Mr. M.ČULITIS
47 Fulton Ave
Toronto

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — WA 0792
Editor in USA: A. Zvēriņš
102—15 85 Drive Richmond Hill 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA AMERIKĀ

10./135. n-rs. SESTDIEN, 1953. G. 7. FEBRUĀRI 3. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telefons — WA 0792
ASV redakcija: A. Zvēriņš,
102—15 85 Drive, Richmond Hill, 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.—.
Sludinājumu maksa:
sīkd. daļā $1.40; tekstā $2.80
par vienu collas telpu 1 slejā

Eizenhauers par Sav. Valstu ārpolitiku

Nekavēs nacionālās Ķīnas uzbrukumu cietzemei

Savā pirmajā runā Kongresā Savienoto Valstu prezidents Eizenhauers lielu vērību piešķīra Sav. Valstu ārpolitikai. Īsumā prezidenta domas ir šādas:

Nākotnē Savienoto Valstu septītai flotei nebūs prezidenta pavēles aizkavēt Ķīnas nacionālistu uzbrukumus cietzemei. Pieskaroties Korejas jautājumam, prezidents izteicās, ka būtu vēlama lielāka Sav. Valstu palīdzība Dienvidkorejas divīziju apmācīšanai un apbruņošanai. Lai panāktu labāk saskaņotu saimniecisku un politisku sistēmu Eiropā, ASV pret saviem dolariem un kara materiāliem kā atmaksu gribētu saņemt no Eiropas politiskus, saimnieciskus un militārus sasniegumus.

PAMIERS KOREJĀ?

Tokio, — Pēc Ķīnas komunistu radio ziņām, ministru prezidents Čuenlajs licis priekšā noligt Korejā pamieru, gan saskaņā ar komunistu noteikumiem. Čuenlajs grib, lai pamieru noslēdz uz Panmundžonā pieņemto punktu pamata, kara gūstekņu jautājumu atstājot pagaidām nenoskaidrotu un vēl atklātu. Gūstekņu liktenis tādā gadījumā varētu tikt noskaidrots vēlāk 11 valstu politiskā konferencē, kurā ietilptu 4 nekomūnistiskās valstis, (ASV, Anglija, Francija un Dienvidkoreja) 4 komūnistu valstis (Krievija, Ķīna, Čechoslovakija un Ziemeļkoreja) un trīs neitrālas valstis (Šveice, Burma un Indija).

Bez tam vēl komūnistu radio paziņojis sarkanās Ķīnas premjēra priekšlikumu atsākt pamiera sarunas Panmundžonā, jo kaut arī sakarvirsnieku starpā notiek apspriedes propagandas un apvainojumu izmaiņa, tad īstas pamiera sarunas nav notikušas jau no pag. gada oktobra.

Jauna vētra Ziemeļjūrā

4. februārī no Amsterdamas ziņo, ka Ziemeļjūrā sākusi plosīties jauna vētra. Vēja ātrums pārsniedz 50 jūdžu stundā. Jaunās vētras sākums pilnīgi paralizē visus iesāktos glābšanas, evakuēšanas un atjaunošanas darbus. Holandes radio ziņo, ka uz 3 applūdušām salām joprojām atrodas pāri par 8000 cilvēku un ka vētra spiedusi atgriezties palīgā izbraukušās glābšanas laivas. Paisuma viļņos, kas priekš dažām dienām pārpludināja vienu sesto daļu Holandes cietzemes un lielas zemes platības Anglijā, galu dabūjuši vismaz 2.700 cilvēku. Bet arī šie vēl nav galīgie skaitļi, jo izolētām vietām glābšanas spēkiem vēl līdz šim nav izdevies pieklūt.

Domā, ka bez pajumtes palikši vismaz 750.000.

Pašreizējā vētra ir smagākā, kas piemeklējusi Ziemeļjūru, kopš piecpadsmitā gadu simteņa, kad 1421. gadā Holandē galu dabūja 100.000 cilvēku un tika iznīcināti 72 ciemi.

Gotvalds rīkojas

Londona. Čechoslovakijas komūnistu prezidents Klements Gotvalds atstādinājis no amata čechu ārlietu ministru Viljamu Sirokiju.

DALLESA ULTIMĀTS EIROPAI

LĪDZ 20. APRĪLIM EIROPAI JĀPANĀK VIENOŠANĀS

Dallesam savā Eiropas ceļojumā jācīnās ar franču bailēm, vāciešu šaubām un angļu lēnumu. ASV draugs, Vācijas kanclers Adenauers nonācis strupceļā. Plāni par Rietumvācijas apbruņošanu apsīkuši pašu eiropiešu nesaskaņās. Berlīnē atkal sākusies jauna krize. Francijas ministru prezidentam Meijeram ir finansiālas grūtības, no kurām viņš nevar atrast izeju. Francija pieprasa vairāk kara materiālu, vairāk palīdzības no Amerikas, lai varētu sākt Eiropas armijas izveidošanu. Franči baidās, ka spēcīga Vācija varētu izjaukt armijas izveidošanu. Londona tai pašā laikā pieprasa Amerikas atbalstu Vidējos Austrumos. Čerčils baidās no pārsteigšanās Korejā un grib, lai brīvā pasaule apvienojas Eiropas nostiprināšanā. Bet piedalīties Eiropas armijā Anglija negrib.

Īsumā šie ir visi tie jautājumi, ar kuriem jaunajam ASV ārlietu ministrim Dallesam jāsastopas viņa Eiropas ceļojumā.

Savstarpējās nesaskaņās Eiropas Rietumu valstis ir tiktālu novirzījušās no paredzētā ceļa, ka ASV ārlietu ministrs tās brīdinājis, ka nu pienācis laiks saskaņotai rīcībai. Īpaša vērība piešķirta Vācijai, Anglijai un Francijai, kuram ziņots, ja strīdi neizbeigsies, Amerikai ar laiku var apnikt sūtīt financiālu, saimniecisku un militāru palīdzību. Angļi domā, ka Dalless ar Eiropas apvienošanu par daudz steidzas. Franči savukārt ir ieskatos, ka angļi visu laiku bijuši par daudz atturīgi, un tādēļ ar sajūsmu uzņem Dallesa spiedienu Anglijai.

Lielākas sadarbības vietā Dalless Eiropā atrod arvien vairāk un vairāk nesaskaņu. Francija baidās, ja viņa nodibinās kopēju armiju ar Vāciju, ka tad pēdējā drīzi vien ņems virsroku, no apvienotās armijas izstāsies un uzbruks Francijai, līdzīgi tam, kā tas pēdējo trijos paaudžu laikā jau trīsreiz noticis. Lai justos drošāk, Francija grib Anglijas aktīvu piedalīšanos Eiropas armijā.

Vācijas kanclers Adenauers noteikti stāv par apvienotas armijas dibināšanu un Anglijas un Francijas tūlāšanos ieskata par tīšu vilcināšanos, lai atturētu Vāciju no līdztiesīga stāvokļa sasniegšanas. Un tā nu beidzot ir iznācis, ka Eiropas armija, kurai Vācija bija paredzējusi dot 12 divīzijas un tāpēdējādi to vēl pastiprināt, pašreiz pastiprināšanās vietā iet mazumā.

ASV ārlietu ministrs savā braucienā pa Eiropas galvaspilsētām tagad mēģina visas šīs domstarpības nokārtot ar noteikumu, ja Eiropa nepasteigsies apvienoties savās mājās, ASV Kongress negribēs Eiropas palīdzībai izšķiest tik lielas naudas summas kā līdz šim. Un tā kā Eiropai Sav. Valstu palīdzība ir dzīvības jautājums, tad paredzams, ka visdrīzākā laikā tā arī panāks kādu sadarbēju vienošanos.

ULTIMĀTS

No Londonas ziņo, ka Savienoto Valstu ārlietu ministrs devis Rietumeiropas valstīm 75 dienas, kuŗu laikā tām jāpierāda, ka tās vēlas sekmēt vienotas aizsardzības nodibināšanu. Ja tas tā nenotiks, tad, Dalless brīdināja Eiropu, palīdzības plūdi no ASV samazināsies.

Kā pēdējā diena Eiropas vienotības panākšanai nolikts 20. aprīlis. Sarunās ar Čerčilu un Īdenu Dalless izteicās, ka nākošās 75 dienas būs Eiropai ļoti kritiskas. 20. aprīlis, liekas, izvēlēts tādēļ, ka tikai 3 dienas pēc tam Parizē sanāk Atlantijas Aizsardzības paktam piederošo naciju ārlietu ministri. Ja līdz tam laikam no Eiropas armijas nekas nebūs iznācis, Dalless, droši vien, definēs Savienoto Valstu politiku.

Krievi vēlas Austrijas miera sarunas

Parīzē. — Reutera aģentūra ziņo no Parīzes, ka krievi piekrituši pārstāvja sūtīšanai uz Londonu, lai no jauna uzsāktu sarunas par ilgi atlikto Austrijas miera līgumu.

Krievu atbildes notas saturs uz Rietumu uzaicinājumu nav vēl oficiāli paziņots. Skaidrs, ka krievi pieņēmuši uzaicinājumu miera sarunas atjaunot, bet domā, ka viņi uzstādīs savus noteikumus.

Eksplozija bazes kuģī

No Maltas ziņo, ka notikusi smaga eksplozija angļu lidmašīnu bazes kuģī Indomitable. Kāds angļu karaliskās kara flotes pārstāvis izteicāc, ka sprādzienam nav nekāda sakara ar varbūtēju sabotāžu un ka tas, jādomā, radies no kāda vaļīga benzīna pievada kuģa angaros. Eksplozijā galu dabūjuši 2, 1 pazudis bez vēsts un 35 ievainoti, no tiem 18 smagi. 29.000 to bazes kuģīs eksplozijas laikā atradies manevros Vidusjūrā.

Brīdinājums

Maskava ziņo, ka tā brīdinājusi Persiju neiznomāt zvejošanas tiesības Kaspijas jūrā nevienai citai zemei. Krievu un persiešu 25 gadu derīgais līgums izbeidzās pagājušā sestdienā, un krievi pastāv uz līguma atjaunošanu.

DARI PATS!

Apzinoties, ka DV organizācijas pats pirmais pienākums ir stāvēt blakus tiem mūsu tautas piederīgiem — invalidiem, bāreņiem, veciem tēviem un mātēm un to ģimenes locekļiem, kuŗi palikuši bez apgādnieka — un visiem tiem, kuŗus likteņa roka vissmagāk skārusi, ziedojam viņu aprūpei vienreizēji katrs $15.00 gadā, kas sastādās no mūsu vienas stundas izpelņas mēnesī. Atzīstam, ka tas ir mūsu mīnimālākais pienākums, kas veicams, lai sāktu jauno darbības gadu DV organizācijā. Daudzi jau to ir darījuši aizstecējušos gados, daudzi to dara šodien, bet gan vēl daudz lielāks skaits ir to, kas šim jautājumam pagājuši vienaldzīgi garām. Tādēļ mēs aicinām visus tautiešus brīvajā pasaulē, kas var dzīvot mierā un strādāt, ziedot grūtdieņu atbalstam vienas stundas izpelņu mēnesī.

Šo mazo upuri nesot, neviens mēs nekļūsim nabags, to nenesot — neviens neiedzīvosimies, bet — ziedojot un ziedojumu straumei kopā saplūstot, būsim palīdzējuši saviem tautiešiem.

Nav citas varas, kas to var piespiest darīt, kā tikai katram viņa paša sirdsapziņa.

Klausīsim tai! Ziedosim!

Kanadā ziedojumi adresējami DV Kanadas valdes kasierim ar adresi: Mr. A. Putniņš, LRS Daugavas Vanagi, 280 Wright Ave Toronto, Ontario, Canada.

Tāpat ziedojumus var nodot visās DV nodaļās Kanadā. Ziedojumu saņemšanu kvitēsim Latvijā Amerikā, un tie tiks nosūtīti DV priekšniekam plkv. V. Janumam Vācijā tālākai sadalīšanai. Vajadzības gadījumā palīdzību izsniegsim arī Kanadā.

Lūdzam visus latviešu trimdas laikrakstus, ja tie atzīst par vajadzīgu, šo aicinājumu iespiest.

AICINĀJUMU PARAKSTOT, IEMAKSĀJAM DV KANADAS VALDES KASIERIM KATRS $15.00.

P. Balodis, DV Kanadas valdes pr-ēis
A. Millers, DV Kanadas valdes pr-ža v.
E. Krūka, DV Kanadas v. kult. d. vad.
V. Mukts, DV Kanadas v. apr. d. vad.

Formoza — stingras pretkomūnistiskas politikas sākums

KOMŪNISTIEM: Ja jūs gribat karu Korejā turpināt, tad uzpriekšu jums par to būs daudz dārgāk jāsamaksā kā līdz šim.

EIROPAI: Ja jūs gribat paturēt savas nacionālisma privilēģijas, jums pašiem būs jāmaksā par nacionālismu.

Varbūt, būtu par daudz stingri teikts, ja sacītu, ka šie divi teikumi jau ir jaunā Amerikas politika. Pašreiz tā ir tikai Amerikas nostāja, kas vēl nav pārbaudīta ne pie komūnistiem, nedz arī Amerikas sabiedrotajiem Eiropā. Bet kaut arī pagaidām, tā ir tikai jaunās valdības nostāja, tad jau tagad no tās ir redzams, ka nākotnē šiem jautājumiem pieies ar lielāku nopietnību un ka ar laiku šī nostāja tiks formulēta Amerikas politikā.

Kad tagadējais prezidents ģen. Eizenhauers atgriezās no Korejas apmeklējuma, viņš ar saviem kabineta ministriem pārrunāja nākotnes politiku gan virzienā pret komūnistiem, gan attiecībā ar saviem sabiedrotajiem, un cela rezultātā nāca pie atzinuma, ka nepieciešams lielāks spiediens komūnistu virzienā, lai tā pēdējos piespiestu līgt mieru Korejā un ka ir arī nepieciešami uzstādīt lielākas prasības ASV sabiedrotajiem Eiropā, lai tos piespiestu apvienoties.

Pēc jaunā Savienoto Valstu kabineta domām stāvoklis pašreiz ir šāds:

Ķīnas komūnisti Korejā var pamiera sarunas novilcināt, cik ilgi vien tas viniem izdevīgi, par to nesanemot nekādu pārmācību. Tai pašā laikā Rietumu sabiedrotie Eiropā nesteidzas apvienoties, būdami tajā pārliecībā, ka apvienoti vai neapvienoti viņi [illegible] ASV militāro un saimniecisko palīdzību.

Pašreiz vēl Amerika nedomā spert drastiskus soļus. Tas nenozīmē, ka Ķīna varēs izvēlēties vai nu mieru vai liela apmēra karu, vai arī Eiropa varēs izvēlēties vienotību vai izolāciju.

Sakarā ar šo jauno Amerikas politiku pagājušās nedēļas beigās visu pasauli pārsteidza ziņa, ka ASV prezidents nolēmis atsaukt amerikāņu septīto floti no Formozas, tā dodot Čangkaišeka ķīniešu nacionālistiem brīvas rokas uzbrukumiem Ķīnas cietzemei.

Jau no paša Korejas kara sākuma 7. flote operēja starp Formozu un Ķīnas cietzemi, tā nedodot Ķīnas komūnistiem iespēju uzbrukt Čangkaišeka nacionālistu spēkiem un tai pašā laikā atturot nacionālistus no uzbrukuma komūnistiem.

Bet šī Eizenhauera rīcība vēl nenorāda jaunu un pilnīgu Čangkaišeka autoritātes nostiprināšanu Ķīnā. Tas vairāk izskatās pēc mēģinājuma pārliecināt Ķīnas komūnistus, ka, turpinot karu Korejā, viņiem jārēķinās ar vairāk nepatikšanām Ķīnas cietzemē kā līdz šim.

Eizenhauera pēkšņā rīcība Formozā savā ziņā ir arī diezgan riskanta, jo, ja ASV apgādā nacionālistu spēkus ar pietiekamiem kara materiālu daudzumiem flankējošas operācijas uzsākšanai Ķīnā pret komūnistu spēkiem, viņš automatiski kļūst sabiedrotais cīņā pret komūnistisko Ķīnu, lai arī tai pašā laikā viņš nenosūtītu nevienu karavīru uz Koreju. Tas līdz ar to nostādītu ASV aizgādņa lomā, un, ja Čangkaišekam kaut kur neveiktos, tad ASV pienākums būtu iet savam sabiedrotajam palīgā.

TĪRĪŠANAS AUSTRUMEIROPĀ

Glābdamies no sarkanā terora 1953. gada janvāŗa mēnesī vairāk kā 25.000 vāciešu pārbēguši uz rietumiem.

Spiegu prāvas; nāves sodi, vajāšanas, tīrīšanas, pārmaiņas valdības un grēka āžu meklēšana iezīmē 1953. gadu komūnistu satelītu zemēs. **Vienā pašā janvāŗa mēnesī no austrumiem uz rietumiem pārbēguši 25.000 vāciešu, pagājušā sestdienā pārbēdzēju skaits sasniedzis 1.250.** Tai pašā sestdienā Rietumu šabiedrotie uzbruka krieviem, apsūdzot viņus neciešamu dzīves apstākļu sagādē Austrumvācijā, kas 1952. gadā spieda 100.000 vāciešus meklēt patvērumu rietumos.

No dzelzs aizkara izbēgušie žīdi Minchenē stāsta par jauniem pretžīdu viļņiem Ungārijā un Čechoslovakijā un par iedzīvotāju deportācijām uz Krieviju un tās vergu nometnēm.

No Rumānijas pienākušas ziņas, kas vēstī par tīrīšanām kabinetā un tālākajā norisē paredzēta lielāka valsts nodevēju tiesāšana. Pavisam no amatiem atstādināti 8 kabineta ministri un tikai divi no tiem ieceleti jaunos amatos.

Austrumvācjā tīrīšanas virzās uz priekšu milzīgā ātrumā. Vissmagāk piemeklēta, liekas, ir ārlietu ministrija un diplomātu aprindas. Agrākais ārlietu ministrs Georgs Dertingers jau atrodas apcietinājumā.

No Polijas un Rumānijas ziņo, ka pag. gadā ne vienā, ne otrā valstī nav izdevies sasniegt ražošanas plānā paredzētās normas. Austrumvācijā pašreiz apsver varbūtību par komūnistu partijas monopoltiesību radīšanu, ogļu un pārtikas vairumun mazumtirdzniecībā, kam sekotu ikdienas dzīvē nepieciešamo šķirumu tirdzniecības ierobežojumi. Līdzšinējos trūkumus uzvel kapitālistu metodēm un sakarā ar to ievietots cietumā agrākais apgādes ministrs Kārlis Hammans ar sešiem palīgiem, kas apsūdzēti par sabotāžu valsts saimniecībā.

Latvijas pilsoņi var atteikties no karaklausības ASV

Sūtniesības Vašingtonā paziņojums

Latvijas sūtniecība ASV saņēmusi no Valsts Departamenta atbildi uz saviem pieprasījumiem Latvijas pilsoņu iesaukšanas jautājumos. Saskaņā ar Valsts departamenta informāciju sūtniecība paskaidro:

Latvijas pilsoņi, kas tikuši iesaukti Sav. Valstu bruņotos spēkos pirms 1952. g. 28. aprīļa un kas līdz šim datumam nebija izņemusi t. s. pirmos dokumentus Amerikas pavalstniecības iegūšanai, var pieprasīt atbrīvošanu no karaklausības izpildīšanas uz Latvijas — Sav. Valstu 1928. gada līguma VI panta pamata, griežoties ar attiecīgu pieprasījumu pie savas tiešas priekšniecības.

Latvijas pilsoņi, kas iesaukti pēc 1952. gada 28. aprīļa un velas tikt atbrīvoti no tālākas karadienesta izpildīšanas, kaut arī izņēmuši pirmos dokumentus, var pieprasīt atbrīvošanu uz Latvijas — ASV līguma VI panta pamata, griežoties ar attiecīgu pieprasījumu pie savas tiešās priekšniecības.

Tā kā saskaņā ar jaunā immigrācijas un naturālizācijas likuma 315. pantu ārzemnieki, kas atsakās pildīt karaklausību, zaudē uz visiem laikiem tiesības iegūt ASV pavalstniecību, ir nepieciešams, lai katrā atsevišķā gadījumā pieprasītājs apliecinātu, ka viņš apzinās šīs konsekvences. Tāpat lūdzējām jāuzdod viņa Alien Registration Receipt Card numurs.

Ja šā jautājuma kārtošana rastos grūtības vai sarēžģījumi, jāgriežas pie Latvijas sūtniecības Vašingtonā (adrese: 4325 17th St., N.W., Washington 11, D.C.), kas tai iesniegto lūgumu atbrīvošanai no karaklausības kopā ar nepieciešamiem pielikumiem nogādās piekritīgai iestādei caur Valsts Departamentu.

Vašingtonā, 1953. g. 30. janvārī

KARALIENE APCEĻOS VALSTI

No Londonas ziņo, ka Anglijas karaliene Elizabete II. ar savu vīru Edinburgas hercogu nākošajā novembrī uzsāks savas karaļvalsts apceļošanu. Karaļpāris vispirms izlidos uz Bermūdu un Jamaiku, lai tad no Jamaikas ar tvaikoni Gotiku cauri Panamas kanālim dotos pāri Klusajam okeanam uz Jaunzēlandi un Austrāliju. Pa ceļam paredzēta apstāšanās angļiem piederošās Klusā okeāna salās.

Foto H. Kligers

Toronto Preses balli ar polonēzi ievadīja H. Kligers ar ģenerālkons. Braisona kundzi, otrā pārī LPB Kanadas kopas pr-ce B. Senkēviča un ģenerālkonsuls K. Braisons

LATVIJA

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos nosūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Uz vienības ceļa

JĀNIS ŠĶIRMANTS

Katras tautas un valsts nacionālās kultūras un saimnieciskā uzplaukuma dziņējspēks sakņojas tās vadītāju spēku vienībā, nacionālo dotumu izraisīšanai un attīstīšanā. Bez šī nacionālo spēku sakopojuma nav iespējama tautas augšupeja, neatkarības saglabāšana vai atgūšana. Palūkosimies vēstures soļos. Vāciešu misija Baltijas valstīs 12. un 13. g. s. vainagojās panākumiem tikai pēc šo valstu sašķelšanas un to valdnieku sanaidošanas. Vēlāk Livonijas valstiņu vājums izpaudās nevienprātībā un savstarpējās cīņās, kas pamudināja austrumu carus invāzijai.

Kronvalds, Auseklis, Pumpurs modināja latviešu nacionālos spēkus un vienoja tos cīņā par neatkarību, kas beidzot izpaudās varonīgajās brīvības cīņās. Šo nacionālo spēku izpausmi pamazām sagandēja materiālistiskie strāvojumi, elementārās dziņas un kaislības, savtīgie politiskie nogrupējumi un nesaskaņas, kas izārdīja tautas vienību un nācijas godu samina dubļos. Šie notikumi mūsu patiesiem un tālredzīgākajiem tautas darbiniekiem nebija vienaldzīgi. Tie no jauna aicināja tautu uz vienprātību, nacionālu apziņu un pašcieņu.

Tad sabangojās pasaule, un tās traģēdija skāra arī mūs, turklāt barga. Brīvībā izkļuvušo tautas daļu piemeklēja tā pati vecā nelaime — nenovīdības, nesaskaņas un nevienprātības sērga. Ar to mēs daudz zaudējām trimdas sākuma gados, cīņā par savām un savas tautas interesēm. Vai mēs atgriežoties varēsim pienācīgi sevi attaisnot tik briesmīgi cietušās tautas priekšā? Arī pašreiz vēl mūsu vienprātība klibo. Pašlabuma tīkotāji jau šodien uzsākuši cīņu par vietām pie nākotnes galdiem.

Bet šodien šinī partiju, organizāciju, domu un uzskatu raibajā mudžeklī skan arvienu dzirdamāk varenas balsis, kas sauc cieši saslēgties kopīgai cīņai. Nupat šīs balsis vienotas ap Latviešu Nacionālo Centru un aicina novērst nesaticību un šķelšanos latviešu starpā šinī dziļi nopietnajā pārbaudījumu brīdī, ziedojot visus spēkus dzimtenes atbrīvošanai. Šīs balsis nāk no mūsu jaunās paaudzes, kas izaugusi pēc politisko partiju laikiem mūsu zemē. Šī jaunatne uz saviem pleciem iznesusi tēvijas aizstāvēšanas cīņu smagumu un piedzīvojusi nepelnītus pazemojumus to noslēgumā. Šī jaunā audze skaidri apzinās, ka mūsu nacionālā pastāvēšana ir apdraudēta, un mums visiem ir tikai viens, pāri visām politiskām partijām un nogrupējumiem stāvošs mērķis, — savas tautas atbrīvošana un valsts atjaunošana.

Ar to Latviešu Nacionālais Centrs trimdas dzīves ciešanu, kaislību un nesaskaņu izmocītajā atmosfairā ir cerību bāka katrai jaunai ideālai sirdij, katram patriotam, katram īstam latvietim. Tas ceļrādis trimdas dzīves šaustai jaunatnei. Līdz šim tai ir sāpīgi trūcis laba piemēra nacionāli valstiskā audzināšanā. Politiskās partijas un nogrupējumi mūsu jaunatni draudēja ieraut seklos savtības, nevienprātības un pašlabuma ūdeņos.

Dr. A. Valdmanis pēc LNC atklāšanas teica dziļus vārdus: „Visu laiku trimdiniekus viņu skaistos sapņus un viņu labos nodomus ir sagandējusi pašu skaudība, nesaticība, naids un pārprasta valdītkāre. Es saprotu, LNC par visām lietām atturēsies no jebkādas cīņas pašu starpā. Latvietis svešumā nedrīkst pacelt balsi vai roku pret otru latvieti, un, ja kāds to tomēr dara, tad stiprākajam pret to jāizturas drīzāk kā pret nomaldījušos nabaga bērnu, nekā pret ienaidnieku. Tas ir grūti, bet vienīgi tāda nostāja galu galā vedīs pie visu pozitīvo spēku konsolidēšanās. Mūsu vienība tad būs liels spēks. Šo jauno vienoto spēku mēs nekad nedrīkstam izlietot ne domās, ne darbos cīņai pašu starpā, cīņai par savu personīgo labklājību vai cīņai par otras šķiras jautājumiem. Visi spēki izlietojami vienīgi pret komūnismu, par Latviju. Pateiksimies Dievam, ka esam dzīvi un drīkstam kalpot Latvijai."

MŪSU PIENĀKUMS — BŪT VIENGABALAINIEM

DV ZVIEDRIJAS DELEGĀTU KĀRTĒJĀ PILNSAPULCE

Zviedrijas DV delegātu kārtējā pilnsapulce notika 25. janvārī Vesterosā. To atklāja Zviedrijas DV valdes pr-js A. Oše, starp citu, teikdams: „Šodien par jaunu jūs pierādāt, ka esat nākuši strādāt mūsu organizācijas izveidošanai un mērķu sekmēšanai. Jūs esat nākuši strādāt ar ideālismu sirdī, sev neko neprasīdami. Mūsu pienākums ir būt viengabalainiem, lai veiktu lielo darbu un tuvinātos tam acumirklim, kad nāks mūsu tautas atbrīvošana. Savu pienākumu pildot, mēs darīsim godu savai organizācijai un prieku mūsu labvēļiem. Kopīgai cīņai par mūsu dzimtenes atbrīvošanu lai veltīts mūsu darbs! Dievs, svētī Latviju!"

Delegāti nolemj nosūtīt sveiciena telegrammu DV CV pr-jam V. Janumam un nolasa DV Kanadas valdes apsveikumu delegātu pilnsapulcei: „DV, latviešu trimdinieku stiprākā un vienotākā organizācija, darbojas šodien visās pasaules malās, kur vien mīt latviešu trimdinieku saime. Savā vienotības darbā DV ir iemantojuši dziļas tautiešu simpatijas. Ka tās ir iemantotas pelnīti, to rāda lielie panākumi aprūpes darba laukā. Sevišķi lielus panākumus DV ir parādījuši, iemūžinot vienu no stiprākiem balstiem savu bijušo cīņu biedru, aizšauto vanagu, svētnīcai Bērzainei. Arī Jūs, DV Zviedrijā, esat vieni no galveniem darba darītājiem un veicējiem. Par Jūsu nesavtīgām pūlēm aizšauto vanagu saime būs Jums mūžīgi pateicīga. Palieciet uzticīgi cīņu laukos noslēgtai draudzībai, un ar šīm ciešajām asins brālības saitēm lai ir vienota Jūsu delegātu sanāksme! Domās, vārdos un darbos palieciet uzticīgi vienmēr DV galvenajam uzdevumam un sūtībai trimdā, tad Jūs savu sūtību būsit piepildījuši, par ko māte Latvija Jums būs bezgala pateicīga. Vienotu un darbības spara bagātu 1953. g. delegātu pilnsapulci!"

Mandātu komisija ziņo, ka pilnsapulcē piedalās 32 pilntiesīgi delegāti. Par pilnsapulces vadītāju ievēl K. Ozoliņu no Vesterosas un sekretāriem Štālu un Māliņu.

Svarīgo darba sēdi ievada Zviedrijas valdes pr-js A. Oše, ziņodams, ka organizācijai pašreiz 238 biedri (no tiem 33 vanadzes) un pieaugums bijis par 24. Šis pieaugums ir normāls, ievērojot lielo aizceļojošo skaitu. Tuvākā nākotnē paredzama 2 jaunu nodaļu noorganizēšanās. Attiecībā uz līdzšinējo organizācijas darbību, tā vadīta tā, kā to noteikusi pagājušā delegātu pilnsapulce. Pag. darbības gadā valde pulcējusies 12 sēdēs, no kurām 5 notikušas paplašinātā sastāvā. Zviedrijas vanagu šaušanas sacīkstēs Čepingā bija redzama kāpināta interese un arī rezultāti bija tie labākie. Veikti priekšdarbi mantu loterijai, lai sagādātu līdzekļus darbībai un atbalstītu trūcīgos tautiešus šeit Zviedrijā. Sekmējusies arī kultūrālā darbība, un visur atbalstītas latviešu skolas, cik vien tas bijis iespējams. Saimniecība un budžeti nodaļās izpildījušies labi, un nodaļām radušies pat paprāvi atlikumi. Veiksmīgs bijis informācijas darbs, kā arī Palīdzības nozares darbība, kur nozares vadītājs ar palīgu daudz veikuši. Dominējošs jautājums pag. gadā bija DV iesaistīšanās politiskā darbībā, sakarā ar piedalīšanos ZLNP nodibināšanā. Ja apstākļi beigās noveduši pie izstāšanās no ZLNP, tad redzams, ka DV izmantoti līdz Londonas LAK EC sanāksmei kā aizmugure partiju izdarībām un nodomiem. Padome pierādīja, ka ar vēlētiem delegātiem negrib rēķināties, ko apstiprina arī Zviedrijas delegātu izraudzīšanas veids. Sekas tam bija DV protests Londonā un padomes atstāšana.

Palīdzības nozares vadītājs L. Talters ziņo, ka Invalidu Namam ziedots labāk nekā cerēts. Arī Ziemassvētku akcijai panākumi bijuši labāki nekā iepriekšējos gados. Invalidu Namam pag. gadā ziedots pavisam Kr. 11712,92, kara invalidu palīdzības fondam Kr. 2852,02. Ziedojumi noteiktām personām Kr. 7685,64, dažādiem pārskaitījumiem Kr. 5572,60 un pārskaitījumiem uz CV saņemts Kr. 1682,30.

Kultūras nozares vad. Z. Dzelme ziņo par kultūrālo darbību un Stokholmas nod. pr-ja v. I. Freimanis par darbību Kultūras centrā.

Informācijas nozares vad. Erv. Stalbovs ziņo par DV Biļetena izveidošanas un nostiprināšanas problēmām un konstatē labu sadarbību redakcijas darbā. Tāpat paplašināts informācijas darbs ar citu DV zemju valdēm un mūsu kaimiņu tautu institūtiem.

Laba bijusi arī sadarbība ar laikr. Latvju Vārds redakciju, kas atbalstījusi visas organizācijas intereses. Referē vēl par laikrakstu pārstāvniecību jautājumiem un filmu lietām.

Noklausījusies valdes ziņojumus, delegātu pilnsapulce pieņem sekojošu rezolūciju:

„Zviedrijas DV delegātu pilnsapulce izsaka sirsnīgu pateicību visām organizācijām, draudzēm, atsev. sarīkojumu organizētājiem un ikvienam tautietim Zviedrijā, kas ar saviem ziedojumiem gādājuši līdzekļus Invalidu Namam Vācijā un pateicībā izteic cerību, ka šī ziedotāju atsaucība neapsīks arī turpmāk līdz šī pasākuma galīgai iekārtošanai."

Revīzijas komisijas pr-dis V. Erdmanis ziņo par izdarīto revīziju, kas atradusi visu labā kārtībā, un ieteic izteikt valdei un nozaru vadītājiem pateicību par veikto darbu.

Debatēs izskan liela neapmierinātība par laikr. Latvija Vācijā virzienu, un delegātu pilnsapulce dod savus norādījumus jaunai valdei šajā jautājumā. Plaši pārrunā dažādus iekšējās darbības saimnieciskos un citus jautājumus, tāpat pieņem darbībai nepieciešamos statūtu grozījumus un budžetu nākošam gadam.

Sakarā ar DV Zviedrijas valdes deklarāciju, par ZLNP līdzdarbību zemes pārstāvības radīšanai, kur visi locekļi ievēlami, pieņem lēmumus par DV turpmāko līdzdarbību šī mērķa realizēšanai un konkrētizē DV pārstāvju uzdevumus šinī darbā. Vārdiski nobalsojot šos principus un vadlīnijas, tos pieņem ar lielu majoritāti: 30 balsis par, 4 pret, 2 atturoties. Tāpat delegātu pilnsapulce pieņem Z. Martinsona priekšlikumu izteikt pateicību bij. organizācijas pārstāvjiem ZLNP par viņu pareizo nostāju. Debatēs tika uzsvērta ciešas sadarbības nepieciešamība ar Latviešu Naiconālo Fondu Skandināvijā un pieņem R. Šmitmaņa rezolūciju, ka DV tas jāatbalsta kā materiāli, tā ar aktīvu līdzdalību.

A. Eglītis referē par mūsu karavīru cīņu jēgas noskaidrošanu Rietumu pasaulei un atzīst DV par ievērojamu balstu Nac. Fonda darbā. DV uzdevums bija noskaidrot šo cīņas jēgu un tagad ar Nac. Fonda palīdzību tuvākā nākotnē šī grāmata būs gatava. Lielāka vērība DV būtu jāpiešķir arī politiskās audzināšanas jautājumiem, it sevišķi nodaļās semināru veidā. Nevis vairīties no tās, bet gan to paplašināt pat globālā mērogā. Pilnsapulce atbalsta šos Eglīša ierosinājumus.

Tad pilnsapulce stājas pie jaunās pārvaldes vēlēšanām. Par DV CV locekli no Zviedrijas un Zviedrijas valdes pr-di ievēl A. Oši (Hallstahammara), par valdes pr-ža vietn. L. Talteri (Stokholma), par valdes locekļiem: F. Malnaču (Hallstaham.), R. Šmitmani (Eskilstuna), V. Jaunzemi, A. Eglīti un Erv. Stalbovu no Stokholmas.

Valdes locekļu kandidāti: V. Grants, O. Vīksna, M. Štāls.

Revīzijas komisijā: V. Erdmanis, K. Ozoliņš un D. Klāvs, kandidāti: Ž. Tomsons un N. Grīslis.

Ar kopīgi nodziedātu Daugavas Vanagu dziesmu noslēdzās šī darba sanāksme, un lielā vienotībā un iekšējā stiprumā Zziedrijas DV uzsāk savu nākošo darba cēlienu.

JĀNIM NIEDRAM TUVOJAS 40 GADU JUBILEJA

DVKV Kultūras daļa aicina visas Toronto organizācijas sūtīt savus pārstāvjus sestdien, 7. februārī, plkst. 18, Sv. Andreja baznīcas telpās uz sanāksmi, lai apspriestu operdziedātāja J. Niedras 40 gadu darbības atceres svinību sarīkojumu.

PAZIŅOJUMS

Bij. Ausekļa ģimnazijas Augsburgā kartotēku turpmāk pārzinās Zeltīte Elstere — 219 Grafton St., Brooklyn 12, N.Y., USA. Bijušie Ausekļa ģimnazijas skolotāji un audzēkņi tiek laipni lūgti paziņot kartotēkai savas adreses. No audzēkņiem vēlamas arī ziņas par izglītību un sabiedrisko darbību.

LASĪTĀJU VĒSTULES

BR. KALNIŅŠ LATVIJAS STRĀDNIEKUS APSŪDZ ČEKAI

Savā Zviedrijā izdotā Partijas Biļetena 12. n-rā (p. g. decembra), kas Amerikā saņemts tikai š. g. janvāra beigās, Bruno Kalniņš rakstā „Kas notiek Latvijā?" starp citu dod šādu informāciju:

„Latviešu strādnieku pasīvā pretestība. Pretstatā inteliģencei un zemniekiem, latviešu strādnieki tagad ir tie, kas izrāda galveno pretestību okupētajā zemē. Par to mums ir skaidri pierādījumi. Pēc oficiāliem datiem, astoņas no Latvijas lielākām fabrikām nav izpildījušas trešo kvartāla plānu. Tās ir: turbīnu mechaniskās fabrikas, elektromēchaniskās fabrikas, cementfabrikas un „Lignum" Rīgā, celulozes kombināts Slokā, papīrfabrika Līgatē, sērkociņu fabrika „Vulkans" Kuldīgā un dzelzceļu darbnīcas Daugavpilī. Bez tam daudzi vieglās un tekstilrūpniecības uzņēmumi ražojuši zemas kvalitātes preci.

Strādniekiem un arodbiedrībām par šo „slikto stāju" nākuši asi uzbrukumi „Cīņā" un „Padomju Latvijā". Visi brīvi domājošie un nacionālie latvieši turpretī priecājas par latviešu strādnieku drošo stāju un apsveic visu astoņu fabriku drošos cīnītājus par viņu veiksmīgo pasīvo pretestību."

Mēs visu laiku esam bijuši un paliekam pārliecībā, ka strādnieki visādus plānus, grafikus un uzdevumus dzimtenē bieži vien neveic tāpēc, ka uzliktās normas ir sen pāri viņu spējām, ka viņi nav pietiekami paēduši, nav izgulējušies un ir pārvārdzināti ar turēšanu mūžīgā trauksmē; arī „brāķa" ražošanu saprotam un izskaidrojam apmēram tādā pašā secībā. Taču bijušais sarkanais ģenerālis šīs lietas uztvēris un apgaismo pavisam no cita viedokļa, tas viņam gluži tāds pats kā citiem sarkanā sirpja vicinātājiem ap dzimtenē palikušo kakliem. Varam būt droši, ka čeka šo Bruno Kalniņa Partijas biļetenā doto liecību ievēros un simtiem pieminēto rūpnīcu strādniekiem par to būs jāatbild asins mokās.

A. W., ASV

TORONTIEŠU DĀVANA RAKSTNIEKAM P. ĒRMANIM

LNAK Padomes sesijā 18. janvārī B. Senkēvičas ierosinājumā saziedotos $45.—, pievienojot vēl $15.—, kopā $60.—, LNAK Aprūpes nozare nosūtījusi rakstn. P. Ērmanim uz Vāciju kā dzimšanas dienas dāvanu.

DAUGAVAS VANAGI

PĀRMAIŅAS DV ASV VADĪBĀ

No DV ASV Apvienības valdes sekretāra amata pēdējā sēdē atlūdzies Dr. H. Vītols. Valde viņa atteikšanos pieņēmusi, izsakot pateicību par līdzšinējo darbību. Sekretāra pienākumus turpmāk izpildīs A. Puķītis.

ZIEDOJUMI INVALIDU NAMA „BĒRZAINE" IEGĀDEI VĀCIJĀ

$9,30 Dr. A. Karols; $10.— Ed. Dzenis; $40.— DV Manitobas nodaļai iemaksātie ziedojumi, kuŗus ziedojuši: $25.— Vinipegas latviešu biedrība, $10.— DV Manitobas nodaļa un $5.— D. Traščenko;

$5.— Dr. Čiekurs; $11.— V. Ziediņa savāktie ziedojumi, ziedotāji: K. Vilciņš $5.—, H. Brūvelis $3.—, A. Āboliņš $3.—.

Ziedojumi grūtdieņu aprūpei.

$10.— P. Zariņš — kaŗa invalidiem; $20,50 DV St. Katarinas nodaļai iemaksātie 1 st. darba algas ziedojumi, kuŗus ziedojuši: $7,50 E. Zakss, $2,— L. Līdums, $3.— A. Vīksna, $5.— P. Vītols, $3.— J. Strautmanis.

$88,20 māc. A. Lūša iemaksātie ziedojumi, kuŗus ziedojuši tautieši, vairākums Sv. Jāņa Ev.-Lut. dr. locekļi Toronto, uz māc. A. Lūša p. g. 14. decembra aicinājumu atturēties no Ziemassvētku apsveikumu sūtīšanas, ziedojot šim mērķim domāto naudu trūkumcietējiem un grūtdieņiem Vācijā.

$4.— V. Ziediņa savāktie ziedojumi, ziedotāji: H. Brūvelis $2.—, A. Āboliņš $2.—.

Ziemassvētku ārtavas ziedojumi.

$2.— DV Niagaras nod. iemaksātie ziedojumi, kuŗus ziedojis A. Tīrums.

Izsakām visiem ziedotājiem un ziedojumu vācējiem sirsnīgu Daugavas Vanagu paldies.

DV Kanadas valde

DARBS un BEZDARBS

Vajadzīga mājsaimniecības darbam sieviete — vieniniece, kas mīl bērnus. Bendix veļas mašīna tikai bērnu veļai. Pārējā veļa nav jāmazgā, grīdas nav jātīra. Brīvs dzīvoklis, uzturs, — alga no $75 līdz $100 mēnesī. Zvanīt A. Bērziņam Toronto, 227 Lauder Ave, tel. PR 3324 vai arī LA 6569.

TORONTO

DV Toronto nodaļa paziņo, ka nodaļas bibliotēka atvērta katru otrdienu un ceturtdienu no plkst. 7—9 vakarā, 123 Huron St.

Nodaļas kasieris un pārvaldnieks sastopami DV namā otrdienās no 7—9 vakarā. Šai laikā nodaļas biedri var izdarīt visus maksājumus un ziedojumus, bez tam arī sestdienās no plkst. 4—6 pp.

VIJOLNIEKA

JĀŅA KALĒJA

UN PIANISTES

FELICITAS MAIZĪTES-KALĒJAS

KONCERTS

Toronto, svētdien, 1953. g. 8. februārī, plkst. 14.00

62 CLAREMONT ST., POĻU FEDER. ZĀLĒ

Biļetes $1.50 un $1.00 Lotus puķu veikalā un DV namā

DV KANADAS VALDE

(133)

KANADĀ

TORONTO

Tuvojoties 40 gadu darbības jubilejai, operdziedātājs Jānis Niedra nopietni gatavojas koncertam. Šai atceres koncertā piedalīsies arī Alfreds Poriņš, Dainas koris un pazīstamā igauņu dziedātāja Malla Megi. Tā kā Niedras darbs visspilgtāk izpaudies tieši uz operas skatuves, un tai pieder sirmā dziedoņa sirds, tad arī paredzētajā koncertā J. Niedra vēlējies palikt uzticīgs operu ārijām, uzvedot kopā ar A. Poriņu un M. Megi arī vienu skatu on Aīdas. Bez tam J. Niedra dziedās arī solo dziesmas un ārijas, duetus ar A. Poriņu, bet operas skata uzvedumā pirmo reizi atklātībā piedalīsies arī J. Niedras dziedāšanas studijas audzēkņi. Koncerts paredzams notiks februāra beigās, jo jau 6. martā J. Niedra dosies ilgākā braucienā uz ASV, kur paredzēti arī vairāki viņa koncerti.

TLB drāmatiskā ansambļa tuvināšanās vakarā 31. janv. TLB telpās savākti 20 dol., kas nosūtīti L. Liberta gleznas iegādei, kuŗu pasniegs kā latviešu dāvanu ASV prezidentam D. Eizenhaueram.

TLB rīko 14. febr. savās telpās vakarēšanu ar dziesmām un sacensībām pasaku, mīklu un anekdošu stāstīšanā. Viesus bez maksas pacienās ar dažādiem atspirdzinājumiem.

Toronto Latviešu Tautas Augstskolas kursu Teorētiskā un praktiskā auto mēchanikā informācijas sanāksme kursantiem un arī tiem, kam būtu interese par kursiem, notiks 8. febr., plkst. 3,00 p.p., 123 Huron St. DV namā.

DV Teātris Kanadā viesosies ar Svešo asiņu izrādi 22. febr. Londonā, 1. martā Kičenerā, 7. martā ar ceturto izrādi Toronto un 28. martā St. Katerinā.

TLB biedru pilnsapulcē piedalījās ap 40 biedru no kopējā biedru skaita 152. Biedri noklausījās valdes un sekciju vadītāju ziņojumus par darbību pagājušā gadā un atzina, ka biedrības vadītājām personām izsakāma pateicība par centību un biedrības darbība turpināma līdzšinējā virzienā. Apstiprināja budžetu 1953. gadam $5100 apmērā. Biedrības valde 1953. gadam ir šāda: priekšsēdis J. Popelis, pr. vietn. K. Suntažs, kasieris K. Pūliņš, sekretārs N. Pētersons, biedrzinis J. Zeltiņš; kandidāti: K. Jirgens, J. Mangulis, P. Strautmanis, L. Ozoliņš. Revīzijas komisija: K. Rolavs, A. Rublis, J. Ķeksis.

Latviešu YMCA's Kluba sarīkojumā pagājušo svētdien atkal pulcējās Ventspils novada ļaudis. Vakars bija pulcinājis ap 80 ventspilnieku un viņu draugu. Rakstniece Biruta Senkēviča saistošā referātā pakavējās pie Ventspils un ventiņiem tik mīļām un pazīstamām vietām. YMCA's Kluba priekšsēdētāja biedrs V. Zvanītājs savukārt ar gaismas bilžu aparāta palīdzību un ekrāna rādīja Ventspils un apkārtnes skatus, kā arī ventspilnieku pašu uzņēmumus. Koncerta daļā lielu atsaucību guva māksliniece E. Segliņa ar pianisti O. Upenieci pie klavierēm. E. Zvanītāja deklamēja vairākus dzejoļus Ventspils novada izloksnē. Tika demonstrēta arī krāsaina skaņu filma par Ņufaundlendu.

Vakara noslēgumā ventiņieku vārdā runāja no Bramptonas atbraukušais R. Norītis, kurš pateicās YMCA'i par jauki izdevušos vakaru un reizē izsacīja cerību, ka šādi vakari notiks arī turpmāk.

HAMILTONĀ

Kopš ilgāka laika jau Hamiltonas sportistu saimē manāma lielāka rosība. Tiek spriests, rīkots, zīmēts, skaitīts un atņemts. Piedevām vēl sporta kopas basketbolisti šai rosībā pārsteiguši Hamiltonas sporta publiku un guvuši sekmes Hamiltonas Pilsētas līgas spēlēs, gūstot tiesību spēlēt pilsētas meistara tituļa dēļ. Un man kā nelabojam sporta entuziastam ar dažiem līdzekļiem izdevās šīs rosības iemeslus noskaidrot. Bet tikai pēc tam, kad visu biju izdibinājis, izrādījās, ka tas nav nekāds noslēpums, bet visiem jau zināma lieta, jo sporta kopa gatavojas savam lielākajam sarīkojumam 21. februārī. Sarīkojumu ievadīs ar Hamiltonas kausu fināla sacensībām, kur par vērtīgajām balvām, ko dāvinājusi DV Hamiltonas nodaļa, Hamiltonas Latviešu Biedrība, Hamiltonas Sporta labvēļi un Sporta kopa pati, sacentīsies sieviešu un vīriešu volejbolisti un vīriešu basketbolisti. Sarīkojuma turpinājumā pēc sacensībām sporta zālē sacensības turpināsies dejas zālē, jo „Spartas" Balles Karalienes goda dēļ sacentīsies daiļavas no tuvienes un tālienes. Telpas būs dekorētas speciāli šim gadījumam, atspirdzinājumi bagātīgā izvēlē, un pie pikanta apgaismojuma F. Liepas deju kapella solījusies spēlēt labāk kā jebkad. Vienu gan sporta kopa dara zināmu, ka ballē tiks ielaists noteikts viesu skaits, un tādēļ, lai parastie vēlie nācēji nebūtu vīlušies, tie lūgti ierasties laikus, jo biļetes iepriekšpārdošanā netiks laistas. Tuvāka informācija par šo sarīkojumu būs atrodama nākošajos laikraksta numuros, sludinājuma daļā. Hamiltonietis

MONTREĀLA

Pagājušo svētdien Montreālas Latviešu ev.-lut. Otrās draudzes dalībnieki pulcējās kopējā sanāksmē, lai ievēlētu draudzei patstāvīgu mācītāju, kā arī pārrunātu vairākus svarīgus jautājumus, kas saistīti ar draudzes turpmāko darbību. Draudzes mācītāja amatam bija pieteikušies divi kandidāti: prāv. Kr. Valters (no Bostonas) un māc. H. Kušils. Bija arī domāts par māc. V. Šēfera kandidātūru, bet pēdējais savu kandidātūru atsauca. Sapulces dalībnieki ar lielu balsu vairākumu par savu jauno draudzes ganu ievēlēja māc. H. Kušilu (Kirkland Lake).

Pēc nepieciešamo formalitāšu nokārtošanas, jaunievēlētais mācītājs pārcelsies uz dzīvi Montreālā. Pilnsapulcē tika arī pārrunāts par sadarbības izveidošanu ar Latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzi. Paredzētas arī draudzes patstāvīgas pārvaldes amatpersonu vēlēšanas, tiklīdz būs veikti nepieciešamie priekšdarbi draudzes organizēšanas darbam.

Sanāksmē ieradās arī Dr. A. Valdmanis, dzīvi piedaloties debatēs svarīgu jautājumu apspriešanā un izšķiršanā.

Vienprātības garā pieņemtie lēmumi un ierosinājumi ir droša ķīla, ka jaunās draudzes darbs vainagosies panākumiem.

O. K.

MLP b-bai tautieši iemaksājuši $23.— ziedojumu, domātu Invalidu Namam. Minētā summa tiks tuvākās dienās nosūtīta uz Vāciju.

Valde savā pēdējā sēdē nolēmusi tuvākā laikā sarīkot rakstnieka P. Ērmaņa 60 gadu jubilejas vakaru, kuŗa sarīkošanā nolemts lūgt talkā arī pārējās latviešu organizācijas.

NIAGARA

1. Niagaras mazpulka gada sanāksme notiks 8. februārī, plkst. 14.00, 706 Eastwood cr. Niagara Falls.

Darba kārtībā sanāksmes atklāšana; ziņojumi; pārskati par darbību pag. gadā; jaunas valdes vēlēšanas; tekošā gada darbības plāna pieņemšana; dažādi jautājumi.

Aicināti dalībnieki, vadītāji un Niagaras latviešu skolas skolotāji.

Latviešu filmas sabiedrība Montreālā, kuŗu vada V. Petrušēvics, cer tuvākā laikā sniegt pirmo filmu izrādi, kuŗā būs skatāmi latviešu sabiedrības ievērojamākie notikumi, mākslas sarīkojumi, kā arī būs atspoguļota daudzu tautiešu dzīve un darbs Montreālā.

DV Londonas nodaļas gada svētki notiks 7. februārī Londonā. Svētku koncertā piedalīsies viesi no Toronto — dzied. E. Bukovska, P. Geistauts un pianiste M. Tūtere. Pēc svinīgā svētku akta paredzēta biedru apbalvošana un atzinības rakstu izsniegšana.

MĀKSLINIECISKO SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

8. februārī, plkst. 14.00, 62 Claremont Ave, vijolnieka J. Kalēja un Felicitas Maizītes koncerts.
22. februārī, DV sarīkojumā Toronto koncertēs pianistes māsas Ingrida un Karina Gütbergas.
7. martā „Svešās asinis" ceturtā izrāde.
15. martā, sestdien, Mārtiņa Zīverta jubilejas izrāde, kurā piedalīsies visas trīs Toronto teātŗa trupas.
29. martā, Sv. Andreja baznīcā Garīgs koncerts. Piedalās E. Veskimetsa (soprāns), E. Sedliņa (alts), Ž.Zentiņš (tenors), P. Geistauts (baritons) J. Niedra (bass) un Sv. Andreja draudzes koris, komp. T. Ķeniņa vadībā. Programmā: J. S. Bacha, Šūberta, Alfr. Kalniņa, H. Pavasara u. c. darbi, un Mocarta „Rekviēma" fragmenti solistiem, korim un ērģelēm. Pie ērģelēm E. Timermane.
18. aprīlī, plkst. 8.00 vakarā The Latvian Trio koncerts (V. Ziedonis, vijole, Dz. Treimanis, čello, V. Meļķis, klavieres). Programmā: Brāmsa un Arenska trio, un pirmatskaņojumā Kanadā T. Ķeniņa trio.

CITI SARĪKOJUMI

13. februārī plkst. 20.00, 62 Claremont St., tradicionālais Vilibalda Drosmiņa karnevāls DV sarīkojumā
20. febr., plkst. 20.00 — tradicionālais stud. karnevāls — Nakts latīņu kvartālā Kolumbus zālē

STOP

PRET KLEPU UN IESNĀM
DIANA DROPS
Pret nemitīgu klepu un iesnām, deguna iekaisumiem un saaukstētām krūtīm. Tās palīdz atvieglot astmu, bronchitu; tās ir arī ļoti labs līdzeklis rīkles skalošanai ziemā un vasarā.
Nav labāka līdzekļa pret klepu kā šis.
Ārstējiet tūlīt! Dabūjamas visās aptiekās Kanadā $1.25
LUSCOE PRODUCTS LTD.
559 Bathurst St., Toronto, Ont.

ZIEDOSIM STUNDAS ALGU TRŪKUMCIETĒJIEM!

ZIEDOJUMI IEMAKSĀJAMI: DV Kanadas valdes kasierim Mr.A. Putniņš, 280 Wright Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās.

TRIMDINIEKS SĀK DOMĀT un SPRIEST

Latviešu sabiedriskā dzīve Zviedrijā atveseļojas

(VĒSTULE NO STOKHOLMAS)

Zviedrijas latviešiem citu zemju tautieši pārmet „plēšanos". Bet pieredzē ar katru dienu vairāk rāda, ka šī „plēšanās" vienmēr skaidrāk novelk robežu starp Latvijas atbrīvošanas darba pozitivajiem spēkiem un starp atpalicīgiem pagātnes varas laiku centieniem, kas čubinās tikai ap sevi un prasa arī no visiem citiem, lai par viņiem vien visi domātu un gādātu: vai nu kungiem ir labi, vai vēl kungiem kas netrūkst. „Pie joda!" sauc jaunais trimdinieks, „cik ilgi te ap jums zvilnēsim! Mums ir kas jādara Latvijas labā!" Un tas galu galā tomēr ir „plēšanās" rezultāts, jo šī „plēšanās" savā būtībā taču nav nekas cits, kā mērķu, ideju un nodomu cīņa. Un nav taču arī tas noslēpums, ka šis idejas un mērķi ir sakņoti ne visiem Latvijā. Bet emigrācijas latviešu absolūts vairākums gan šos mērķus saista tikai ar Latviju un ar latviešu tautu dzimtenē. Tādēļ jau šī — „plēšanās".

No otras puses, kā liecina tikko Zviedrijā no A. S. V., Kanadas un citām zemēm saņemtās vēstules, tiem pašiem Zviedrijas latviešiem tiek pārmests, ka viņi satvājojušies ar boļševiku laika poļitruku un tiem nav bijis drosmes un pietiekami morāla sašutuma, lai saceltos pret šāda vīra liekulīgajiem nolūkiem tikt Latvijas valsts cīnītāju pulkā, kad pats ļoti aktīvi piedalījies mūsu valsts aizsardzības spēku iznīcināšanā.

Zviedrijas latviešiem par attaisnojumu gan jāsaka, ka šo pārmetumu viņi nav pelnījuši, jo tieši Zviedrijas latviešu organizāciju liels vairākums tiešām sacēlās pret šo poļitruka makiavellismu, kam ceļu līdzināja mūsu vecās politiskās partijas. Kā zināms, Zviedrijas latviešu organizāciju vairākums pat aizgāja no Zviedrijas Nac. Padomes, kad tās prezidijs un šī prezidija paklausīgie gari gribēja patvaļīgi nosēsties un pieteikt sevi par Zviedrijas latviešu pārstāvniecību bez pašu Zviedrijas latviešu pilnvarojuma, kādu var dot vienīgi vispārējas vēlēšanas. Kā katram informētam trimdas latvietim tagad zināms, veco partiju pretenzijas ir nostiprinātas un atzītas citā zemē, ne Zviedrijā, Zviedrijā šai uzurpācijas kompanijai nav neviena laikraksta, bet tādu šī kompanija gan ieguvusi Vācijā, par dziļu nožēlošanu — „Latvijas Amerikā" vecākās māsas - Vācijas „Latvijas" personā.

Zviedrijas latvieši arī pret šo nelaimīgo notikumu reaģējuši visai aktīvi un ar lielu skaidrību. Piemēram, Daugavas Vanagu Stokholmas nodaļas pēdējā pilnsapulcē Vācijas „Latvija" saņēma rūgtus vārdus, ka tā savu emigrācijas sākuma perioda teicamo nacionālo stāju sagriezusi par 180 gr. pretējā virzienā, piekāpdamās veco partiju neattaisnojamo pretenziju priekšā. Turpretim „Latvija Amerikā" šajā sanāksmē izpelnījās vienprātīgu azinumu: „Tas ir mūsu laikraksts, tas ir mums tuvs virziens, tās ir mūsu idejas," kā to apliecināja viens runātājs pēc otra. Bet vēl svarīgāk ir ieklausīties šīs solidarizēšanās motīvos: „Mums nav vajadzīgas šķobīgās un niekiem piebļīvētās avīzes. Mums vajadzīgs laikraksts kā ceļa rādītājs, kā apcirknis, kur ņemt mums nepieciešamās idejiskās vērtības." Tie ir svarīgi un augstvērtīgi motīvi, kas liecina, ka emigrācijā aug jauna valsts un nācijas darbu veicēja un vadītāja paaudze, pret kuru veco partiju pretenzijas kļūst vienkārši smieklīgas, kad tās atsaucās uz saviem — „sakariem ar ārzemēm, pie kādiem bēgļu organizācijas un bēgļi nespējot tikt...", pie kam neviena šāda partijnieku ar ārzemniekiem kopā veikta akcija vārdā netiek nosaukta. Turpretim nu jau emigrācijā nācis zināms jauns un ļoti svarīgs fakts pret šīm partiju pretenzijām: Latviešu Nacionālā Centra uzņemtie sakari ar Amerikas republikāņiem, kas arī Zviedrijas latviešos modinājis visai atzinīgu atsaucību.

Šie paši aktīvi—pozitīvie Zviedrijas latvieši patlaban ar lielu un nopietnu apņēmību gādā, lai veco partiju sataisītās Nacionālās padomes vietā rastos atklāti, uz demokratisko valstu principu pamata radīta Zviedrijas latviešu pārstāvība, īsta Nacionālā Padome Zviedrijā. 7. februārī jau nolikta grupu sanāksme, kam būs jārada Nacionālās Padomes ievēlēšana, kā tas nolemts Londonā, LAK Eiropas Centra kopsapulcē. Mērķis ir svarīgs: vispirms pierādīt, ka Zviedrijas latviešu interese par kopēju nacionālu darbību nav zudusi, kādā nolūkā būtu jāpanāk iespējami plaša piedalīšanās vēlēšanās, uz ko cerēt ir drošs pamats, un, otrkārt, tikt pie pašu bēgļu uzticībā un atbalstā radītas pārstāvības, lai varētu vienprātībā strādāt.

A. V.

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

MAZA MEDITĀCIJA PAR LIELU LIETU

Lielu un liktenīgu pārbaudījumu brīžos latvietis vairāk klausa savai sirdij nekā prātam. Un vienmēr tad viņš ir pareizi darījis un pastāvējis. Karā, dziesmā vai darbā latvietis nevar būt auksts vai remdens, bet ieliek savu sirdi un deg. Tur slēpjas arī latviešu nācijas spēks, diženums un panākumi, ko tūlīt ievēro arī svešinieki.

Arī trimdā ne prāta aukstie apsvērumi, bet sirds liek nešaubīgi ticēt Latvijas brīvībai un mājās pārnešanai. Kamēr vien latviešu trimdinieki klausīs savai sirdsbalsij, tie būs kā kopā sajūgti zirgi, kas velk viens otru līdzi, un visi kopā, cits dziļāki, cits seklāki, izjutīs savu saistību ar tautas likteni un nākotni.

Bet vērīgi lasot latviešu iespiesto vārdu, vēstules, klausoties sanāksmēs un sarunās teiktajos vārdos, mēs ieraugām mūsu vidū netikai naida cēlājus, bet arī neticīgo Tomu, kuŗa „prāta apsvērumi" lej ūdeni mūsu trimdas ugunskurā. Un daudzas latviešu sirdis apsnieg vai apsūno, noklus un samierinās, bet kritiskais prāts sāk skeptiski visu apsvērt — un mēs jau vairs neesam vienprātīgi par savu misiju svešumā. Remdenība nacionālā degsmē, neticība saviem spēkiem, paļaušanās uz likteni un laiku, kas reiz nesīs brīvību Latvijai, arvien noteiktāk iezīmējas sabiedrībā, organizācijās un pat dažā latviešu laikrakstā, kas izcel par priekšzīmi tos sabiedriskos darbiniekus un politiķus, kas „nesola kalnus gāzt," bet nacionālo sirds dedzi nosedz ar prātīgu piesardzību vārdos un darbos, lai nebūtu jaunajai videi par piedauzību.

Latviešu nācijas likteņu drūzmā patiesībā nerimtīgi sauc katru latvieti nacionālai remdenībai likt pretī uguni un trauksmi domās, idejās, vārdos un darbos — tikai lieli darbi, lielas cīņas daris Latviju brīvu.

Mums nav labāku tautas tribūnu un saucēju kā mūsu gara darbinieki. Kādēļ Andreja Eglīša, Jāņa Klīdzēja, Valentīna Pelēča un citu uguns vārdi un cīņas nemiera balss skan tik reti? Viņi nekad nebaidās visu pateikt līdz galam un savā nacionālā garā, spēkā un cīņas nerimtībā aizrauj līdzi arī citus — modina, ceļ un liek būt patiesiem Latvijas karavīriem. Padzīsim neticīgo Tomu no mūsu vidus.

Saturns

Latvijas amata meistara
J. KREIĻA
FOTO DARBNĪCA
izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni
PIEŅEM REMONTĀ
FOTO APARĀTUS
FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ
445 PAPE Ave, TORONTO
TEL. GE 0756

HEINTZMAN un CO KLAVIERU TĪRSKAŅOTĀJS
J. MEDNIS
(Latvijas Konservātorijas absolv.)
Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto,
piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tīrskaņotājs, remontētājs un eksperts
Pērkot klavieres no augšminētās firmas 15 proc. atlaide.
Lietotas klavieres pēc izvēles
(928)

PRESES BALLES ŠALKAS

ATMIŅAS PAR ŠĪS SEZONAS GREZNĀKO SARĪKOJUMU TORONTO

Izskanējušas pēdējās valša skaņas, aizšalkušas grezno vakartērpu krokas, iztukšoti vīna kausi, un šodien jautrā Preses balle dzīvo vairs tikai atmiņās — viesu pārrunās un preses fotografu attēlos. Pārcilājot šīs atmiņas, izrādās, ka visi iepriekšējie pareģojumi šoreiz piepildījušies. Preses balle patiesi izvērtās par šīs sezonas greznāko sarīkojumu, jo vēl nevienā ballē nav redzētas tik daudz daiļu dāmu tik krāšņos vakara tērpos, tik daudz galantu kungu smokingos.

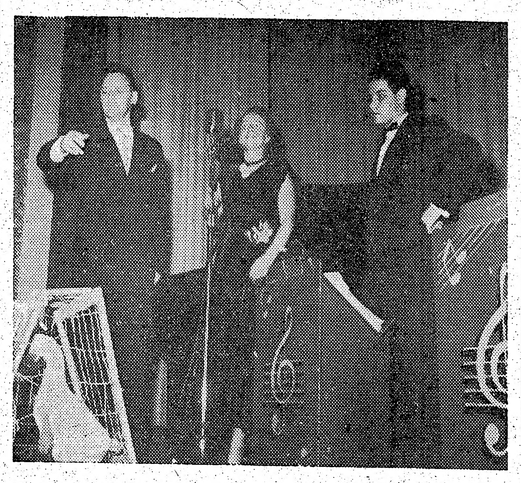

Manīgā preses pīle sagaida savu likteni. J. Kreiļa uzņ.

Neiztrūka arī apsolītā Preses pīle, kas patiesi bija ieradusies personīgi un, savā sprostā grozīdamās, no rampas malas manāmi uztraukta vēroja dejotājus.

Liekas, ka viskarstākā darba diena balles vakarā bija abiem cītīgajiem kasieriem — Angēlikai Gailītei un Viktoram Upeslācim, kam bija jāpārdod turpat 600 iejas biļetes, bargi cīnoties ar garo rindu un sīknaudas trūkumu. Nākošais uzbrukuma vilnis bija jāpārvar J. Fogelim ar saviem palīgiem, kas pārzināja pieteiktos galdiņus, un dzērienu galda vadītājam A. Jansonam, kuŗa sektorā ne mirkli netrūka darba. Īss, bet bargs darba cēliens bija boles galda vadītājai M. Baldumai, kas kopīgi ar Preses biedrības Kanadas kopas pr-ci B. Senkēviču mākslinieka Kārkliņa zīmēto dekorāciju paēnā stundas laikā iztirgoja susus garžīgās boles traukus, atstājot daudzus viesus ilgās un slāpes. Ne mazāk cītīgi savus patīkamos pienākumus pildīja daiļā puķu meitenes — R. Viškere un V. Rublē, kuŗu smaidiem un ziediem neviens nespēja pretoties; tāpat diezgan ko rauties ar pūšanu un tirgošanos bija māksl. J. Deksnim un V. Rublei, kas bija valdnieki pār baloniem, kuŗi šoreiz nejima vis pie zemes, bet stalti cēlās gaisā.

Pirmajām orķestra skaņām pāršalcot zāli, nevainojamā frakā un cēls parādījās moderno deju institūta vadītājs, alias preses fotogrāfs, alias diplomēts tālbraucēju stūrmanis etc. H. Kliģers, kas ar ģenerālkonsula R. Braisona kundzi sāka pirmos polonēzes soļus, sekojot konsulam R. N. Braisonam ar B. Senkēviču un tālāk sekojot B. Senkēviču un tālāk sekojot balles viesu pāriem.

Pirmais atelpas brīdis kaislīgajiem dejotājiem bija pa programmas laiku, kuŗu vadīja enerģiskais Juris Dzeguze. Kā pirmā viesus iepriecināja jaunā igauņu dejotāja Kāja Anvelte, tad sekoja J. Dzeguzes izpildījumā Skaistais Sigismunds, tad atkal deja, un beigās brašie Kanadas piecīši, kas, kā bija skaidri redzams, izauguši jau par staltiem vīriem un iejūtīgi noskandināja vairākas dziesmas. Par konferansjē uzstājās V. Skudra, bet nemierīgā publika vēlējās vairāk dzirdēt tikamas skaņas, nekā apnicīgus vārdus. Māksliniekus pavadīja E. Freimane, kuŗus viesi saņēma ar sirsnīgiem aplausiem. Jautrs intermeco uz rīta pusi bija Preses pīles izsole, kuŗu vadīja augšminētās kollēga I. Viksna un J. Dzeguze. Pīles cenai strauji kāpjot un timpāniem gaisu rībinot, pīli par 16 dol. nosolīja Arnolds Kalniņš, ar sprostu padusē lepni aizsoļodams uz savu automašīnu.

Noslēgumā — viesi šķirās apmierināti un priecīgi, izņemot varbūt tos, kas laicīgi nebija rezervējuši galdiņus un palika „kājiniekos", bet manīgākie toties bija patīkami pārsteigti par bagātīgo augļu, cepumu un arī dzērienu klājienu par samaksāto dolaru. Par galdiņu gaumīgo dekorāciju bija rūpējusies Inta Purva, žēl tikai, ka zāles apakšējās telpas ir daudz par mazu, lai tur varētu novietoties visi galdiņu tīkotāji, un tā vakara administrācijai nācās dzirdēt arī vienu otru niknu vārdu, bet — tāda jau ir dzīve... Balles viesiem nepagāja nepamanīts arī zīmīgs notikums pašu Kopas biedru pulciņā, jo pusnaktī tie suminā jubilāri savā vidū — dzejnieci Veltu Tomu, kuŗu cienītāju spēcīgās rokas vairākkārt svīeda gaisā pašā dejas zāles vidū, kā liesmai plandoties zeltainajam vakara tērpam. — Latviešu vidū it tīkami jutās arī viesi — Telegramas red. E. Geigers, Vaba Eestlane, izd. A. Laurs un red. K. Arro.

No kr.: I. Viksna, M. Balduma, prof. E. Žubeckis, B. Senkēviča V. Užāne, Upeslāča kdze, V. Upeslācis un A. Gailite Rīkotāji un viesi J. Kreiļa uzņ.

Draudzīgā aicinājuma vakars Indiānāpolē

Draudzīgā aicinājuma ateeres vakaru Indiānāpolē (Ind.), vietējās amerikāņu YMCA's telpās, 25. janvārī, šogad rīkoja Indiānas latviešu biedrība.

Vakaru ievadīja jaunievēlētā ILB priekšnieka Konrāda Kārkliņa īsa uzruna, pēc kam sekoja interesants un domām bagāts Jāņa Labsvīra referāts — „Draudzīgais aicinājums un tā nozīme", kuŗā runātājs it īpaši uzsvēra, ka garīgās vērtības ir daudzkārt pārākas un nozīmīgākas par materiālajām. Protams, mēs nevaram iztikt bez dolara, mums jākrāj un jābūt nomodā arī par nebaltajām dienām, bet dolara materiālais spēks nedrīkst nomākt dolara garīgās iespējas; citiem vārdiem — grezns 1953. gada Kadiļaks vai 21 collu televīzijas aparāts nedrīkst aizstāt kolledžas vai universitātes izglītību. Un vislabāk to zinām mēs paši, bēgļi, kas jau vairākkārt esam zaudējuši gandrīz visu, taču tās zinības, ko esam ieguvuši, mums nav varējis atņemt neviens.

„Ja es šodien lasu pāris rindiņas, ka kaut kur nodibinājusies latviešu sestdienas vai svētdienas skola, kaut arī tikai ar 4 vai 5 audzēkņiem, tad es esmu daudzkārt priecīgāks nekā izlasot veselu laikraksta sleju par kādas bijušās politiskās partijas darbības atjaunošanu vai kāda jauna nogrupējuma nodibināšanu," saciļa runātājs. „Un ja šodien mūsu vidū šeit būtu Draudzīgā aicinājuma autors, sirmais Latvijas valsts prezidents Dr. Kārlis Ulmanis, tad viņa vārdi jaunatnei noteikti skanētu: „Jaunatne, izmanto tev dotās iespējas! Neaizraujies no ārējā spožuma, bet meklē pēc dvēseles dziļuma! Meklē un centies pēc garīgajām vērtībām!" un viņa vārdi vecajai paaudzei skanētu: „Vecāki, atbalstiet mūsu jaunatni šajā cīņā, jo tikai viņā ir latvju tautas gaišāka un labāka nākotne!"

Labsvīra referātam sekoja koncerta daļa, kuŗā piedalījās viesē — dziedātāja Emma Reinvalde no Kalamazū. Otrs gaidītais viesis — pianists Valdis Treimanis no Čikagas, diemžēl, nevarēja ierasties, kādēļ pavadījumus dziedonei veica „The Latvian Trio" dalībnieks, brīvmākslinieks Voldemārs Meļķis.

Koncerta pirmajā daļā dziedātāja sniedza Jāzepa Vītola un Alfrēda Kalniņa darbus, no kuŗiem vislabāk patika A. Kalniņa „Plāvēja diendusa".

Koncerta otrā daļā klausījāmies Adolfa Ābeles, Jēkaba Poruka un Haralda Berīno darbus, un jāsaka — šeit E. Reinvalde sevi parādīja no vislabākās puses. Par tādu izpildījumu kā J. Poruka „Lapas lido" varējām tikai priecāties un teikt visatzinīgākos vārdus.

Par V. Meļķa klavieŗu pavadījumu ir lieki ko sacīt; viņa snieguma kvalitāti aptuveni novērtēt atļauj jau viņa vārds vien, un — protams — arī šoreiz tas mūs nepievila...

Pēc koncerta sekoja saviesīgā sadzīve ar deju, ko sniedza vietējā vācu deju kapella.

Nevar nepieminēt gan vēl vienu faktu, un proti — šķita, ka vairāki tautieši uz sarīkojumu bija atsteigušies tieši no pusdienu galda, jo koncerta laikā nepārtraukti kaut ko mutē gremoja... G. G.

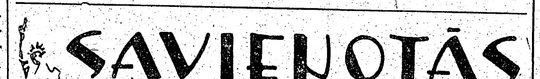

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes gada sapulce notika 1. februārī, Betlemes baznīcas telpās. Sapulci vadīja draudzes priekšnieka vietnieks P. Eglītis. No pag. gada pārskata redzams, ka draudzes trijās dievkalpojuma vietās (Bruklīnā, Bronksā un Port—Vašingtonā) notikuši 99 dievkalpojumi. Draudzē ir 2.346 pilntiesīgi locekļi un 654 neiesvētīti bērni un jaunieši, kopā 3.000 dvēseles.

Draudzes locekļu pieaugums bijis 569. Kristīti 45 bērni, draudzē dzimuši, bet vēl nav kristīti 7 bērni. Iesvētīti 40 jaunieši. Salaulāti 38 pāri, no tiem 2 līgavaiņi un viena līgava bijuši cittautieši. Miruši 19 draudzes locekļi.

Svētdienas skolās norit intensīvs darbs. Četras skolas kopā apmeklē 225 bērni. Skolotājiem algās izmaksāts 1.740 dol.

Kasieris J. Zalcmanis ziņoja, ka pag. gadā ienācis 24.126 dol. Atlikums uz 1. janvari — 3.187 dol.

Draudzes palīdzības fondā ienācis 5.103 dol. Palīdzībai slimības un nelaimes gadījumos, ziedojumos Vācijā palikušiem un bērnu vasaras kolonijai izdots 4.206 dol. Palīdzības fonds darbojas E. Švūkstes vadībā.

Dāmu komiteja M. Runģes vadībā ieņēmusi 4.039 dol. no dažādiem sarīkojumiem un izstādēm. Draudzes nekustamo īpašumu, inventāra un kases līdzekļu kopējā vērtība ir 29.577 dol. 1953. g. budžets sabalansēts uz 21.960 dol.

Draudzei ir nodoms iepirkt pašai savu vasaras koloniju, kur bērni varētu pavadīt visu vasaru. Šim nolūkam piešķīra mirušās draudzes locekles Milsones novēlējumu — 1.000 dol. Ņujorkas latviešu apvienotā padome, sadalot 18. novembŗa sarīkojumu atlikumu, piešķīra draudzei vasaras kolonijas ierīkošanai 500 dol.

Par draudzes priekšnieku no jauna ievēlēja līdzšinējos locekļus P. Eglīti un J. Zalcmani: Izstājušos draudzes valdes locekļu vietā ievēlēja J. Pelši un T. Pētersonu.

INDIĀNAS LATVIEŠU BIEDRĪBAI JAUNA VADĪBA

18. janvārī Indiānas Latviešu biedrība savas mājas telpās bija sasaukusi gadskārtējo biedru pilnsapulci. Par biedrības pagājušā gada darbību sīku informāciju sniedza līdzšinējais biedrības priekšnieks Z. Zālmanis.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza J. Dzelzītis, piezīmējot, ka valdes darbībā nekāda nepareizības nav konstatētas un tā savu darbu visumā veikusi sekmīgi.

Sekojošās vēlēšanās par biedrības priekšnieku 1953. darbības gadam pilnsapulce ievēlēja Konrādu Kārkliņu, bet par valdes locekļiem — Albertu Veilandu, Elžbetu Salmiņu, Pēteri Augenbergu, Ēriku Sālzemnieci, Jāni Gžibovski un Konstantīnu Sventecki. Revīzijas komisijā ievēlēja Jāni Spranemani, Jāni Dzelzīti un A. Sijātu, bet b-bas dāmu komitejā — Almu Dzenīti, Mildu Vanagu, Martu Spranemani, Vilmu Grūbaumu, Mirdzu Pilsumu, Mildu Zālmani, Ingridu Kārkliņu, Valdu Nesauli un A. Beimani.

Sapulci nobeidzot, jaunais b-bas priekšnieks aicināja atstāt strīdus un pielikt visus spēkus mūsu kopējā mērķa — Latvijas brīvības — izcīnīšanai.

INDIĀNĀPOLES CHRONIKA

Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komiteja savā pēdējā sanāksmē izraudzījusi jauno, 1953. gada valdi, kuŗā ieiet: priekšniece — līdzšinējā, Valda Nesaule, sekretāre — Ilga Loža, kasiere — Lucija Caune.

Draudzes pērmindera pienāku mus šim gadam uzņēmušies Augusts Beimanis un Jānis Saulītis.

Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes kristīgās jaunatnes pulciņš savā pirmajā šī gada sanāksmē izvēlēja jauno pulciņa vadību tekošajam kalendāra gadam.

Aizklāti balsojot, par pulciņa priekšnieku ievēlēja Jāni Strīķi, kamēr kandidātos palika Elmārs Šlaukstiņš. Sekretāres amatā palika līdzšinējā — Valda Bolšteine, tāpat kā Zigurdu Veilandu vēlreiz lūdza uzņemties pulciņa kasiera posteni.

NJUORKAS LATVIEŠU TEĀTŖA ANSAMBĻA VIESIZRĀDE

Toronto 14. un 15. februārī, 62 Claremont St., Poļu zālē

izrādīs VALDEMĀRA KĀRKLIŅA 3 cēlienu komēdiju

SARKANVĪNS

Režisors: OSVALDS URŠTEINS Dekorātors: EVALDS DAJEVSKIS

Tēlotāji: HILDA PRINCE, AUSTRA ŠTEINBERGA, JĀNIS ŠĀBERTS, OSVALDS URŠTEINS, PĒTERIS DUMPIS

Sākums: sestdien, 14. februārī, plkst. 15.00 Sākums: svētdien, 15. februārī, plkst. 14.00

Biļešu cena I vietā $2.00 Biļešu cena I vietā $2.50
II vietā $1.50 II vietā $200
III vietā $1.50

Biļešu iepriekšpārdošana: DV namā un puķu veikalā Lotus

DV TORONTO NODAĻA

ALAs KASIERA ATGĀDINĀJUMS

ORGANIZĀCIJĀM UN BIEDRIEM

ALA's biedru nodevas pēdējā laikā ienākušas lielākā skaitā nekā iepriekš, gan no organizāciju dalībniecēm,gan no atsevišķiem biedriem. Tomēr joprojām nevar uzskatīt finanču stāvokli par apmierinošu. Bet jācer, ka tas līdz Kongresam, kas sanāks 17. aprīlī Grand Rapidos, Mich. uzlabosies. Vēlreiz aicinu visas dalībnieču organizācijas un draudzes likt visiem saviem biedriem un locekļiem pie sirds, nomaksāt ALA's biedru nodevas, vienu dolaru gadā no personas, un jau ienākušo naudu piesūtīt centrālai valdei. To pašu lūdzu no atsevišķiem biedriem, kas savu saistību vēl nav nokārtojuši.

Spriežot pēc ienākušām ziņām, gausa biedru nodevu nomaksa nebūt nav vienmēr izskaidrojama ar tautiešu apatiju vai ar pārāk biežu organizāciju ziedojumu vākšanas akciju sekām. Vaina dažkārt meklējama organizāciju vadītāju pasīvitātē. Ir bijuši arī pārpratumu gadījumi. Piem., kādas organizācijas kasieris nepieņēma ALA's biedru naudu, jo viņa rīcībā neesot ALA's biedru kartes. Noskaidrojās, ka kartes ir, bet viņš to nezināja. Citā gadījumā ALA's Centrālam birojam uz 1. janvāri piesūtīja naudu, galīgu norēķinu un atlikušās biedru kartes, kaut arī ALA's darbības gads skaitās no iepriekšējā līdz nākošam Kongresam, kas šogad sanāks 17. aprīlī. Ir bijuši gadījumi, ka kāds valdes loceklis tieši vai netieši sabotē biedru naudas iekasēšanu ALA'i. Vienā gadījumā biedriem oficiāli paziņots, lai maksā tie, „kas vēlas".

Lai novērstu pārpratumus, paskaidroju:

1) Visas dalībnieču organizācijas un draudzes saņēma no ALA's Centr. b-ja biedru kartes 1952. 53. darbības gadam. Organizācijas, kam kartes pietrūkst, tādas var pieprasīt no biroja.

2) Biedru kartes ir derīgas 1952.-53. darbības gadam, kas sācies p. g. martā un beigsies š. g. 20. aprīlī, Kongresam Grand Rapidos noslēdzoties. Biedru naudu var samaksāt līdz pašam kongresam. Tomēr kongresa kārtīgās norises labā un lai varētu laikā sastādīt kases gada pārskatu, vēlams, lai visi biedri nokārtotu savas saistības ne vēlāk par š.g. 1.aprīli. Lūdzu organizāciju un draudžu valdes nesūtīt neizlietātās b-ru kartes atpakaļ pirms 1. apr., bet censties tās izplatīt savu biedru starpā.

3) Individuāli biedri piesūta savu biedra nodevu tieši ALA's Centrālam birojam Vašingtonā. To var darīt arī organizāciju biedri, kam kādu iemeslu dēļ nav iespējams biedru kartī iegūt caur savu organizāciju.

4) Nestrādātāji vai nepelnītāji, invalīdi, studējošie un visi citi maksāt nespējīgie no nodevu samaksas atbrīvoti. Organizāciju un draudžu locekļus atbrīvo viņu valdes, bet individuālos biedrus atbrīvo ALA's valde. Ieteicu šo izdevību pienācīgi ievērot un izmantot.

5) Biedru kartes nākamam 1953.-54. darbības gadam saņemt tikai pēc š. g. Kongresa noslēguma. Bet biedri, kas vēlas nākamā gada nodevas samaksāt jau tagad, var tās piesūtīt birojam un viņiem piesūtīs jaunu karti pēc Kongresa darbības nobeigšanas.

Amerikas Latviešu Apvienības uzdevums ir apvienot visus ASV latviešus kopīgiem nacionāliem mērķiem.

ALA's mērķi ir cēli, un arī pret viņas praktisko darbu rets ir cēlis iebildumus, izņemot to, ka līdz šim ir darīts par maz. Bet, jo lielāks būs ASV tautiešu atbalsts, jo stiprāka kļūs ALA, jo lielāks viņas iespaids un darba rosme. Ir tiesa, ka pašreiz ALA's un tās valdes darbībā var saskatīt nopietnus trūkumus, bet, ja ALA's nebūtu, mūsu vienība ar to nebūt nestiprinātos, bet stiprinātos nevienprātības gars, no kā iegūtu vienīgi boļševiki. Tāpēc lūdzu neliegt ALA'i jūsu interesi, morālisko atbalstu un niecīgo simbolisko viena dolara nodevu, kas ir vienīgais ALA's materiālai pamats.

ALA's adrese ir: American Latvian Association, 3220 - 17th Str., Apt. 104, N. W., Washington 10, D. C.

R. Šillers,
ALA's kasieris

CEĻA VĀRDI

Tāpat kā tu ejot uzmanies, lai neuzmītu kādai naglai un nesavainotu kāju, uzmanies arī, lai ceļā neievainotu savu dvēseli.

Visbiežāk klusē, runā tikai nepieciešamo un arī to pasaki dažos vārdos, bet vismazāk runā par citiem cilvēkiem, vienalga, vai tos nosodot, slavējot vai salīdzinot.

Nekas cits nav iespējams, tur jāatsakās no tām lietām, kas nestāv mūsu spēkos. Tikai taļs notikumos, kas stāv mūsu varā, vērtē labo un jauno. **Epiktets**

EIZENHAUERS PROJEKTĒ ĀZIJAS PAŠAIZSARDZĪBU

ĀZIJAS ARMIJA BŪTU SAV. VALSTU SABIEDROTAIS

Jaunākā ideja, kā cīnīties pret Staļinu Āzijā — ļaut āziātiem to darīt pašiem. Ja var tikt apmācīti korejieši, kādēļ gan to pašu nevar darīt ar pārējiem brīvo Āzijas zemju jaunekļiem? Āzijas jaunekļu potencionāls (vecumā no 20—34 gadiem) ir 19 miljonu. Ja armijas rindās izdotos iesaistīt un apmācīt tikai piekto daļu, tad tās armija daļēji līdzinātos Sav. Valstu armijai.

Jaunā ASV valdība ir nolēmusi piešķirt daudz lielāku vērību brīvo Āzijas valstu militārai attīstībai, nekā tas darīts līdz šim. Miljoniem Āzijas jaunekļu iesaukšanas gados dzīvo zemēs, kas vēl nav komūnisma skartas. Daudzas no šīm valstīm ir Apvienoto Nāciju locekles. Visas tās ir tieši ieinteresētas, lai izvairītos no komūnisma un lai tā pasargātu savu neatkarību, kas daudzos gadījumos iegūta tikai pēc Otrā Pasaules kaŗa. Bet tai pašā laikā ar nožēlu jākonstatē, ka atskaitot Dienvidkoreju un Indoķīnu, kur kaŗa darbība noris lielākos apmēros, pārējās Āzijas valstis aizsardzības labā darījušas gauži maz. Tagad, lai pasargātu Āziju no komūnistu agresijas, amerikāņu jaunekļiem, kas ir skaitliskā mazumā, salīdzinot ar āziātiem tai pašā vecumā, jāmēro 7000 jūdžu gaŗais ceļš, lai aizstāvētu Āziju. Amerikāņi ir nākuši pie atzinuma, ka āziāti, ja vien tie būtu apmācīti un apbruņoti, var aizstāvēt paši sevi un varbūt pat labprāt to darītu, ja rastos iespēja. Valstis, ar labām un spēcīgām nacionālām armijām tādā veidā iegūtu ne tikai lielāku militāru spēku, bet arī lielāku pašpaļāvību, nostādamās pašas uz savām kājām un savstarpēji sadarbodamās, lai cīnītos pret komūnistiem, kuŗus apbruņojusi un apmācījusi Pad. Savienība.

KĀ PIERĀDĪJUMS

Amerikas paļāvībai un ticībai Āzijas armijai ir **Dienvidkorejas** armija — labi apmācīta, labi apbruņota un kompetenta. Cīnīdamās Korejas frontēs, šī jaunformētā armija jau sevi daudzkārt ir spējusi parādīt no vislabākās puses, un korejiešu kaujas spējas tagad ņem par mēraukļu pārējo āziātu kaujas spējām.

Dienvidkorejas armijas organizēšana bija uzticēta pavisam niecīgai amerikāņu grupai, kas savu uzdevumu veica, pārspējot pat vislielākās paredzētās varbūtības. Dienvidkorejas iedzīvotāju skaits pašreiz ir ap 20 milj., un viņi varētu savervēt armiju ap 1.9 milj. vīru stipru, kas būtu pilnīgi pietiekami, lai valsti nodrošinātu pret komūnistu uzbrukumiem. Arī pārējām Āzijas valstīm ir līdzīgas un pat vēl lielākas iespējas patstāvīgās armijas noorganizēšanai. **Formozā** ir ap pusmiljonu Ķīnas nacionālistu, starp tiem jau daudzi kaujās pārbaudīti kaŗavīri, bet kuŗiem vēl nav pietiekama apbruņojuma. Formozai savas armijas nav, bet ir pietiekami dzīvā spēka, lai armiju varētu nodibināt, un, ja, tas izdotos, tā būtu ap 700.000 vīru stipra. Amerikāņu militārās aprindas pašreiz šai jautājumā ir ļoti ieinteresētas. **Indoķīna,** ja vien viņiem rastos uzticība un pārliecība, ka viņa varētu pastāvēt kā brīva valsts Francijas ūnijā, spētu dot 2,7 milj. vīru armiju. Francija, kaut arī kaŗodama Āzijā jau vairāk kā seši gadi, ir spējusi iesaukt un apmācīt tikai desmito daļu no iespējamā kareivju skaita. **Filipīnu salas,** ja tās būtu pietiekami apgādātas ar ieročiem, varētu dot 2 milj. vīru, kaut arī pašreizējo kaŗavīru skaits tur ir tikai 57.000, no kuŗiem četri bataljoni, kā Apvienoto Nāciju armijas sastāvdaļa, pārmaiņus cīnās Korejas frontē. Ja pārējās Āzijas valstis piedotu **Japānai** viņas agresīvo pagātni, tā varētu dot vismaz 9 milj. vīru stipru, apmācītu un piedzīvojušu armiju. **Taizeme,** kas pēc plāna ir nākošais komūnistu mērķis, ja izdotos pieveikt Indoķīnu, būtu spējīga saformēt armiju ar vismaz 2 milj. vīriem, kaut pašreiz tās rindās ir tikai 50.000. Amerikas kaŗa materiāli, kas nepieciešami Taizemes armijas apgādei, pienāk pavisam lēnām un nepietiekamā daudzumā. Malajā un Singapūrā, apzinīgi rīkojoties varētu savervēt vismaz 625.000 vīru, kas būtu kā Dieva doti cīņai ar vietējiem komūnistu partizāniem. Angļi līdz šim savervējuši mazāk kā pusi no iespējamā skaita, un to uzdevums ir tikai kalpot sardžu vienībās mājas vajadzībām.

INDONĒZIJA,

kas arī ir AN biedrs, varētu dot ap 7 milj. vīru lielu armiju, un viņa, varbūt, pat būtu ar mieru piedalīties Āzijas aizsardzībā, ja vien saņemtu garantiju, ka to nekad vairs nekolonizēs, **Indija** ar armijas kapacitāti 35 milj. vīru apmērā neizrāda nekādu interesi par plāniem savas zemes aizstāvēšanai varbūtējas komūnistu agresijas gadījumā. Ja Indija savu nostāju mainītu, viņas ārkārtīgās dzīvā spēka rezerves Āzijas armijai būtu liels papildinājums. **Pakistāna,** kas ir Anglijas dominija, vajadzības gadījumā varētu armijas rindās iesaukt 7 milj. vīru. **Burma** varētu uzstādīt armiju ar 1.9 milj. kaŗavīriem, kaut tagad, pat dzīvojot pastāvīgās bailēs no ķīniešu invāzijas tā spējusi apbruņot un apmācīt tikai niecīgu daļu no iespējamiem spēkiem.

Kopsavilkumā no komūnisma brīvā Āzijā dzīvo pāri par 700 milj. cilvēku. To starpā vīrieši vecumā no 20—34 gadiem ir 70 miljonu, kas visi varētu piedalīties Āzijas aizsardzībā. Bet atskaitot Indiju, šis skaits jau samazinās uz pusi atņemot Burmu, Pakistānu un Indonēziju, kas arī varētu negribēt piedalīties organizētās Āzijas pašaizsardzības izveidošanā, brīvo Āzijas valstu rīcībā, Japānu ieskaitot, paliek dzīvais spēks, pāri par 19 milj. vīru.

ĢEN. EIZENHAUERS

pašreiz ir ļoti ieinteresets par šo spēku rezervēm. Ja jau krievi var apbruņot komūnistus, lai izplatītu savu varu ar militāru spēku, tad taču amerikāņi var darīt to pašu nekomūnistiskās zemēs, lai tādējādi aizkavētu komūnisma virzīšanos uz priekšu un izplatīšanos Āzijā. Amerikāņiem nav padomā organizēt āziātu armijas, kuras vadītu paši amerikāņi. Tas nebūt nav nekas līdzīgs franču ārzemnieku leģionam. Tās ir domātas atsevišķas nacionālās armijas, kas vajadzības gadījumā varētu apvienoties, lai cīnītos gaŗākās frontēs.

Kā āziāti ir spējīgi cīnīties uz savu roku, ja vien viņiem ir ieroči, jau skaidri redzams krievu lietotās metodēs, ar kuŗu palīdzību viņi iegūst varu. Pretinieku vājums ir labvēlīgākais apstāklis komūnisma ekspansijai. Vājuma sajūta ikvienā valstī rada nedrošību un sajukumu, un šie apstākļi ir ideāli komūnistu partizānu operācijām. Komūnisti savus upuŗus izvēlās pa vienam. Tas tiek darīts tādēļ, lai viņu spēki vienmēr atrastos spēcīgā koncentrācijā, kamēr pārējie būtu sadalīti.

Neviena spēcīga valsts vēl nav padevusies komūnisma ietekmei. Tas tādēļ, ka tām ir veselīgas, lojālas nacionālas armijas, kas var kā aizsargāt, tā apturēt komūnisma ekspansiju. Katrai valstij jābūt savai spēcīgai nacionālai armijai, tikai tā pasauli var pasargāt no komūnisma.

Amerikas militārie lietpratēji Āzijas aizsardzību redz šādā gaismā:

Kamēr Āzijas armija nav galīgi attīstījusies, Āzijai būs nepieciešams amerikāņu atbalsts kā gaisā, tā arī uz jūras, kas nozīmē, ka tuvākajā nākotnē amerikāņiem vēl būs jāpatur savas bazes Klusajā okeanā. Tai pašā laikā Amerikai būtu jāapgādā Āzijas sauszemes spēki ar nepieciešamiem ieročiem un kaŗa materiāliem, jo atskaitot Japānu, neviena cita valsts nav spējīga sevi apbruņot un apgādāt. Āzijas jaunformētās kaŗaspēka vienības tiktu apmācītas amerikāņu vadībā. Gala rezultātā spēki Āzijā komūnistu un nekomūnistu starpā būtu stipri izlīdzināti, un līdz ar to amerikāņi Korejā mazāk zaudētu dzīvā spēka.

Uz šo Āzijas pašaizsardzību ģen. Eizenhauers lika jau lielas cerības savā vēlēšanu kampaņas laikā, apsolīdams amerikāņu zēnu atgriešanos mājās no Korejas kaujas laukiem.

PIČA FINĀLS

AR 36 CILINDRIEM

FEĻETONS

Mans bijušais draugs — Pičs bija lāga cilvēks. Viņam bija grūti klājies un pēc 1945. gada arī viņam vajadzēja iesākt gluži no apakšas un gluži no nekā, domīgi ar kaŗoti bakstot tukšu zupas katliņu. Ar savām rūpēm viņš nāca pie manis un tādēļ arī zinu, ka Piču starp citu jau mocīja laika trūkuma kaite. Reiz viņš grūši nopūzdamies izteica domu, ka ja viņam būtu divritens, viņš iegūtu laiku kultūrāliem mērķiem, grāmatu lasīšanai utt. Īsi — Pičs bija kultūrāls cilvēks.. Kas to lai zina, kur Pičs beidzot arī izrāva grabošu divriteni ar vismaz pieckārtīgi nolāpītām riepām. Taču ne Pičs lasīja grāmatas, ne apmeklēja tos pašus nometnes sarīkojumus, bet gan dziļi noslēpumainu seju nozuda apkārtnē ar visu divriteni. Pats melsa — veikalnieciskās darīšanās.

Kādu gadu vēlāk, vēl pirms tiem laikiem, kad Vāczemē nāca „vērungs,“ Pičs domīgi teica: „Zini, ar motociklu var nokļūt tālāk, nenogurst, un galvenais ietaupa laiku kultūrāliem mērķiem...“

Drīz vien divcilindrīgs motocikls stāvēja Piča mītnes priekšā un, traku troksni un putekļu mākoni saceļot, ar visu Piču aizšņāca prom. Tie divi cilindri rentējoties, Pičs apgalvoja, lāpīdams slimnīcā aizlauztu kāju, kad es viņam aiznesu grāmatu, lai arī slimnīcā remdētu Piča kultūras slāpes. Grāmatu dabūju atpakaļ, kaut arī neizlasītu, jo, kā Pičs pats atzinās, tālāk par pirmajām lapas pusēm neesot ticis. Kāja sadzijusi ātrāk kā bijis domāts.

Laiks steidzās kā Piča motocikls, un pienāca diena, kad ietiņiem, no barakām izklīstot plašajā pasaulē, arī Pičs motociklu pārdevis un, pārjūras vīzu kabatā glābdams, viesiem sacīja: „Uz redzēšanos Latvijā!“

Protams, nonācis otrā krastā, Pičs pēc laiciņa atrakstīja. Un tā kā viņš nebija vīrs, kam dzeršana kavē darbu, tad labvēlīgā vidē nonācis viņš jau pirmajā vēstulē varēja atturīgi paziņot, ka joņo automobilī ar četriem cilindriem. Tādā četrcilindrīgā kastē, kā viņš pats rakstīja, viņš cerot noķert laiku kultūrāliem mērķiem. Tā kultūru ķerdams ar četriem cilindriem Pičs nozuda, un tikai pēc laba laiciņa draugi zināja rakstīt, ka Pičs joņojot sešcilindrīgā kastē un līdz ar cilindru skaitu augot Piča ilgas nobraukto kilometru skaitu vismaz dubultot. Un tad nāca ziņas no vienas un otras debess puses paziņām, ka Pičs manīts gan šur, gan tur visiem joņojot gaŗām divpadsmit cilindru niķeļa un lakas brīnumā, kurš atgādinot torpēdu. Ja arī kaut kur Pičs bija pieturējis, viņš neesot bijis sevišķi runīgs un sāpīgi savilktu seju allaž nopūties:

„Vecīši, es jūs apskaužu! Man neatliek ne minūte no dienas pāri!“

Un tad nāca ziņa, ka Pičam iznākusi sastapšanās ar stipru pretestību. Domājams koku. Draugs par to rakstot neaizmirsa arī pastāstīt, ka visi tuvākie Piča draugi pavadījuši viņu cienīgi un kā nākas uz slimnīcu. Cik varējis spriest un saskaitīt, kopsummā ar 36 cilindriem.

Dēlēns

PAR PATIESIEM APSTĀKĻIEM PAD. SAVIENĪBĀ

„BIEDRS X." — KUŖŠ KUŖU NOZĀĻO?

4.

Gluži niecīgā piezīme Pravdas pēdējā lappusē, nodaļā, kas saucas Chronika, tika paziņots, ka — „apcietināta grupa ārstu — kaitnieku.“ Un šī chronikas piezīme radīja pasaules sensāciju. Satrūkās pat Kremlis un nolaida savu balsi krietni zemāk, pat tīri uzkrītošā kārtā dodot uzdevumu Iljam Ērenburgam, kuŗam pašam jau paredzēja bēdīgu galu. Bet pasaulei šī īsā piezīme pavēra iespēju ielūkoties, kas notiek Krievijā, un proti: milzīgā lāča ķermenī, kuŗu Maskava visādi lūkoja pasaulei rādīt kā milzu spēku, kas visiem imponē, kļuvusi redzama strutojoša augoņa pavēršanās. Un pasaulei nu ir pirmās šķiras interese zināt, vai tas cēlies no kādas pārējošas infekcijas, vai arī tas ir kādas līdz šim slēptas visa ķermeņa ļaunas slimības simptoms. Notikuma norise jau zināma, to atkārtot nav vajadzības. Tikai pēc Maskavas versijas tā tomēr ir tīri mēchaniski kapitālistu aģentu ievazāta infekcija, kas ķērusi citādi visādi nevainojami spēcīgo padomju valsts ķermeni. Viss šis notikums nebūt nenozīmē kādu īpašu akciju tikai pret žīdu ārstiem un varbūt arī ne principā pret žīdiem vispār. Notikuma nozīme ir pavisam cita.

STAĻINA ANTISEMĪTISMS

Vispirms tā ir signāls, ka Maskava spiesta ķerties pie gluži ārkārtējiem līdzekļiem. Šajā gadījumā par sava režīma aizsargāšanas ieroci izlietots ir antisemītisms, kaut boļševiki būtībā nebūt antisemīti nav. Kādēļ gan tad Staļins šo ieroci izraudzījis? Kas bijis Vācijā Hitlera laikā vai kas sekojis viņa politikai, tiem jautājums ir tik skaidrs, ka nav vajadzīga nekāda mīklu minēšana. Hitlera laikā bija skaidri redzams, ka diktātoram, lai iegūtu tautas piekrišanu vai viņas uzmanību novirzīt uz citām lietām, ne viņa režīmu, ir nepārtraukti jāvēršas pret kādu konkrētu ienaidnieku, šo naidu bez apstājas kurinot. „Buržujiskais nacionālisms,“ acīm redzot, neder, jo ar to tomēr nav izdevies sakurt tautas ienaidu. Un Staļins ķērās pie senpārbaudīta līdzekļa šādos gadījumos: pie antisemītisma, kam allaž bijuši savi panākumi visu caru Krievijā. Acīm redzot, arī no Hitlera Staļins būs ko mācījies, vēlreiz parādot staļinisma un hitlerisma radniecību, kuŗai jābeidzas arī ar līdzīgām sekām.

Bet būtu nepareizi domāt, ka Kremlis pie antisemītisma ķersies paša antisemītisma dēļ. Apsūdzība pret žīdu ārstiem tagad liek atcerēties tādas pašas apsūdzības pirms 15 gadiem, kad čekas priekšnieks bija Jagoda un apsūdzības vērsa arī pret prominentiem Krievijas ārstiem, — profesoriem Levīnu un Pļetnovu, kuŗi arī tūdaļ — „atzinās“ savā līdzdalībā pie Maksima Goŗkija un partijas vadoņa Kuibiševa nozāļošanas. Šī atzīšanās maksāja nevien viņiem pašiem vien, bet arī veselai rindai padomju dižmaņu galvas, starp citu Ļeņina tuvākajam draugam Bucharinam un beidzot pašam asinīm notraipītām Jagodam, kuŗam arī toreiz vispirms pārmeta nepietiekamu modrību, tad līdzdalību ārstu „noziedzībā.“ Pasaulē nostiprinājās pārliecība, ka Goŗkiju un Kuibiševu tiešām nozāļojuši pašu „biedru“ nozīmēti indētāji, pie tam ar Jagodas nepārprotamu ziņu, kuŗu kā līdzzinātāju tādēļ vajadzēja likvidēt ar šāvienu pakausī. Tātad Goŗkijs un Kuibiševs nozāļoti uz „biedra X.“ pavēli, līdzzinot GPU priekšniekam Jagodam, uz kuŗu tad arī tika novelta visa vaina, līdzi apsūdzētājiem ārstiem. Tā bija toreiz. Un tagad? Ščerbakovs un Ždanovs nozāļoti uz „biedra X.“ pavēli, līdzzinot GPU šefam Berijam. Un vaina tiek uzkrauta ārstiem un — Berijam.

Līdzība vairāk kā acīm redzama.

Un nepārprotami noteikti var secināt, ka Kremlī notiek ļoti smagas sacensības varas dēļ padomju vareno starpā. Uzkrītoši, ka Pravda 13, janvārī, ziņodama par ārstu apcietināšanu, ievadrakstā atceras trīsdesmitajos gados notikušo nozāļošanu, pārmetot Berijam nepietiekamu modrību. Kad. 1945. g. maijā „mira“ Ščerbakovs, valsts drošības šefs bija Berija; kad 1948. gadā „mira“ Ždanovs, tāpat valsts drošības šefs faktiski bija Berija.

Jau kādu gadu Maskavas apstākļu vērotāji ir pārliecināti, ka 73 gadus vecā Staļina troņa mantošanas cīņās kopā turējušies trīs dižmaņi: Maļenkovs—Berija—Chruščevs. Jau pēc komūnistu partijas 19. kongresa bija skaidrs, ka šis trijnieks ir jau sabrucis, jo Berija nebija ievēlēts jaunveidotā „sekretāriātā,“ šajā partijas nervu centrā. Triumvirāti vispār ilgi netulās. Tā bija jau, kad triumvirātā bija Cēzars — Pompejs —Krass, tā tas bija ar „troiku“, kas radās pēc Ļeņina nāves: Staļins — Zinovjevs — Kameņevs.

Bet kādēļ „biedrs X.“ laiž vaļā visu šo smago procesu? Pirms nedaudziem gadiem taču politbiroja loceklī Vozņesenski pazudināja pavisam klusi: ne pēdas neviens nesadzina. Kādēļ tāda starpība un tāds troksnis jātaisa? Raugi: Berija nav Vozņesenskis. Berija jau 15 gadu vada valsts drošības aparātu, un viņš paguvis salikt amatos sev pilnīgi uzticamus cilvēkus. Kuŗš gribētu viņu dabūt pie malas, tam jāsaduŗas ar visu šo Berijas drošo kalpu baru. Un tādēļ ir pavisam nepieciešami panākt, lai Berija būtu apsūdzēts milzīgi plašā un smagā noziegumā. Vozņesenskis bija viens pats, bez nekāda aparāta, atskaitot viņa birokratizētos ierēdņus.

SMAGAS CĪŅAS KREMLĪ

Neviens nekad nezina, kas ir tas „biedrs X.“ Kremlī, kas atbildīgs par Ščerbakova un Ždanova nāvi. Kad Ždanovs „mira,“ tad viņa pirmais sāncensis bija Maļenkovs, bet Ščerbakovs bija Ždanova znots un partijā tuvs līdzstrādnieks. Ļoti var būt, ka šoreiz tas „biedrs X.“ ir Maļenkovs, kuŗš grib panākt, lai viņa līdzzinātājs Berija no šīs pasaules pazustu. Nav pavisam neiespējama arī tāda versija, ka nevien Beriju, bet kāds ņem aiz krāga arī Maļenkovu?

Lai būtu šis „biedrs X.“ katru reizi kas būdams, bet katrā ziņā šoreiz tas meklē drošu atbalstu sarkanā armijā, kādēļ ar tādu skaļumu tika sacīts, ka nozāļošanas noziegums projektēts pret vairākiem redzamiem un augstākiem armijas vīriem. Kā zināms, sarkanarmijas un drošības policijas (čekas) sāncensība ir visiem pazīstama lieta, un ja ārstu afērā tik ļoti pasvītrota sarkanarmija, tas atkal ir norādījums, ka visa šī lieta tiek vērsta pret valsts drošības policiju, t. i. pret Beriju.

Viena lieta ir pavisam skaidra: šī nozāļošanas lieta rāda, ka Maskavas Kremlī patlaban ir ārkārtējs saspīlējums un smagas cīņas notiek pašā Kremlī varas serdē.

„Chr. u. W.“

Kanadieši telefonu sarunās pirmajā vietā pasaulē

Kanadiešiem ir pasaules rekords telefonu sarunās, bet ASV iedzīvotāji nav tālu aiz tiem.

ASV telefona un telegrafa sabiedrības gada pārskats sniedz ziņas par telefonu sarunām 1951. g. 250 zemēs, un rāda, ka Kanadā bijušas caurmērā 378 sarunas uz personu gadā. Sav. Valstu caurmērs ir 367.3.

Turkiem ir klusēšanas rekords ar tikai 4.9 sarunām gadā uz personu.

Sabiedrība apgalvo, ka 1951. g. beigās Sav. Valstīs uz katriem trim iedzīvotājiem bijis pa vienam telefona aparātam. Nākošo vietu ieņem Zviedrija ar 25 aparātiem ik uz 100 iedzīvotājiem, tai seko Kanada ar 22.

Fakts, ka kanadieši ir vislielākie telefona lietotāji pasaulē, iegūst īpašu nozīmi, ja mēs atceramies, ka pirmā telefona saruna pasaulē ir notikusi Kanadā. Aleksandrs Grēms Bels, kas telefonu izgudroja, 1874. gada 10. augustā, runāja pa vadiem, kuŗi savienoja Brantfordu ar Parīzi Ontario provincē — attālums astoņas jūdzes. Pirmo telefona centrāli atklāja 1881. gadā Vinipegā.

CS

2.000.000 DOLARU VILCIENI KANADĀ

Viens vienīgs CNR vilciens, tāds kā Continental Limited vilciens, kas apgrozās starp Montreālu un Vankuveru, sakarā ar tagadējām cenām izmaksātu pāri par 2 milj. dolaru, pēc CNR prezidenta Donalda Gordona apgalvojumiem.

Restorāna vagons aptuveni izmaksā $190.000 un salona vagons apmēram tikpat, kamēr divvietīgo kupeju vagoni izmaksā $203.000.

Gordons pasvītroja arī, ka Kanadā uz viena iedzīvotāja iznāk vislielākais dzelzceļa jūdžu daudzums.

CS

Pirmie golfa spēlētāji Kanadā

Pirmoreiz golfu spēlēja Kvēbekas apkārtnē pēc tam, kad to okupēja britu kaŗaspēks. Pirmie spēlētāji bijuši skotu virsnieki, kas pavadīja ģenerāļa Džemsa Volfa armiju.

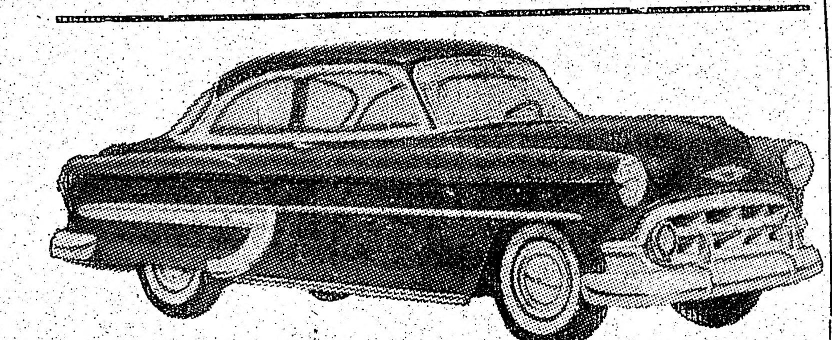

BEZ NAUDAS
ne, bet ar mazu iemaksu, nomaksājot pa daļām līdz 36 mēn. arī
JŪS VARAT BŪT JAUNA UN LABA AUTO ĪPAŠNIEKS
LŪDZU PIEZVANIET UN STĀJIETIES KONTAKTĀ
E. ZEMĪTIS, TEL. EM 3-6282
piedāvā un (financē) visu marku AUTOMOBIĻUS
kā jaunus, tā lietotus ar garantiju
Ļoti izdevīgi maksāšanas noteikumi, zemas iemaksas. Par Jūsu lietoto auto izmaksājam skaidrā naudā vai ieskaitām kā maksājumu.
Informācija katrā laikā latviešu valodā. Izmantojiet vēl pirmssezonas sākumu (55)

PĒRKOT MĀJU!
Ja Jūs esat nodomājuši pirkt māju, es varu piedāvāt savu godīgu pakalpojumu un padomu izvēlēties rajonu, palīdzēt izkārtot kreditu, lai būtu drošs, ka Jūs nemaksāsit vairāk par tirgus vērtību; paskaidroju arī dažus sīkumus Jūsu pašu valodā
Es dzīvoju Toronto jau veselus 25 gadus
A. GARBENS
MENARY AND SON REAL ESTATE
431 Roncesvalles Ave, Toronto
Tel. LL 1112 Vakaros HY 1543

AUTOĪPAŠNIEKI!
F & G AUTO RIEPAS
- Pārdošanā visu izmēru jaunas un lietotas riepas
- Ļoti labi vulkanizē un atjauno jūsu riepas
- Ļoti zemas cenas un garantēts darbs
- Mēs pērkam lietotas riepas.
Runājam vāciski, krieviski un zviedriski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā. Sestdienās līdz 6 vakarā
459 RONCESVALLES AVE, TORONTO. TEL. LA 2550
(1065) Jūs cienot IVANOVS un MALSTROEMS

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN
256 Crawford ielā
(Dundas un Crawford ielas stūrī)
Tel. LL 5739
Pieņem no 1—3 un no 5—8 pp.
Diplomēts Vīnē
Ārsts Vīnes Universitātes klīnikā un Kanadas slimnīcās. Sirds, plaušu, gastro — arteroloģijas reumatisms, astma, sieviešu slimības.
Rentgena uzņēmumi
Runā vāciski un krieviski (2)

Dr. JĀNIS REKAI
un
Dr. PAULS REKAI
Budapeštas Vispārējās Slimnīcas chirurģisko un iekšķīgo slimību nodaļu bijušie galvenie ārsti
219 St CLAIR Ave, W.
Toronto, Ont
Iepriekšēja telef. pieteikšanās:
RA 0237 — MI 2395 — PR 3675
Runā vāciski (522)

Zobu ārsts
Dr. J. ABRAHAMSEN
Dipl. Oslo Norvēģijā un Vircburgā Vācijā,
372 A Queen St. W. virs Horseshoe Tavern pie Spadina Ave
Tel. WA 9354 Toronto

„LOTUS"
PUĶU VEIKALS
BRĪNIŠĶĪGAS acālijas, hiacintes, alpu vijolītes utt.
GREZNI ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
BAGĀTĪGĀ izvēlē latviešu keramikas izstrādājumi
854 Bathurst St., tel. KE 3884

Dr. JĀNIS KAROLS
M.D. — L.M.C.C.
pieņem slimniekus 404 DELAWARE Ave, Toronto
Darbdienās no 9—11 un 5—7, izņemot trešdienās, tel. OL 1681

Dr. K. ZYMANTIENE
ĀRSTE — CHIRURGE
Toronto, 430 Dundas St., W. Tel. WA 8207 (pie Hurona ielas)
PIEŅEMŠANAS LAIKS 1—4 un 5—8 pp.
RUNĀ LATVISKI UN VĀCISKI (96)

Dr. MICHAELS BALKANI
sieviešu ārsts, speciālists dzemdību palīdzībā (agrākais šefārsts Budapeštas slimn. un Minchenes slimnīcas sieviešu nod. vadītājs)
202 St. Clair Ave W. Toronto (pie Avenue Rd.)
Tel. RA 9632; HU 7841
Pieņem no 3—6 pēcpusd., trešd. no 3—8 pp. Pārējā laikā vienošanās pa telefonu (84)

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
143 Queen St., W., Toronto, tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

VOLDEMĀRS PORIETIS
ELEKTROTECHNIĶIS
Izdaru dažāda veida elektriskās installācijas.
Pieslēdzu elektriskās plītis un eļļas apkures.
501 St. Clarens Ave, Toronto, LA 8956, KE 4684
(98)

GATAVOJIETIES LIELĀKAJAM SEZONAS SARĪKOJUMAM HAMILTONĀ š. g. 21. FEBRUĀRĪ RĪKO SPORTISTI

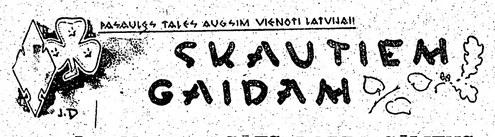

PANĀKUMIEM BAGĀTS DARBA CĒLIENS

Pag. svētdienā Toronto skauti un gaidas atzīmēja otros gada svētkus. Jau no plkst. 11 dienā gaidu mītnē varēja apskatīt Rokdarbu izstādi. Gaidas un liegaidas vienas pašas izstādei devušas ap 125 priekšmetus. Tāpat gada laikā dūšīgi ražojuši arī skauti. Sevišķu ievērību pelna V. Kalniņa izstādītais Senlatviešu karavīrs no 11. gs. Par izstādi dzīvu interesi izrādīja arī kanadiešu skautu un gaidu vadītāji. Plkst. 6 vakarā sākās galvenā daļa — akts un saviesīgā dzīve. Atskanot — Tev mūžam dzīvot Latvija, zālē ienāca karognesēji un novietojās skatuves priekšā. Ar īsu uzrunu aktu atklāja gaidu un skautu vecāku padomes priekšsēdis J. Puķītis, izceļot skautu un gaidu panākumus šo divu gadu pastāvēšanas laikā. Sekoja apsveikumi no visām Toronto latviešu organizācijām. Rīkotājus ar savu klātieni pagodināja kanadiešu skautu un gaidu vadītāji: F. Mortons, S. Jongs un G. R. Diksone, nesdami vislabākos novēlējumus no kanadiešu skautiem un gaidām. Rakstisku apsveikumu bija atsūtījis latviešu skautu priekšnieks A. Raiskums, ko nolasīja Kanadas jendas pr. Z. Šuriņš. Uz gada svētkiem bija ieradušies pirmoreiz Toronto jaunā gaidu jendas priekšniece R. Pavasare, reizē nesdama sveicienus no Ventas gaidu vienības Hamiltonā. Skauti un gaidas šajā vakarā ieguva arī vērtīgas dāvanas: Latvijas ērboni — no vecskautiem, bet Skatu albumu — no TLB. Par sekmīgu skautošanu kopnieku I. Timberu, sk. pulc. vec. S. Leimanis paaugstināja par virskopnieku, bet sacensību uzvarētāji — Ērģļu kops saņēma mazu piemiņas balvu — vairogu. Akta noslēgumā gaidu un skautu pulciņš uzvedā A. Ozolas divcēlienu ludziņu: Zaudētā atslēdziņa, B. Tirumas režijā. Lugā attēlota latviešu tautas traģēdija un tanī daudz dziļu dvēseles pārdzīvojumu. Impozants bija pirmais cēliens — bēgļu gaitās, bet ne mazāk pārdzīvojumu pilns un suģestējošs — beidzamais cēliens. Dažas ainas gan skatītāju pārliecināja tikai daļēji, piem. Anitas acu gaismas atgūšana un Daiņa vēlēšanās: tēvzemes labā upurēt savu dzīvību.

Tas viss vēl prasījās pēc lielāka dramatiskā kāpinājuma. Citādi lugas norise bija teicama. Vakara programmas otrā daļā gaidas un skauti rādīja jautrus priekšniesumus un gājā tautas dejās un rotaļās. Vakara viesus ar savu gatavību pārsteidza lielgaidu un roveru tautas deju ansamblis, nodejojot Ačkupu, Rucavieti un Ritenīti. Divi pirmajās dejās izpildījumu vairs nevarēja labāku vēlēties, atskaitot beidzamo, kuŗā jūtama bija nesaskaņotība tūru pārejās. Atzīmējams tas, ka 3 no ansambļa dalībniekiem dejo arī tautas deju kopā Diždancis. Ansamblim būtu ieteicams turpmāk ar dejošanu uz tās pašas skatuves vairs neriskēt, slikstā grīdas noseguma dēļ. Ar jautrajiem priekšnesumiem skatītājus vēl iepriecināja guntiņas un mazskauti.

Tā dziesmās, dejās, rotaļās un līksmībā tika aizvadīti skautu un gaidu otrie gada svētki. Kur svinēsim trešos? Toronto vai Rīgā?

A. K.

SKAUTU SARĪKOJUMS ST. KATERINĀ

Jelgavas 5. skautu vienības 1. gada diena St. Katerinā 31. janv. vietējās Ukraiņu namā pilnās izvērtās par plašu tautiešu pulcēšanās vietu. Sanāksmē ieradās viesi no tuvienes un tālienes. Svinības ievadīja skautu solījums plkst. 17, kas notika citās telpās. Solījumu pieņēma vienības pr-ks vad. Edm. Ozols un vad. vietn. P. Plaudis. Plkst. 20 sākās vispārējais sarīkojums, kuŗu atklāja skautu vecāku padomes pr-js J. Bērziņš, apsveicot ieradušos viesus. Pēc tam St. Katerinas kanadiešu skautu novada pr-ks (District Commissioner) Mr. R. Jackson sirsnīgos vārdos apsveica Jelgavas 5. skautu vienību., pasniedzot vienības pr-kam vad. Edm. Ozolam Kanadas skautu vadītāja nozīmi.

Pēc tam vienību sveica St. Katerinas Dāmu kluba pr-ce Greble, DV nodaļas pr-ks Vītols, Gaujas gaidu vienības Toronto pārstāve vad. v. B. Jirgensone, Ventas gaidu vienības Hamiltonā pārstāve vad. v. N. Rudzīte, Kanadas skautu jendas pr-ks vad. Z. Šuriņš, Rīgas 72. skautu vienības Toronto pr-ks vad. M. Strīpnieks un Aiviekstes 54. skautu vienības pr-ks vad. R. Kodis. Rakstiski sveicienus bija sūtījuši Latvijas konsuls Montreālā Vilis Tomsons un St. Katerinas Ev.-Lut. draudzes pr-ks H. Greble.

Tālāk sekoja Toronto tautas deju kopas „Sakta" latviešu tautas deju demonstrējumi, kuŗus publika uzņēma ar nedalītu atsaucību. Patīkamu pārsteigumu sagādāja Toronto lielgaidas un roveŗi, kuŗi, neskatoties uz sliktiem laika apstākļiem, bija ieradušies gandrīz pilnā skaitā, mērojot tālo ceļu no Toronto, un dejoja tautas dejas.

Vakara beigu daļā bija kopējas dejas un rotaļas. Par bagātīgu tējas galdu bija rūpējušās čaklās skautu mātes un vecāku padme.

Jelgavas 5. skautu vienība izsaka izjustu pateicību tautas deju kopai „Sakta", visiem apsveicējiem, Toronto lielgaidām un roveriem, vecāku padomei un vietējai latviešu sabiedrībai par atbalstu.

SKAUTU UN GAIDU GADA SVĒTKOS TO RONTO

No kr.: kanadiešu viesis Mr. S. Yong, vien. pr-ks G. Kārkliņš, gaidu v-ja A. Slavieša, rov. insp. M. Stīpnieks un kanadiešu viesis Mr. F. Morton. J. Kreiļa uzņ.

Jāpārreģistrējas visiem skautu vadītājiem

Latviešu skautu priekšnieks vad. A. Raiskums savā apkārtrakstā latviešu skautu vadītājiem izsludinājis noteikumus, kas nosaka, ka līdz š. g. 22. februārim jāpārreģistrējas visiem latviešu skautu vadītājiem un vadītāju vietniekiem. Vadītājus, kas līdz šim datumam pārreģistrēšanos nebūs izdarījuši, skaitīs kā izstājušos no latviešu skautu organizācijas.

Pārreģistrēšanās noteikumos Latviešu skautu priekšnieks norāda, ka tālākās emigrācijas posms uzskatāms par noslēgušos un ir kļuvis nepieciešams noskaidrot, ar cik un kādiem vadītājiem Latviešu skautu organizācija turpmākā darbā var rēķināties. Nenozīmīgs latviešu skautismam ir vadītāju skaits, bet nozīmīgs ir vadītāja darbs. Tamdēļ vad. A. Raiskums aicina ikvienu vadītāju pārreģistrējoties izšķirties par to, cik nākotnē mēs katrs spēsim darīt jaunatnes audzināšanas darbā. Dibinātu iemeslu dēļ noteikumi paredz atvaļinājumu līdz vienam gadam.

Pārreģistrēšanās noteikumi ir izsūtīti visiem vad. un v. v., kuŗu adreses zināmas.

Kanadā dzīvojošiem vadītājiem pārreģistrēšanās lapas iesūtāmas Jendas skautu priekšniekam vad. Z. Šuriņam (49 Evelyn Ave, Toronto, Ont.) līdz š. g. 12. februārim. Tiem, kas darbojas vienībās, lapas iesūtāmas caur vienību priekšniekiem. Ja kāds līdz šim adreses maiņas vai cita kāda iemesla dēļ pārreģistrēšanās materiālus vēl nebūtu saņēmis, tie nekavējoties pieprasāmi Jsp uz augšminēto adresi.

J. T.

Bij. skautu un gaidu sanāksme

Nākošā bijušo skautu un gaidu sanāksme notiks 8. februārī, plkst. 4 pp., Daugavas Vanagu namā 123 Huron St., Toronto. Sanāksmē referēs vad. A. Budrēvics par tēmatu: Māksla kļūt bagātam. Visi bijušie skauti un gaidas aicināti piedalīties, tāpat arī visi aktīvie, roveŗi, lielgaidas, vad. un v. v.

Ērģļu kops ar saņemto vairogu J. Kreiļa uzņ.

Atrastas Šamplēna būvētās baznīcas drupas

Kvēbekas vēstures biedrība atradusi pamatus, ko domā esam Šamplēna celtās Notre Dame de Recouvrance baznīcas pamatus. Šo baznīcu cēla Zāmuelis de Šamplēns, Kvēbekas pils. nodibinātājs.

Biedrības sekretārs mācītājs Honorijs Provosts izteicās, ka drupas atrastas, izrokot mēslus aiz vesela virknes tirdzn. uzņēmumu.

Provosta tēvs izteicās, ka sienas apmēri saskan ar informāciju, kas atrodama kādā vēstulē, ko rakstījusi franču gubernātora sieva D'Elbū kundze (M-me d'Ailleboust), 1661. gadā, un tas sabiedrībai deva iespēju secināt, ka drupas nav nekas cits kā pirmās šai pilsētā celtās baznīcas daļa.

Vēstulē, ko pirms dažiem gadiem atrada bazilikas archīvos, aprakstīta Notre Dame de Recouvrance baznīcas atrašanās vieta. Baznīcu kopā ar tuvējo kapellu un jezuītu misionāru māju 1640. gadā izpostīja ugunsgrēks.

Nav zināms, kā šis atradums ietekmēs ilgstošo Šamplēna mirstīgo atlieku meklēšanu. Š. miris 1635. gadā Ziemassvētkos. Viņš apglabāts Notre Dame de Recouvrance baznīcas pagrabā, bet vēlāk mirstīgās atliekas pārvestas uz kādu mazu kapellu. Visi rakstītie avoti sadeguši. CS

KĀ TO SAUC LATVISKI?

CŪKAS SARI VAI ZIRGA ASTRI?

Oficiālās un privātās saskarēs ar latviešiem Amerikā, ik uz soļa nākas dzirdēt, cik aplami dažs no mums jau runā latviski. Sevišķi starp pusaudžiem, jo bieži nākas dzirdēt teicienu: „Es to labāk pateikšu angliski." Taču, kas visnepiedodamāki, — arī mūsu trimdas laikrakstos un pat trimdas daiļliterātūras grāmatās arvien biežāk ievazājas angļu u. c. tautu vārdi un apzīmējumi, kuŗus pilnīgi un labi var pasacīt tīrā latviešu valodā. Vēl launāk: senus, vispār labi pazīstamus un īstus latviešu vārdus ar noteiktu un skaidru jēdzienu tagad jau nākas dzirdēt un lasīt lietotus pilnīgi nepareizā vietā un nepareizā nozīmē.

Ja dzimtenē zemnieks runāja par klonu, tad šis vārds izteica noteiktu jēdzienu: vecajās rijās bija māla klons, jaunlaiku pagrabos un seklajās kūtīs cementa klons. Arī lauku māju virtuvēs bieži bija vēl klons. Nekad neviens nesacīja: klona grīda, jo grīda varēja būt un bija tikai koka.

Taču kādā pēdējā laikā iznākušā romānā lietots apzīmējums „klona grīda." Šai pašā romānā kādā citā vietā iespiests: „Uz galda netrūka ne āboļu, bumbieŗu, ķiršu, plūmju, ne auglu." — Jā, kas tad tie pirmie ir, ja ne augļi!

Vienā un tanī pašā romānā vienos kaimiņos dzeŗ mājalu, otros miestiņu. Kaut gan šo rindu iesūtītājs ir īsts lauku cilvēks un liels alus ceinītājs un darītājs, viņš tomēr zina tikai to, ka mājalus un pašdarīts miestiņš nav nekas cits kā sinonīmi vienam un tam pašam jēdzienam. Bet ja šos apzīmējumus lieto pamīšus vienā darbā, rodas iespaids, it kā tie katrs pavisam kas cits. — Klēts, krāte, graudnīca, — pamīšus un vienā un tanī pašā darbā lietoti apzīmējumi vienai un tai pašai latviešu zemnieku sētas ēkai! — Vidzemnieki sacīja grožas, kurzemnieki — groži, un groži bija vīti gan no liniem, gan kaņepājiem, bija arī ādas un vebu jeb jostas groži. Lai nu grožas vai groži, lai no kāda materiāla un kādi, tie kalpoja aizjūgta zirga pagriešanai un vadīšanai. Bet tagad es vienā romānā lasu, ka šai vajadzībai kalpojusi dižaukla, otrā, kā pavada. Dižaukla ir rakstnieces pašizdomāts un lieks vārds grožu vietā, un zirga pavadu nelieto braucējs, bet jātnieks. — Es lasu, ka saimnieks, jūgdams zirgus divjūgā, uzlicis tiem greznas sedulkas, Tomēr pats būdams vidzemnieks pēc izcelsmes, es zinu, ka sedulkas lieto vienjūgā, kad zirgu jūdz ar loku. Savus 20 gadus nodzīvodams Kurzemē, kur ļoti izplatīts bija ieradums braukt divjūgiem, es varu tikai smieties, kur muļķīgi izskatītos, ja divjūgā iejūgtiem zirgiem uzliktu arī sedulkas, kas tur nekā neiederas, tāpat kā divjūgā nevar jūgt ar loku.

Līdzīgas atčārnības man no iespiestā vārda trimdā nāk atmiņā varbūt jau tuvu simtam. Taču šīs rindas uzrakstīt mani pamudināja Dienu atspīdumu autors Periskops, kas Ņujorkas laikrakstā, šad un tad mēģina pakert uz zoba vajadzīgi un arī nevajadzīgi.

24. janvārī Periskops raksta:

„Vai Rūdolfs Blaumanis varēja iedomāties, ka nepilnus 50 gadus pēc viņa nāves pasaule tā būs pārveidojusies un mēchanizējusies, ka viņa Skroderdienu izrādei režisors nevarēs sadabūt zirga sarus? Bet kad Milvokijā latviešu teātŗa ansamblis izrādīja Skodredienas, Pindaciša, piedāvādama pārdot Ābramama sarus, pasniedza žīdam — kādas daiļavas kuplu matu sauju. Pāris kaulaini zirgeļi pilsētā gan manīti, bet kā lai rež. Pēteris Ozols tiem būtu ticis pie krēpēm vai astes?"

Šo izlasījis, es nožēloju jauniešu, kas par notikumu smējās, jo sametās žēl Periskopa, ka viņš jau piemirsis, kā to lietu sauc latviski. Un kā latviski to sauc, to nezināja arī vairs neviens no tiem 7 smējējiem, kas tovakar bija manās mājās!

Lūk — sari ir cūkai, bet zirgam ir spalva! Blakus sariem, žīdi, agrāk pa mājām staigādami, pirka arī astrus. Astri ir „mati" no zirga astes, bet „matus," zirgam virs kakla, sauc par krēpēm. Arī pēdējās žīdi pirka, jo sarus, astrus un krēpes izlietoja katru savai vajadzībai. Rūdolfs Blaumanis to un visu citu no lauku dzīves zināja un saprata, un nekur un nekad nepieļautu iespiest „cūku astri," kas nebūt nav aplamāki, kā runāt par zirga sariem! Ja toreiz kaut kas līdzīgs būtu iespiests, tad Pulieris gan par to sadotu ne pa jokam. Tagad turpretim senā Pulieŗa kolēga pats, kaut vai neapzinīgi palīdz kropļot latviešu valodu. — Vai es būtu tiešām pieskāries sīkumiem?

Ja tā, — piedodiet! Esmu tikai zemnieks. **P. Vārpa.**

ZEM DIENVIDU ZVAIGZNĀJA

AKTUĀLITĀTES JAUNZĒLANDĒ

ZEME TRĪC

Neviens ceļotājs Jaunzēlandē nedrīkstētu palaist garām tūristu ilgu ainavu — termiski aktīvo Rotoruā apgabalu ar ezeru, kur ledaini vai verdoši geizeri šaujas gaisā, lai mauri varētu izvārīt olas rītiņšķim! Kur milzu paraža koks punga sagādā pakrēsli subtropu svelmē; kur Tikitēre ciemā pa „Elles vārtiem iesoļojam „Sodomā un Gomorā" — vietā ar augstāko virsmas temperātūru pasaulē. 200.000 galonu ūdens stundā gāžas pārkaitušu dubļu bedrēs un alās, kur zemē izelpo svilinošu dvašu. Pasaku strauta Fairy Spring malā naktīs mirgo miriadi — spīgulojošu tārpiņu; saules lēktu sveic „tūī" un zvaniņu putna „bell bird" trilleri.

Ziemeļsalas vidienā Taupo ezera vulkāniskā baseinā, Rotorūa ezera austrumos un Rotoma ezera dienvidos, aizvakar zeme nodrebēja. Tējnīcās apvēlās limonādes pudeles, trauki plīsa drumstalās. Meitenīte izkrita no piecu pēdu augsta guļamā bunkura un nonāca slimnīcā. Rotoīti ezerā 200 jardu garā ūdens spraugā izšļācās gaisā vāroša ūdens stabs kādu pusstundu pēc zemestrīces.

Telegrafa stabi salīgojās, automašīnas uzgrūdās viena otrai; vieglās vasarnieku mītnēs šķindēja trauki un nervozas dāmas kravāja mantas kopā. Zemes trīsas vēlās kā vilnis no austrumiem uz rietumiem.

Stundu vēlāk mutuļi rimās; tikai noplaucētas lapas un koku šķembas pludoja apklusušos ūdeņos. Tūristi varēja atkal braukt lūkoties Aladīna salu, rāpties skuju kokiem apaugušajā Raganas klintī. Daba dusēja pirmatnējā neskartībā.

1886. gada 10. jūnijā, pēc pusnakts drudžaina grūdiena, erupcija aprija seno Rotomahāna ezeru, paceļot Taravēra ezera līmeni līdz 41 pēdai, un apbēra Vairoa sādžu. Laiks sadziedējis arī šo brūci, viss pārsāpējis. Mūsu tautiete ārste zobu slimībās Anna Ziemele nevar vien beigt jūsmot par kalnu monumentālām līnijām, par mauru ciemu un pagānisko baznīcu — cilts saiešanas namu Rotorūa priekšpilsētā; par dīvaini pievilcīgām mauru leģendām — daļā Hinemoa peldus devusies pāri ezeram pie sava iecerētā no vienkāršas kārtas, kas nedrīkstēja pacelt acis uz virsaiša meitu princesi.

Ne vien dzejniekam un mākslinieka šeit rodamas ierosmes, arī sportistam un medniekam vai zvejniekam ir izredzes uz rekordiem, kauču vai pārvedot mājās smagāko tarbu ar forelēm un karpām, kas šaudās kalnu strautu un ezeru dzīlēs Paradīzes ielejā kalnu grēdas aizvējā.

Žēl šķirties no Līgavas plīvura ūdenskrituma, kuŗā ūdens puteklji veļas no miniatūra šampanieša ezeriņa pie 208 gradiem Farenheita temperātūras un neļauj aizmirst dabas mainīgo šarmu, kamēr netālu lielākais dubļu dīķis pasaulē Vaiotāpu atrodas nepārtrauktas vulkāniskās darbības stāvoklī. Ceļiniekam nevilšus jāapstājas un sirds dziļumos jānodreb, skatot cilvēka dzīves īslaicību un dabas mūžīgo daili un varenību.

Lilija Latiševa dzied

Mūsu koncertdziedātājas vakars bija izziņots vietējā laikrakstā ar īsu iepriekšēju interviju un uzpēmumu tautas tērpā; kļūda bija tā, ka mākslinieces bija devusi informāciju par savu ex-DP stāvokli. Vietējo publiku nevar iežēlināt un kritiķus ieinteresēt, stāstot par savu vajadzību atrast dzīvokli, par darbu fabrikā. Nākot ar savu mākslinieces „credo" deklarāciju, varētu drīzāk iesaistīt šīs zemes kritiķus, kam auss ir diezgan nedzirdīga iepretim ieceļotājiem talantiem. Programma bija izvēlēta populāra — operu un operešu ārijas un latviešu skaņražu iemīļotās dziesmas. Atkal jāpiezīmē, ka tekstu attiecīgiem darbiem derētu dziedāt vai nu angliski vai itāliski; jaunzēlandieši ir ļoti sensitīvi un kritiski valodas jautājumā.

Māksliniece būtu varējusi saistīt lielāku tautiešu skaitu savam koncertam, ja būtu atsaukusies uz aicinājumu pavadīt Ziemassvētku eglītes vakaru Auklandes latviešu saimē. Personīgs šarms un dažas kopā izbaudītas stundas taču tuvina izpildītāju savai publikai, radot vārdos neizsakāmu labvēlības gaisotni.

Attiecībā uz programmas formālo paskatu, jāsaka, ka derētu nogludināt valodas kļūdas; pietiks ar vienu piemēru: klausītāji tiek aicināti apmeklēt koncertu un baudīt „European artists" sniegumus; laikam būs domāts adjektīva „Continental" saturs, jo „European" šeit izprot kā rāses atšķirību iepretim, teiksim, mauriem. Negribētos ticēt, ka dziedātāja būtu vēlējusies izcelt savu ariskumu iepretim polinēziešiem vai ķīniešiem un citiem. Taču īstas skaidrības mums nav, jo kad kāds latvietis bija ieradies koncertā mauru jaunavas pavadībā, tad viens no brāļiem cēlis iebildumu. Par to tiešām var pabrīnīties, jo YWCAs telpās, kur sanāk Internacionālais klubs, kur pašu angļu vakaros esam redzējuši mauru dejotājas niedru pinumu svārciņos dejojam tradicionālās „haka" un „hula" dejas ar primitīviem piedziedājumiem; kur hindū dāmas promenē savos zīda „sāri" tērpos, — ir aplami šķirot ažus no avīm. Māksla un daba ir internacionālas. Un nav arī droši zināms, ka Dēbesu Tēvs savos aizmūža mitekļos runātu tikai latviešu valodā.

Atgriežoties pie paša izpildījuma, varam tikai no jauna apliecināt, ka dziesmu gars tik bagātīgi apveltījis mūsu dziedātāju, kuŗa ļīkt atskanēt mazas tautiņas vārdam Klusā okeana vidū.

Pavadītājs bija ungāru koncertpianists Emils Vecsey, kam tāpat kā visiem citiem trimdas mākslinieķiem, jālauž ceļš šķautnainā vidē. **Lidija Maulica**

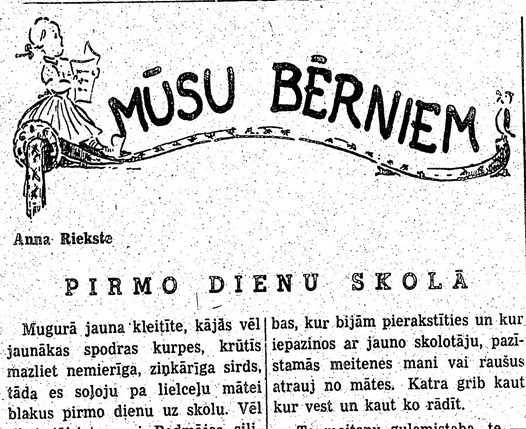

Anna Riekste

PIRMO DIENU SKOLĀ

Mugurā jauna kleitīte, kājās vēl jaunākas spodras kurpes, krūtīs mazliet nemierīga, ziņkārīga sirds, tāda es soļoju pa lielceļu mātei blakus pirmo dienu uz skolu. Vēl tikai jāiziet cauri Badmājas silipam, un tad jau tur kalniņā liepās tā būs. Zeltkalna skola — stāv rakstīts uz balta dēlīša pie staba.

„Kādēļ tāds vārds?" jautāju mātei.

„Gan jau tādēļ, ka tas, ko tur iegūst, ir zelta vērts, tādēļ esi redzīga un dzirdīga visam," viņa saka, kad iegriežamies skolas ceļā, kur no pagalma mums pretī šalc jaunu, priecīgu balsu viļņi, un es steidzos drīzāk būt tur. Nē, skola mani nebaida! Par to esmu jau daudz dzirdējusi no pārējiem muižas bērniem. Tajā nav nekā briesmīga, izņemot veco skolotāju, kas esot tīri vai necilvēks, bet, kā par laimi, klasē rādoties tikai tais retajās reizēs, kad jaunā skolotāja neesot mājās vai kad tas esot slims. Un līdzi prieka vieglumam, ka nu beidzot esmu tik liela, ka varu iet skolā, nesu vienīgo smagumu: nemierīgu domu par veco skolotāju. Un tomēr, tomēr... Kaut varētu, kaut drīkstētu no liela tāluma pavisam īsu mirkli skatīt, to necilvēku, to veco skolotāju!

Kad iznākam no skolotāja istabas, kur bijām pierakstīties un kur iepazinos ar jauno skolotāju, pazīstamās meitenes mani vai raušus atrauj no mātes. Katra grib kaut kur vest un kaut ko rādīt.

„Te meiteņu guļamistaba, te — zēnu, te ēdamistaba, te virtuve, te vecā skolotāja istaba... brrr..." un meitenes mani rauj atpakaļ, ka tiktikko noturos kājās.

„Bet kur tad ir ērģeles?" atelpas brīdī ieprasos.

„Ak tās?" vienaldzīgi atsaucas Alma. „Tur jau nekā nav ko redzēt; koks baltā krāsā un sarkana tīkla drēbe. Viedīsi, kad būsim klasē."

„Vēl istabaugšā nav būts! Vēl dārzs nav redzēts!" sauc balsis cita aiz citas, bet nav vairs laika, jo kāds sāk sīki tillināt zvaniņu, kopā aicinādams. Nu redzu arī ērģeles. Ir jau koks baltā krāsā, ir jau sarkana tīkla drēbe, bet aiz tā tīkla bāli viz tādi kā lieli cigāri. No brāļa stāstījuma zinu, ka tās ir stabules, tās lielās dziedātājas. Un tikai jānogaida, kad nāks skolotājs un sāks spēlēt.

Esam sapulcējušies krietns bariņš, visi mirdzošām acīm, saules un vēja nobrūninātām sejām. Pati bālākā gan laikam ir Kaņepāju Kristika, kuŗai ārsti pat par lielu naudu nespējot ar zālēm ieliet sārtumu vaigos, un kuŗas dēļ vecākiem esot lielas rūpes. Arī tagad māte neatstājas no meitenes. Viņa abām rokām glauda Kristikas neredzēti gaŗos, kuplos matus un skumji saka:

„Aug kā uz nelaimi."

Ienāk skolotājs, sēstas pie ērģelēm, un bērni sāk dziedāt — Jaunais rīts pie darba sauc.

Es neprotu šo dziesmu, bet ērģeles skan tik gaiši un sirsnīgi, ka balsi vilktin velk no krūtīm un otro pantu jau mēģinu paklusi dziedāt līdz.

Tās pāris stundas aizskrien kā spārnos, vienu jaunumu otrā gūstīdamas. Kad pārējie kā trenkti metas laukā no skolas un nobirst pa kalniņu uz lielceļa, es vēl reiz ieeju klasē. Gribas tā pa īstam apskatīt ērģeles, kuŗas klausoties brālis samācījies tās daudzās, skaistās dziesmas ar kuŗām piešalc māju un āru. Kad nu viena tā stāvu, veŗas durvis un ienāk kāds sirms vīrs, mīkstiem čību soļiem. Nav neviena, kas to pateiktu, bet es jau nojaušu, ka tas ir vecais skolotājs. Zinot viņu tik tuvu un sevi neaizsargātu, mani pārņem tik negantas bailes, ka jāsakož zobi, lai nekliegtu.

„Bērns, tu vēl te?" saka paskarba, bet tīkama balss.

„E... Man tās ērģeles... Vai uz tām var arī izspēlēt — Lokatiesi mežu gali?" stostos.

„Var. Vai tu to dziesmu proti?"

„Protu." Un tad kā tālā miglā dzirdu savu drebošo balsi, kas nāk arvien tuvāk, kļūst drošāka un gaišāka, līdz dziesmas beigas izskan kā saulē.

„Kas tevi tā mācīja?" prasa skolotājs.

„Brālis. Viņš jau korī pats labākais dziedātājs."

„Kam tad tu esi māsa?"

„Kārlim."

„Tad jau laikam būsi muižas Kārļa māsa?"

„Tā paša gan."

„Jā, bērns, Dievs tavam brālim izšķērdīgi piešķīris lielu bagātību. Žēl būtu, ja viņš to apartu muižas laukos. Bet nu gan steidzies mājup. Māte gribēs zināt kā tev paticis pirmo dienu skolā. Un kā tad ar bija?"

„Jauki! Pavisam jauki! Es arī gribētu mācīties par skolotāju. Vai šīnī skolā to varēs?"

„Nē, bērns! Tad jābrauc uz tālām skolām un jāizdod liela nauda."

„Tad nekā! Mēs jau neesam bagāti," skumji saku.

„To redzēs vēlāk. Vispirms tev ļoti labi jābeidz šī skola. Bet nu gan steidzies," saka skolotājs, un viņa roka pavisam īsu mirkli noguļas man uz galvas. Nometusi vienīgo smagumu, kas šorīt spieda, kā spārnos laižos pa nogāzīti uz lielceļa, panākt citus bērnus. Bet lielceļš ir tukšs. Tomēr nē. Badmājas silipā kāds stāv uz ceļa, kā gaidīdams. Kad pieeju tuvāk, pazīstu muižas cūkkopja Pētereli.

„Nu tu dabūsi! Kādēļ tavs tēvs līda kaltē, ja manam tēvam tā vietā reiz bija solīta," viņš saka, un pret mani paceļas roka ar akmeni.

Es briesmīgi nobīstos. Iekliegdamās metos pāri grāvim, gribēdama skriet mežā. Bet grāvis ir plats un jaunās kurpes piesmeļas. Zars aizķeŗ mani aiz kleitas, bet es tik raujos uz priekšu un kājām steigu dod neganti smiekli no ceļa.

Mugurā saplēsta kleitele, kājas dūņām piebristas kurpes, krūtīs asaru rūktums un dusmas, tāda es iekrītu mātei rokās, kas, nevarēdama meitu sagaidīt, iznākusi pretī.

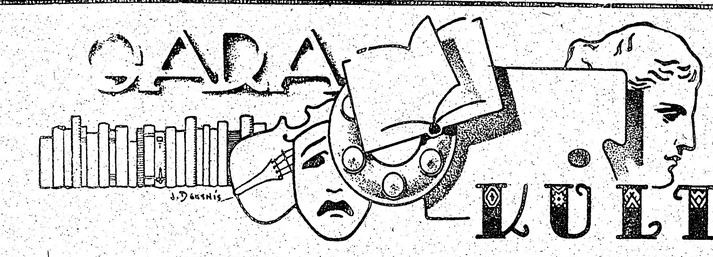

PLAŠĀKAIS DARBS PAR LATVIJU ANGĻU VALODĀ

ZEME, TAUTA, VĒSTURE

Īsi pirms Liedienām nāks klajā jauns lieldarbs par Latviju angļu valodā, skarot visvairāk problēmas, kas līdz šim mazāk apskatītas. Grāmatas nosaukums ir Cross—Road Country Latvia (Krustceļu zeme Latvija) un tā sevī ietver trīs daļas — Zeme, Tauta, Vēsture, kā arī ļoti plašu statistisko pārskatu ar tabelēm, latviešu burtu un skaņu izraunas sarakstu, latviešu vietu vārdu svešvalodās sarakstu un bibliografiju. Plašajam, apm. 400 lapaspušu biezajam izdevumam priekšvārdus sarakstījuši Latvijas sūtnis Amerikas Savienotās Valstīs Jūlijs Feldmans, kā arī Latviešu Konsultatīvās Kopas un Amerikas Latviešu Apvienības informācijas nozares vadītājs Alfrēds Bērziņš. Plašajam izdevumam rakstus snieguši vēsturnieks Edgars Andersons, Alberts Auza (ASV valdības dienestā strādājoša latviešu mācības spēka pseudonims), komponists Valentīns Bērzkalns, prof. Dr. Bruno Jirgensons, mag. oec. Kārlis Kalniņš, literatūras kritiķis Jānis Rudzītis, prof. Dr. Jānis Siliņš, māc. Jānis A. Siliņš, sūtniecības Vašingtonā preses atašejs Rūdolfs Šillers un profesors Dr. Arvēds Švābe.

Izdevumā vispirms plaši apskatīta Latvijas zeme un daba, ar atskatu uz ģeoloģisko veidošanos. Sniegtas plašas ziņas par ģeografisko stāvokli un salīdzinājumi ar citām zemēm, kā arī zemes virsmas, upju, ezeru, dzīvnieku un augu valsts un klimatisko apstākļu apraksti. Atzīmētas Latvijas dabas bagātības (augsne, meži, izrakteņi, ūdens spēki) un saimnieciskās iespējamības. Seko plaša ekskursija pa Latvijas provincēm. Ļoti plaši apskatītas Latvijas pilsētas, sevišķi Rīga, pilsētu vēsture, izveidošanās un tagadnes seja. Plaši iztirzātas saimnieciskās problēmas, apskatīti satiksmes ceļi, ostas un Latvijas stāvoklis starptautiskajā transita satiksmē. Daudz jaunumu ir nodaļās par latviešu tautas īpatnībām, Latvijas sociālo iekārtu un izglītību, atsevišķi apskatīti arī latviešu sniegumi humanitārās un tehniskās zinātnēs. Labi savu speciālitāšu pārstāvji apraksta latviešu literatūru un drāmu, mūziku, tēlotājas mākslas, architektūru, baletu un tautas mākslu. Izcila vieta arī Latvijas baznīcām. Ļoti nopietni un plaši ir raksti par Latvijas vēsturi, Latvijas ģeopolitisko stāvokli, iedzīvotāju skaita maiņām kopš Otrā Pasaules kara un latviešiem ārzemēs. Visos rakstos izmantoti svaigi materiāli un daudz līdz šim nepublicētu ziņu.

Grāmatu rediģējis Edgars Andersons, palīdzot prof. Dr. J. Siliņam. Grāmatu veidojot, izmantoti ilgāki pētījumi par līdzīga satura citu zemju izdevumiem angļu valodā un to ietekmi amerikāņu sabiedrībā. Plašajā bibliografijā vairāk nekā 300 grāmatu un žurnālu rakstu nosaukumi par Latviju un latviešu tautu angļu valodā, kas publicēti no 1686. gada līdz pat šim gadam. Skaistu vāka zīmējumu kā arī atsevišķo daļu titullapas un Latvijas lielo ģērboni zīmējis Harijs Gricēvičs. Grāmatā ievietota arī Latvijas valsts himna angļu valodā, Latvijas karte, Latvijas starptautiskā stāvokļa raksturojums un daudz illūstrāciju, no kurām daudzas līdz šim nekur nav publicētas.

B.

TĀLIE, JAUKIE CIEMIŅI

J. KALĒJA UN F. MAIZĪTES KONCERTS MONTREĀLĀ

Liekas, tas bija pirms saviem divdesmit gadiem, kad pirmoreiz, apmēram vienā laikā, man bija izdevība klausīties tikko konservātoriju beigušo apdāvināto vijolnieku Jāni Kalēju un tikpat spējīgo pianisti Felicitu Maizīti, kuŗa, ja mana atmiņa neviļ, brīvmākslinieces gradu laikam vēl nebija ieguvusi. Gadu skrējienā liktenis bija tā iegrozījies, ka neizdevās vairs šos spējīgos un apdāvinātos mākslinieku otrreiz dzirdēt visu šo ilgo laiku.

Un tagad, tālā, svešā malā es viņus sastapu otrreiz jau kā nobriedušus māksliniekus, pilnus dedzības un kalpot gribas lielās, nopietnās mūzikas tulkošanā. Arī personīgā dzīvē tie saslēguši rokas kopējām dzīves gaitām un no toreizējās Felicitas Maizītes ir tapusi Kalēja kundze.

Tālus ceļus mērojot, no Atlantijas okeana krastiem, tie 31. janvāra vakarā bija ieradušies Montreālā, lai šejienes tautiešiem sniegtu īstās mākslas neaizmirstamas stundas. Vijolnieks Jānis Kalējs bija izvēlējies savam koncertam grūtu, bet skaistu programmu, pirmajā vakara daļā atskaņojot Elgāra sonātu un Piernes sonātu. Liegajām pianissimo vietām atskanot, zālē valdīja absolūts klusums, šī vārda tiešajā nozīmē, kas norādīja uz dziļo publikas interesi nopietnās mūzikas baudīšanā. Es nedomāju, ka visi šie ļaudis bija t. s. koncertu publika, bet tas tikai apliecina to sen pausto aksiomu, ka īsta māksla, īsta mākslinieka veidota vai tulkota, spēj aizraut ikvienu cilvēku. Otrā koncerta daļā klausījāmies Vivaldi — Respīgi sonātu un noslēgumā Vītola rapsodiju par latviešu tautas dziesmām un Bartoka Rumāņu tautas dejas. Trīs atsevišķās sonātas ir trīs vijoļu koncerti, kas no atskaņotāja prasa lielu darbu, virtuozitāti un dziļu šo mūzikas gabalu izpratni. Nešaubīdamies varam teikt, ka Jānis Kalējs savā personībā apvienoja visas minētās prasības un sniegtie koncerti klausītājiem deva iespēju iejusties lielo meistaru mūzikas klasiskajā atveidojumā. Visvairāk publiku protams iesildīja Vītola rapsodija par latviešu tautas dziesmām, kā ikviens tās saules stars, kas no tālās dzimtenes nāk. Izskanot pēdējam koncerta gabalam — Rumāņu tautas dejām, klausītāju sajūsma nemaz negribēja rimties, un koncertantam bija jādod veselas trīs piedevas.

Un ko lai sakām par pavadītāju — Felicitu Maizīti — Kalēju? Man liekas, ka te jau abi mūziķi sakusuši kopā par vienu personību. Tik precīzi, ar tādu veiklību un izjūtu spēlētais pavadījums bija it kā otrs koncerts, kas pats skaists būdams, vēl skaistāku darīja arī pirmo. Lai visu mūzikas mīlētāju sirsnīgākā pateicība abiem mākslinieciem par neaizmirstamajām stundām. Diezgan prāvs skaits koncerta apmeklētāju sastādījās no sveštautiešiem, kuŗi neizprotamā kārtā tomēr bija uzzinājuši (koncerts netika reklamēts vietējā presē) par šo svarīgo mūzikālo notikumu Montreālā. Tāpat pateicība vietējai DV nodaļai, kuŗa bija uzņēmusies šī koncerta noorganizēšanu. Tālākais aby mākslinieku ceļš iet uz Toronto un citiem latviešu centriem. Cerēsim, ka arī tur latvieši pratīs novērtēt šo tālo, jauko ciemiņu līdzi vestās skaistās balvas.

O. Krādziņš

BRAČISTA P. ZARIŅA KONCERTS

Brača (dažkārt saukta arī par altu vai violu) ir visai neikdienišķs instruments. Orķestrī tā nepieciešama stīdzinieku grupā vijoļu un čellu savdabīgo tembru saliedēšanai, stīgu kvartetā tā ir šī četrbalsīgā salikuma mugurkauls. Kā solo instruments bračа toties pazistama daudz mazāk un maz arī ir to skaņdarbu (it sevišķi klasiski—romantiskā periodā), kas būtu bračai īpaši komponēti. Mūsu laikmetā braču kā virtuozu solo instrumentu reprezentē tādi lieliski mākslinieki kā anglis Primrozs, kuŗam arī veltīta lielākā daļa tagadnes kompoziciju bračai (tā piem. Bartoka koncerts bračai un orķestrim).

Latviešiem bračistu palaikam bijis maz — kā izdlākos zinu vienīgi Jungu un Vīnertu — tādēļ jo apsveicama Paula Zariņa pievēršanās šim instrumentam. Mākslinieka koncerta programma visnotaļ nopietna. Maksāti mesli gan klasiskiem, gan arī tagadnes autoriem. Šie divi koncerta aspekti bija arī atšķirīgi pavisam citā plāksnē. Proti, kamēr koncerta pirmajā posmā, kuŗā mākslinieks spēlēja šūberta „Arpedžiones" sonātu un Bacha slavenās solo—vijoles „Čakonnas" pārlikumu bračai, priekšnesums likās ne visai izvērtēts, pa vidēja arī pa techniskai neskaidrībai, otrās daļas sniegums bija pavisam citas kvalitātes. Likās, ka pēdējā posmā P. Zariņā atraisījies pavisam cits mūziķis, kas liecināja par īsti gatavu artistisku briedumu. Tas jāteic par šo rindu autora čella Sonātas lēnās daļas atskaņojumu (kas ar savu paaugsto tesitūru īsti labi atbilst taisni bračas prasībām) un it sevišķi par angļu mūsdienu komponista A. Baksa Sonātu bračai un klavierēm.

A. Baksa harmoniskā valoda nav viscaur vienādas kvalitātes un samērā eklektiskā, druskū modernizēta Elgāra veida mēlē, pavid pa ieskaņām no Ravela, de Falas vai ... Rachmaņinova. Toties brīžiem mūzikālais saturs paceļas spontānos, aizraujošos kāpinājumos un sasniedz it ievērojamu dramatisku spēku un intensitāti. Tur P. Zariņš likās savā īstā elementā un sniedza šī darba atbrīvotu un patiesi iespaidīgu iztulkojumu. Vispār šķiet, ka laikmetīgās mūzikas darbi ar savu dažādību, ritmisko diversitāti, nemierīgu izjūtu strāvojumu, mākslinieka mūzai vistuvāk.

Visai atzīstami mākslinieka nodomus pie klavierēm balstīja Leo Barkins, labākais Toronto pavadītājs. Publikas bija pamaz, toties mākslinieka veltīja jo dzīvu, sirsnīgu atsaucību. Labs koncerts.

Tālivaldis Ķeniņš

GRĀMATA PAR PARTIZANIEM BALTIJĀ

Jauns igauņu autors Freds Krāvs sarakstījis romānu „The Partisans" angļu valodā, kuŗu izdevusi Vantage Press, Inc. Nujorkā. Romānā apskatīta igauņu partizāņu cīņa pret komūnistiem. Autors ir iecelojis ASV pirms kara, dienējis ASV flotē kara laikā un arī tagad ir jūrnieks. Viņa tēvu ko nūnisti noslepkavojuši 1941. g. Igaunijā.

Jānis Klīdzējs

BRĪVĪBAS PAAUDZES RAKSTNIEKS ALB. SPRŪDŽS

(31. XII 1905. - 7.IV 1944.)

Laiks gadu straumēm plūst
Un līdz sev audzes rauj;
Tik avots neizžūst,
Kas druvām zaļot lauj.

I

Tā skanēja pirmā četrrinda, ievada dziedājumam brīvdabas uzvedumā „Svētā zeme" pļaujas svētkos Rēzeknē 1937. gadā. Šī krāšņā uzveduma, kuŗā piedalījās pāri par 2000 aktieŗu un koristu, autors bija Alberts Sprūdžs. Tolaik viņam bija vēl tikai 29 gadi, bet jau bija iznākušas pirmās divas grāmatas.

Un viena pēc otras vijas atmiņu ainas: septembŗa diena pār Rēzekni zied ar visu rudenīgās saules bagātību. Plašais Rēzeknes Sporta laukums viļņojas no tūkstošu augumiem un dūc no balsīm. Tie ir zemnieku svētki. Te ir visa Latgale. Gan ar vilcieniem, gan ar smagām mašīnām ierodas jaunu viesu simti — tie nāk no Kurzemes, no Zemgales, bet visvairāk no Vidzemes, kas tepat kaimiņos. No Rēzeknes apkārtnes pagastiem daudzi ierodas kājām un viņu pelēkie uzvalki vēl nes no mājām līdzi vakar nokulto rudzu un miežu smaržu. Mātes nāk baltos un jaunas meitas zilos lakatiņos. Kā puķu pušķi šinī augumu jūrā ievijas jauniešu pulciņi ar ģimnaziju, skolotāju institūtu, komerceskolu, lauksaimniecības skolu un arodskolu formas cepurēm galvās. Turpat mirdz Latvijas Universitātes studentu cepures. Un visiem ir līksmes gaisma sejās un viņu balsis ir skanīgas. Latvijas zemes un vasaras krāsas, kā arī jauno spēku nesdami, te piepulcējas brašie karavīri un aizsargi ar sarkanām un dzeltenām astrām uniformu pogcaurumos.

KAD PREZIDENTS KĀRLIS ULMANIS

ir sagaidīts un ar īstu latgaliešu sirsnību un viesmīlību sveikts un saņemts, trīsreiz visa tauta dzied — Dievs, svētī Latviju. Un tad — no visiem Rēzeknes baznīcu torņiem atskan zvani. Šīs līksmi un reizē sapņaini dūcošās skaņas, liekas, nāk no debesīm un no mūsu pašu un no visu šo simtu tūkstošu dvēselēm vēl nekad neizteiktiem dziļumiem, gadu simtu nospiestiem un aizturētiem. Tanī brīdī, liekas, ja arī gribētu, nespētu ne vārda teikt. Gribas tikai klausīties, klausīties, klausīties un izjust. Gribas reizē smiet, raudāt un skaļi kliegt. Gribas nomesties ceļos pie šīs zemes ar visu ļaužu pulku, Dievu lūgt un viņam pateikties.

ŠĪS IR SKAISTĀKAIS,

lielākais brīdis, kas no dzimtenes brīvības laika palicis atmiņās un dzīvos, un pelēkie gadi to neizdzēsīs.

Ejam ar Albertu Sprūdžu caur jaužu pulku un klausāmies visā. Viņš cepuri nes rokā. Viņam ir silti no iespaidiem, un no lieliem sapņiem, un viņš saka:

„Redzi, kas tas viss ir: **Mūsu dzimtene ir piecēlusies! Jauna, tīra, spēcīga. Brīvības paaudze nāk ar jaunu gaismu, jaunu vārdu saka un jaunu darbu dara!**"

Kad pēcpusdienā un nākošā dienā esam redzējuši lauksaimniecības, amatniecības, rūpniecības, mākslas un vēstures izstādes; kad esam bijuši baznīcā, pēc tam skatījuši gleznu un tautisko tautumu izstādi, bijuši rakstnieku cēlienā, redzējuši teātŗa izrādi un klausījušies seno kokļu koncertu, tad, ejot caru Rēzekni zem zvaigžņotās nakts debesīm, esam par šo laiku un par visiem un par mums pāšiem pateicīgi Dievam, Latvijas karogam un tēviem un mātēm, kas šo visu jauno Latgales gaismu ar sviedriem ir izaruši no zemes un izkulstījuši no linu putekļiem krēslainajās rijās.

TĀ AR ALBERTU SURŪDZU

ejam un ejam un runājamies par visu. Mēs esam dzīva daļa no šīm krēslainajām rijām un no liniem. Mēs esam daļa no bēdām, nabadzības un trūkuma. Mēs esam daļa no istabām, kur vakaros Rožukronis par godu Dievmātei tik bieži skaitīts; mēs esam daļa no lūgšanu cerībām, ko tēvi un mātes uz altāriem par labāku nākotni noliek. —

Šinīs dienās Rēzeknē ir sanests viss no labākā, kas Latgalei ir. Mēs esam tik lepni un priecīgi par sava reiz nabadzīgā novada pieaugšanu spēkā un celšanos gaismā. Kopā ar jauniešu pulkiem, kas te nāk, mēs esam gatavi izkliegt savas jaunās dvēseles pret debesīm un nākotnes sapņiem.

„Tagad jau — redzi kas!" saka Alberts Sprūdžs. „Bet kad būs tie pļaujas svētki pēc 20 gadiem — tad man jau būs 49, un tev, cik tev? Arī jau 43. Tad — lai atceramies šīs dienas, lai salīdzinātu — kāda tad būs Latvija, kāda tad būs mūsu Latgale!"

Dzimtenes mudināti un nākotnes sapņu nesti ir raženi Alberta Sprūdža darba gadi rakstniecībā, sabiedriskā darbā un draudzībās. No lielo augšanas un darba posmu jaunajam rakstniekam paver Rīgas laiks, kur jaunais rakstnieks savam ideālismam un sapņiem var pievienot visu, ko galvaspilsētas mākslas un kultūras dzīve un vecāko kollēgu labvēlība sniedz. No 1932. līdz 1940. gadam Alberts Sprūdžs dod četras stāstu grāmatas: „Bailēs un spaidos", „Asaru liekņa", „Daugavas vēji" un „Zelta lietus", un divus romānus: — „Kultūras nesēji" un „Stiprās saknes", kas iespiesti periodikā, bet grāmatās nepaspēja iznākt.

Divi no viņa stāstu krājumiem tiek godalgoti: „Asaru liekņā" saņem Preses Biedrības, bet „Daugavas vēji" Kultūras Fonda godalgu.

Bez tam Alberts Sprūdžs sakārto Latgales dziesminieku antoloģiju un Franča Trasuna kopoto rakstu pirmo sējumu, kuŗa iespiešanu pārtrauc sarkano krievu iebrukums Latvijā 1940. gadā.

AR KATRU JAUNU

grāmatu, ar katru jaunu avīzēs vai žurnālos izlasītu Alberta Sprūdža stāstu, noveli vai pastāstu, lasītāji Sprūdžu arvien vairāk iemīlē un jo sevišķi jaunā audze. Sarīkojumos, kur Alberts Sprūdžs aicināts lasīt savus darbus, klausītāju ir simtiem.

Kur ir šis jaunā latgalieša noslēpums, kas samērā īsā laikā kļuvis par visā Latvijā mīlētu un gaidītu rakstnieku?

Viņš neizvairās ne no labā, ne no jaunā redzēšanas un parādīšanas. Alberts Sprūdžs nesmīn sašķiebtām lūpām par saviem tēlu nesējiem, viņš smaida. Šis labam ticīgais smaids ir tas, ko lasītāji pie viņa iemīl.

Savos pirmajos stāstos un novelēs Alberts Sprūdžs stāsta par bēdām un rūpēm apsegtā Latgales zemnieka dzīvi.

Daudz vielas viņa stāstiem dod jauniešu mīlestība, kas ir kautra un tveicīga kā pirmās pavasara dienas.

Turpinājums sekos.)

P. SAKSA GODINĀSANA

Prof. Paula Saksa godināšana viņa 75 gadu jubilejas gadījumā notika Nujorkas draudzes namā 31. janvārī. P. Jegere Freimane sniedza pārskatu par dziedoņa lomu mūsu kultūras dzīvē. Ar dziesmām uzstājās Herta Lūse un E. Mauriņš. Deklamēja Tonija Kalve. Sekoja daudzi apsveikumi. Aktam sekoja dineja. Bija ieradušies kuplā skaitā dziedoņa draugi un cienītāji.

M. VEINBERGAS IZSTĀDE NUJORKĀ

Nujorkas latviešu dr-dzes namā 31. janvārī notika jaunās latviešu gleznotājas Maigas Veinbergas gleznu izstādes atklāšana. Veinberga ir mācījusies Eslingenas mākslas studijā pie prof. L. Liberta. Ievadvārdus teica māc. R. Zariņš. No slimības gultas rakstveida sveicienus bija atsūtījis prof. Liberts. Izstādīti 27 darbi. Izstāde būs atvērta līdz 15. februārim.

PĀVILS KLĀNS

ROMĀNS -- REPORTĀŽA

37. turpinājums

„Skatieties!" pēkšņi iesaucās Zilgme.

Krātera malā kūņojās cilvēks. Dīvainā kārtā kādi kāpņu fragmenti laikam bija palikuši nesapostīti. Cilvēks pamazām rausās laukā no kļavas telpas kā no dziļas bedres, kam nav dibena. Viņš iepleta rokas uz aplauzītajiem klāja dēļiem, izvilkās līdz pusei, beidzot tupēja četrāpus kratera malā un tad gausi cēlās kājās. Un uzreiz kļūva dzirdama dīvaina skaņa — kaut kas līdzīgs monotonai dziedāšanai, stieptai lallināšanai, ko vēja vilcieni dažbrīd pavisam nomāca. Cilvēks izslējās, pielika rokas deniņiem, un, galvu šūpodams, nāca šurp. Viņš nāca gausi, grīļodamies kā piedzēries, smagi kājas likdams, un lallināja, lallināja, lallināja. Un kad viņš bija kādus soļus panācies, kļuva redzama viņa dīvainā galva, kas likās milzīga, spuraina un melna kā meža milzim, un viņa rokas baltoja pret to gluži trauslas. Viņa tērps bija vienās skrandās, kas nokarājās gar roku stilbiem gaŗās strēmelēs, tās plīvoja vējā un sapinās ar glābšanas jostas driskām. Un pēkšņi kļuva redzams, ka pār viņa baltajiem pirkstiem virmodamas skrien melnas asinis un sīki pil uz klāja.

Nu viņš bija klāt. Ne Illa, ne kāds no virsniekiem nepakustējās. Kā mēnessērdzīgs viņš gāja gaŗām, un tagad visi redzēja, ka dīvainā, vatei līdzīga viela, ar ko bija pildīta glābšanas josta, sīkās šķipsnās lipa pie viņa melni nokvēpušās pieres, vaigiem un kakla, vērsdama to pinkainu un sakopdama asinīs.

„Hei," uzreiz sacīja Zilgme klusi.

Illa drebēja. Viņa paspēra dažus soļus un satvēra ievainoto aiz elkoņa. Kā bērns viņš lāvās. Un kamēr Illa nosēdināja viņu uz sola, kur viņš palika gurnos šūpodamies un gari un neciešami lallinādams, citi ieraudzīja jaunus sakņupušus augumus raušamies un valstāmies ap krateŗu.

Viņš ir vājprātīgs," teica kāds no virsniekiem. Viņi gausi paspēra kādus soļus uz priekšu. Ap krateru kūņojās cilvēki. Viņu kļuva aizvien vairāk. Daži rāpoja šurp pa klāju uz visām četrām. Daži no viņiem spiedza, citi raudāja, daži bija pavisam klusi. Un šie zvēriskie kaucieni! Viens no viņiem balstījās tikai uz savu roku stumbeniem, un visiem zem kājām, zem celgaliem, pa atsevišķu ķermeņu starpām klāja grīda krāsojās sarkana un palsi spīdēja pelēkajā dienas gaismā. Un visi viņi bija nokvēpuši melni un nolijuši asinīm, kuŗās lipa asā, smalkā glābšanas jostu vilna. Divi nāca, viens otru balstīdami un grīļodamies, viņu saradās vēl un vēl, un aiz tiem dobja, — zema un dreboša kā no pazemes elles, — no krātera kāpa cilvēku balsu blīvā, dzīvnieciskā rēkšana.

Viņi — tie, kas bija iznākuši no meses, vairs negāja uz priekšu. Soli pa solim tie kāpās atpakaļ, nespēdami atvairīt šausmas. Viņi kustējās mēchaniski, atkāpdamies nāves biedu un moku priekšā, nespēdami uztvert un saprast reizē tik daudz baiguma. Drausmas nāca tuvāk. Šie salikušie, pussaplosītie, drebošie ķermeņi lodāja, kārpījās, vilkās un streipuļoja un ar saviem smilkstieniem un vaidiem, ar savu asiņu un eksplozijas dūmu smakas pilnajām drēbēm spieda veselos atpakaļ. Viņus kā lēni mutuļodams pekles katls gausi pa guldzienam izvēma melnais krāters, glotu, iekšu un asiņu aptaškītus; viņi izrēca savas cilvēcīgās sāpes, savu līdz zemapziņai šausmās satricināto dvēseli, viņiem vajadzēja mierinājuma, remdinājuma, bezsāpju nāves un atpestīšanas, un tie, pie kā viņi kaukdami nāca, savus sadragātos locekļus līdzi vilkdami, tie, kas varēja līdzēt, tie kāpās atpakaļ — satriekti, pazemoti, līdz izmisumam apstulbuši savās jūtās, prātā un sajūtās.

„Mans Dievs," stīvi izgrūda vācu virsleitnants, ar pūlēm savu jauno puišu asiņojošās sejas atpazīdams. Viņš atslējās pie borta un aizklāja seju rokām.

„Ārstu," tikpat klusu sacīja kāds cits no virsniekiem.

„Ārstu!" pēkšņi aiz muguras iekliedzās griezīga un nikna balss. Tas bija vējā izspuris pavārs, baltā ķitelī, zilgani sarkanu, resnu seju. Nemanot skatītāju bija saradies vesels bars. Pavāra balss kā pātaga atmodināja visus no stinguma.

No priekšklāja šurp bija atvilkušies daži kareivji, tagad tie kopā ar Zilgmi un kādu no virsniekiem saukdami un rokām plātīdamies metās atpakaļ uz Brakes priekšgalu. Ceļā viņiem pievienojās vēl daži, pēkšņi nezin kur gadījušies civīlisti.

„Doktor Sabile! Doktor Sabile!"

„Kas noticis?" viņiem pretim spiedās daži puiši mulķīgi ieplestām acīm. Pēkšņi, it kā nelaime būtu notikusi tikai tagad, uz klāja izcēlās milzīgs sajukums. Brakes priekšgalā, kur arvienu vēl valdīja sajūsma par notriekto lidmašīnu, spējā vēsts visus pilnīgi apstulboja. No kuģa pakaļgala arvien stiprāk atskanēja vaimanas, kliedzieni un juceklīgas, pretrunīgas komandas, un daudzo kāju skrejošai klaudzoņai pa vidu kāda spalga, histēriska balss kā ar ilēnu dūra gaisā.

„Doktor Sabile! Nolādēts, kur palicis doktors Sabile! Šurp ārstu! Ārstu šurp, es saku!"

No meses izskrēja vēl daži virsnieki.

„Kas noticis? Mēs grimstam?"

Trieciens bija nācis tik negaidīts un spēcīgs un palicis tik neizprotams, ka vēl tagad daudzi nenojēdza, kas noticis. Cilvēku grupa — daži civīlisti un kareivji — aizdrāzās samulsušajiem virsniekiem gaŗām, pagrūzdami viņus sāņus.

„Doktor Sabile!"

Viens no virsniekiem izvilka pistoli un aizturēja pēdējo no gaŗām skrejošājiem. Tas bija liela auguma puisis iesarkaniem matiem, melnu, apkvēpušu seju. Kā dzelts viņš sarāvās un apstājās tik pēkšņi, it kā viņa būtu apturējusi Dieva balss. Viņš pacēla uz virsnieku blāvu, dīvaini pienainu skatu, pistoles stobru nevērodams un elsoja viņam sejā visu savu plaušu spēku. Pēkšņi viņš iesaucās tā, it kā viņam kāds būtu iesitis: „Viss pagalam!" un spēji sagrīļojās ceļos, visā augumā nogāzdamies uz klāja, un sāka raudāt skaļā balsī, raustīdamies ar visu ķermeni kā bērns.

Virsnieks pārkāpa raudošajam pāri, viņu kāds parāva aiz rokas un gaisā noplīkšēja īss, nejaušs pistoles šāviens. Neviens tam nepieskīra vērības. Drūzma bija tik liela, ka īsā brīdī veselie sajaucās ar ievainotajiem; pānikas, ziņkāres un apmulsuma dzīti, cilvēki šaudījās šurp un turp, kāpa pār zemē gulošajiem, grūstījās, rikoja lādējās, un no balsīm un blīvēšanās, no soļu dipoņas un vaidiem nelaimes apmēri šķita augam no brīža uz brīdi lielāki. Bataljona komandieris nekur nebija manāms, kuģa kapteinis ne reizi nelika atskanēt savai balsij, nekur neredzēja nevienu no kuģa ļaudīm, atskaitot pavāru, kas turpināja histēriski kliegt, aizsmakdams un zaudēdams spēku kā aizelsies skrējējs.

Illa ar pūlēm noturējās blakus Zilgmem. Pūlis viņu stumdīja un grūstīja, bet viņa nelikās to manām — pirmajā brīdī viņa automatiski uztvēra mežonīgās, satriecošās ainas, tad kā paralizēta, bez jūtām, bez kādām refleksijām apziņā, stīvi blenza sev kaut kur priekšā un nespēja ne pakustēties, ne par kaut ko izšķirties.

„Kur ir jūsu tēvs?" jautāja leģionārs cieši viņai pie auss, un viņa kā noreibusi, kā pusnemaņā un tikai pa daļai jautājumu sapratusi, viegli pašūpoja galvu. Zilgme neapzinīgi satvēra viņu pie elkoņa. „Kā lai es to zinu?" iesaucās Illa, gandrīz ar niknumu balsī. „Ejiet, meklējiet, sauciet!" Viņa piedūra savu nosalušo roku pirkstgalus zodam, un Zilgme redzēja, ka viņas seja viegli raustījās sīkās, nervozās trīsās. Viņiem gaŗām, drūzmā stumdīdamies, aizgāja pāris puišu ar nestuvēm. Kaut kur, kņadu pārspēdama, no Brakes pakaļgala puses atskanēja augsta, metalliska balss — tur rīkojās vācu virsleitnants, nelaimīgās rotas komandieris.

„Iesim," teica Zilgme. „Iesim!" viņš spēji atkārtoja, iesaukdamies. „Vai jūs gribat klūt vājprātīga?"

Viņš sagrāba Illu aiz rokas, un viņi ar pūlēm lauzās cauri drūzmai. Bija kaut kas jādara. Ja ne upuru, tad pašu labā. Šī bezdarbīgā šausminašanās draudēja. Illa to neaptvēra.

„Viņam jābūt tur," sacīja leģionārs, roku ar taisni izstieptu pirkstu pāri kareivju galvām paceldams. „Jūs dzirdat? Peniķis ir tur, Mikus! Es viņu redzēju nokāpjam lejā."

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

Sniedzam pakalpojumus latviešu valodā

MĀJU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS lietās.

Tel. mājās — RI 3670

Lūdzam zvanīt no pl. 6 pp. līdz 12 vakarā un rītos no plkst. 6 līdz 8.

Piedāvājam:

MĀJAS TORONTO

VISDAŽĀDĀKOS PILSĒTAS RAJONOS PLAŠĀ IZVĒLĒ: DZĪVOJAMĀS MĀJAS, RŪPNIECĪBAS UZĒMUMUS, VEIKALUS UTT.

LAUKU ĪPAŠUMUS

TORONTO TUVĀKĀ UN TĀLĀKĀ APKĀRTNĒ. NESAISTOŠA LAUKU MĀJU, APBŪVES GABALU APSKATE IK SVĒTDIENAS. JA DARĪJUMUS IZDARA MŪSU KANTORĪ, PALĪDZAM

AIZDEVUMU SAGĀDĒ

NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS IEMAKSĀM PAR 3% G.

UZ DIVIEM GADIEM

M. J. CAMPBELL & Co

REAL ESTATE

Members of Toronto Real Estate Board

219 DANFORTH AVE, TORONTO, TEL. KANTORI HA 1192

DV LONDONAS NODAĻAS

GADA DARBĪBAS ATCERES

sarīkojums notiks š. g. 7. februārī, plkst. 19.00

Optimistu kluba telpās, Rear 345 Oxford St., (sētas mājā)

PROGRAMMĀ:

1) SVĒTBRĪDIS AR KAROGA PASNIEGŠANU NODAĻAI 2) APSVEIKUMI. 3) PRIEKŠNESUMI

PĒC TAM SAVIESĪGS VAKARS (124)

Laba mūzika, atspirdzinājumi, bufete, galdiņi u. c.

Programmas pie ieejas. Ieejasmaksa kungiem $1.00, dāmām 50c

UZMANĪBU!

Piektdien 13. februārī, plkst. 8.00 vakarā

Jaunajā lietuviešu mājā OSSINGTON un DUNDAS St., W. stūrī

JAUTRS BALTIEŠU DEJU VAKARS

Spēlēs igauņu «MELODY CAPELLE»

BUFETE VISI LATVIEŠI IELŪGTI

Ieeja dāmām $0.50, kungiem $0.75 (140)

VĀCU FILMU IZRĀDES TORONTO

Regulāri katru otro ceturtdienu, piektdienu un sestdienu, plkst. 7.00 un 9.15 pp. Sestdienās no plkst. 2.30 nepārtraukti

St. John's Hall 1032 Queen St., W.

5., 6. UN 7. FEBRUĀRĪ

KĀTCHEN FÜR ALLES

ar VILLIJU FRIČU, PAULU RICHTERU U. C.

Jaunākie vācu nedēļas apskati, kā arī pielikumi (10)

Informācija pa tel. KI 8719 Ieeja 65c un 25c

F. OZOLIŅŠ

NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS

LIETAS TEL. EM 3-6282 līdz pl. 9 pr. p. pārējā laikā OL 2354

1245 Bloor St., W., Toronto

AVENUE RD. — BOSWELL

10 telpu 2 stāvu mūra māja, 2 virtuves, cietk. grīdas, eļļas gaisa apkure, dārzs, 2 garāžas, laba ienāk. māja, iemaksa $4.000.

BLOOR — MOUNTVIEW

6 telpu un saules telpas, 2 st. mūra māja, 2 virt., cietk. grīdas, liels pagrabs, eļļas ūdens apkure, 2 garāžas, iemaksa $3.500.

BLOOR — MOUTVIEW

9 telpu (2 saules telpas), 3 stāvu atsev. mūra māja, cietk. grīdas, liels gaišs pagrabs, eļļas ūdens apkure, dārzs, iemaksa $7.000.

BLOOR — CRAWFORD

8 telpu, 3 stāvu mūra māja, cietk. grīdas, liels gaišs pagrabs, gaisa ogļu apkure, dārzs, iem. $4.000, — ļoti izdevīgi nomaksas noteikumi.

LANSDOWNE — BRANDON

6 telpu 2 stāvu māja, gaisa ogļu apkure, dārzs u. c., iemaksa $2.000.

DUFFERIN — DAVENPORT

10 telpu, 2 stāvu atsev. mūra māja, 2 virt., cietk. grīdas, liels gaišs pagrabs., ūdens apkure, dārzs, 2 garāžas, iemaksa $4.500.

Vēl daudzu citu īpašumu, veikalu un farmu visos rajonos pēc izvēles un katra spējām. Pieprasiet un stājaties sakaros.

Informācija katrā laikā latviešu valodā. Aizdevumu sagāde.

MANN & MARTEL REAL ESTATE.

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS

PĀRDOŠANĀ TORONTO UN ĀRPUSĒ

MĀJU APDROŠINĀŠANA, MORTGAGE NAUDAS AIZDEVUMI, DZĪVĪBAS UN AUTO APDROŠINĀŠANA, LĪGUMU SLĒGŠANAS NOTEIKUMI U. C. IZZIŅAS UN PASKAIDROJUMUS PAR ŠĀDIEM DARĪJUMIEM KATRĀ LAIKĀ SNIEDZ:

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Birojā tel. PR 5761
1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

EDUARDS BĀLIŅŠ
Tel. 94121
913 Main St., E., Hamilton

VALDIS TUKLERIS
Tel. 94121
913 Main St., E. HAMILTON

Birojs atvērts ik dienas līdz pl. 10 vak., arī sestdienās un svētdienās

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE, Ltd., REALTORS

LIELĀKAIS NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

Nodaļas: TORONTO, RICHMOND HILL, HAMILTON, LONDON, PETERBOROUGH, KITCHENER, SARNIA

SEKOJIET IK DIENAS SLUDINĀJUMIEM VIETĒJOS LAIKRAKSTOS UN PĒC TUVĀKAS INFORMĀCIJAS PAR SLUDINJUMOS MINĒTĀM MĀJĀM ZVANIET JŪSU LATVIEŠU PĀRSTĀVIM

Visāda veida
RAKSTĀMMAŠĪNAS
uz izdevīgiem noteikumiem piedāvā
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto,
tel. RA 7149

LŪDZU!

Ja vēlaties pirkt jaunu FORDA auto — vieglo vai smago — stājieties sakaros ar mūsu firmas pārstāvi

V. PESECKA KUNGU
1638 BLOOR St., W., tel. OL 2371
(arī vakaros no plkst. 18—21 un sestdienās no plkst. 10—13)

FORD — MONARCH
PĀRSTĀVĪBA
CHURCH MOTORS Ltd.
1638 BLOOR St., W., tel. OL 2371

J. GRĪSLIS
pieņem pasūtinājumus
KUNGU UN DĀMU APĢĒRBIEM
188 Davenport Rd.,
Tel. MI 5295
Toronto
Praktizējis Rigā, Berlīnē, Stokholmā

Latvijas pastmarkas

VĒRTĪGA ATMIŅA NO DZIMTENES!

50 daž. — $1.00; 100 daž. — $3.00
200 dažādas — $15.00

Dažas skaistas serijas (nelietotas): Rakstnieki (4) $1.25; Standart (11) $1.52; Pļaujas svētki (2) $0.35; Rīgas atbrīvošanas (3) $0.26; Ķeguma bloks (2) $0.35; Ķeguma bl. ačgārna ūdenszīme (2) $1.00; Ķeguma bl. II $0.40; Ķeguma bl. II, ačg. ūdensz. $1.00; Ģērboņis 10 latu (1) $1.00. Visas Latvijas un lielā izvēlē ārzemju markas. Albumi, piederumi. Cenrāži brīvi.

F. ĶEZBERS
1325A Hodiamont St. Louis 12, Mo, U.S.A. (77)

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
ZVANĪT
OL 1403, Toronto
(142)

FRANK VASS, B.A.
ADVOKATS — NOTARS
455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūrī
Tel. birojā — KI 4989,
dzīvoklī — MI 9352

LĒTI PĀRDOD
LIETOTAS METALLA GULTAS
188 Davenport Rd.,
Toronto, tel. MI 5295
(143)

S. LOCĀNS
Izpilda dažādus transporta darbus vakaros un sestdienās
LL 9053, Toronto

Labi ejoša uzņēmuma uzsākšanai meklē dāmu vai kungu, kā līdzdalībnieku darbā ar mazu kapitālu. Off. š. l. k. Nr. 139

Latviešu dāmas! Eiropas friziere
KAPSI'S HAIR STYLING
113 MAC PHERSON AV.
Starp Yonge St. un Avenue Rd
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krasošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. KI 4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

Kāpēc maksāt dārgo
DZĪVOKĻU ĪRI?
$500 TAGAD UN $1270
MĀJU PĀRŅEMOT,
Jūs pērkat 6 istabu ķieģeļu māju (bungalow) ar gaisa apkuri, kanalizāciju, atsev. iebraucamais ceļš, atpūtas telpa u. c.
Vai Jūs apsveŗaţ, . . .
ka mājas pilno vērtību Jūs nomaksāsit, maksājot to pašu, ko par dzīvokļa īri?
ZVANĪT
Mr. HALAS, MO 1126
C. H. GAY Real Estate Broker
2269 Yonge St., Toronto
(145)

IZDODAMAS 3 mēbelētas istabas ar virtuvi. Ģimenei vai vieniniekiem. RA 2624. Toronto. (137)

IZDODAMAS 2 gaišas nemēbelētas istabas ar virtuvi. Ērta satiksme, High Park rajonā, 263 Indian Rd. Zvanīt ME 7265. Toronto. (142)

St. KATARINĒS izdodama saulaina mēbelēta istaba. MU 4-4251, St. Katarinēs. (138)

IZDODAMA istaba apakšstāvā, ar ēdamistabas un virtuves lietošanu. Atsevišķa ieeja no ielas. Zvanīt pēc sešiem vakarā RA 0093. Vieta Euclid un College stūris. (141)

Mūsu mīļais konfilistrs

Jānis Bernsons

dzimis 1909. g. 18. janvārī,
miris 1952. g. 26. decembrī,
Kremēts Minchenē

(146) TĀLAVIJA

Mans mīļais vīrs
būvuzņēmējs inženieris

JŪLIJS TOMIŅŠ

no Rīgas,
miris 19. janvārī, 1953. g. Toronto, Kanadā
Apbedīts Toronto.

Pēc viņa sēro
sieva, māsa un piederīgie

SPORTS

SPORTA KALENDĀRS

6. februārī, pl. 20 Bathurst St. 400, Toronto sieviešu volejbola līgā spēlēs TLSK 2. vienība ar Ukraiņu SA klubu.

6. februārī, pl.20 Bathurst St 400, Toronto volejbola seniora līgā spēlēs Latv. Y klubs ar Ukr. S.A.

7. februārī, plkst. 14 College United baznīcā, Toronto sieviešu volejbola līgā spēlēs TLSK 2. v-ba ar igauņu 2. vienību.

7. februārī, plkst. 18 College ielā 40, Toronto volejbola senioru līgā spēlēs TLSK ar YMCA's igauņiem.

7. februārī, pl. 19 Westdales vingrotavā, Hamiltonas basketbola līgā spēlēs Sparta — ZION.

6, 7, un 8. februārī kanadiešu sarīkojumā, Toronto meistarsacīkstes galda tenisā.

12. februārī, pl. 19.30 College ielā 297 Toronto volejbola intermediate līgā spēlēs TLSK — TRIDENT u. c.

13. februārī, pulkst. 20.30 Broadview Av., Toronto volejb. intermediāte līgā spēlēs TLSK — KALEV un senioru līgā TLSK — KALEV.

LIELISKS SNIEGUMS

Toronto centr. YMCA's aicinātiesviesu spēlēs volejbolā bija ieradušies Čikagas Northern amer. volejbolisti, lai sacenstos ar Toronto YMCA's igauņiem un latviešiem.

Toronto publikai jau vairākkārtīgi bijusi izdevība redzēt amerikāņu volejbola vienības, tomēr pirmoreiz tik labu komandu. Amerikāņi izcēlās ar ārkārtīgu kustīgumu laukumā, tīru spēles veidu, asām gremdēm un, pāri visam, lielisku celšanas mākslu.

YMCA's igauņi, kas ir Kanadas meistars volejbolā, spēlēja savu ierasto spēles veidu.

Spēle notika līdz trim uzvarētiem setiem, un pāri par 500 sapulcējušos skatītāju pieredzēja lielisku, un līdz pēdējam intrigējošu spēli, kuŗas beigu iznākumā igauņi guva 3:1 setu uzvaru.

Īsu brīdi atpūtušies, amerikāņi sacentās spēlē ar latviešu YMCA's sastāvu. Latviešu Y kluba vienībai tā bija viena no „tumšākām dienām", jo amerikāņi guva rotaļīgi vieglu 2:0 setu uzvaru.

Latviešu Y klubā spēlēja: Bergvalds, Lipomanis, Cinovskis, Simsons, Stīrājs ui Rutulis.

SAVĀ STARPĀ

Lai noskaidrotu otru finālistu Hamiltonas kausu spēlēs basketbolā, sacentās abas TLSK vienības savā starpā. Pirmās spēles minūtes piederēja Kadiķa vadītai vienībai, bet pamazām ar vienu lielāks kluva Kazaka trenētās vienības pārsvars un tā guva 55:34 (26-15) uzvaru.

Uzvarētāji izcēlās ar nosvērtu spēles veidu un precīziem metieniem grozā.

Zaudētāji spēlēja sasteigti; mēģināja gūt grozus ar metieniem no neizdevīgiem stāvokļiem. Spēlētāji arī neizprata vienu otru labi pārdomātu Kadiķa ievadītu uzbrukumu un pāri visam, trūkstot labai centra uzbrucēju darbībai, uzbrukumam pietrūka kombināciju spēles.

Uzvarētājos spēlēja: Ploriņš (20), Simsons (13), Pērkons (6), Masītis (6), Circenis (5), Rozentāls (4), Skujiņš (1) un Gubiņš (0).

Zaudētājos: Auziņš (8), Puķītis (6), Ozoliņš (4), Zagorskis (3), Bergvalds (3), Freibergs (3), Šilders (3), Kadiķis (2) un Richters (2).

Ar šo uzvaru Kazaka trenētā kluba vienība izcīnījusi tiesības spēlēt Hamiltonas kausu finālspēlēs.

VOLEJBOLA MEISTARĪBĀ

Toronto volejbola meistarībā spēles risinās visās klasēs.

Sieviešu meistaribas priekšgalā atrodas TLSK I vienība un Toronto igaunietes, katra ar divām uzvarām un bez zaudējuma. TLSK II vienība piedzīvojusi 2 zaudējumus spēlēs pret abām favorītēm — igaunietēm un Kluba I vienību. Tāds pats liktenis līdzsinējās spēlēs piemeklējis ukraiņu SA vienību.

Vīriešu senioru līgā bez zaudējuma ir vienīgi YMCA's igauņi. Ar vienu zaudējumu tiem seko labi spēlējošie Sokoli un Latv. Y Kluba izlases. TLSK vienība trijās pirmajās kārtas spēlēs piedzīvojusi zaudējumus.

Intermediata līgā ir iespēlēta tikai viena kārta, kuŗā TLSK vienība guvusi uzvaru.

CĪŅA PAR MEISTARU

D.V. Hamiltonas sporta kopas „Sparta" basketbolisti kopā ar Westinghouse un YMCA's vienību kvalificējušies cīņai par Hamiltonas pilsētas meistaru. Saloze nolikusi „Spartai" sastapties ar Westinghouse 7. febr., plkst. 20,30 Westdale Sekondary School vingrotavā. Uzvarētājs no šīs spēles sastapsies 9. febr., plkst. 19.00 Deltas vingrotavā ar YMCA's vienību par Pilsētas meistara lauriem. Kārtējās līgas spēlēs uzvarētāja par Westinghouse bijusi „Sparta", bet sestdienas cīņa solās būt sīva, tādēļ spartieši sagaida kuplu atbalstītāju skaitu.

LATVIEŠU SPORTA DRAUGA PIEMIŅAI

Vairāk kā pirms pieciem gadiem Vācijā latviešu paukotājiem bija pirmā izdevība tikties ar ungāru paukošanās meistariem t. s. DP meistarsacīkstēs. Spējīgākais ungāru pārstāvis bija zobena meistars Gastons Hamorijs (Hamory), kuŗš spēja arī pieveikt mūsu meistarus (floretes un špagas klasēs uzvarēja mūsu sportisti). Hamorijs bija 1936. g. Ol. spēju dalībnieks un, neskatoties uz saviem gadiem, bija vēl arī izcils slavenās ungāru skolas zobenu speciālists. Amerikāņu okupācijas spēki nodarbināja Hamoriju kā paukošanās skolotāju Heidelbergā.

1951. gadā Hamorijs ieradās Savienotās Valstīs un darbojās tur par polo, jāšanas un paukošanas skolotāju Nuhempširas kolledžā. Tika atjaunotas arī draudzības saites ar Bostonas latviešu paukotājiem, un Hamorijs tiesāja pirmās Ziemeļamerikas latviešu floretes un špagas meistarsacīkstes pag. pavasarī.

1952. gada rudenī Hamorijs ieguva amatiera stātusu un decembrī startēja Nujorkā AFLA meistarībā. Braucot atpakaļ no šīm sacīkstēm ar kādu privātu lidmašīnu pēdējā degvielu trūkuma dēļ bijusi pieta nolaisties un ietriekusies kokos. Hamorijs katastrofā uz vietas nonāvēts.

Taisnīgo un nosvērto paukošanas draugu mūsu sportisti paturēs mīļā piemiņā. Z, K.

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latv. ev.-lut. draudzes dievkalpojums 8. februārī, pl. 3 pp. Btelēmes baznīcā. Māc. R. Zariņš.

Bronksā, sv. Jāņa baznīcā latviešu dievkalpojums 8. februārī, pl. 6 vak. Māc. A. Ozols.

Iesvētes mācība sāksies sestdien, 7. februārī draudzes namā Bruklīnā un turpināsies līdz marta beigām. Jauniešus lūdz pieteikties, kas vēlētos tikt iesvētīti Pūpolu svētdienā, 29. martā.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archibīskapa pārstāvis **A.Skrodelis** ((99 Herkimer Str. Hamilton, Ont. t. 70136). Nufaundlendā līdz 10. februārim.

Prāv. A. Mitulis (16 Ray Blvd., Port—Arthur, Ont. tel. 5-5078). dievkalp. 8. februārī, pl. 3,15, Trīsvienības baznīcā **Fort William**, 560 May St. Pēc dievkalp. baznīcas apakštelpās draudzes sapulce ar sekojošu tējas galdu. Visi tautieši un tautietes laipni aicināti piedalīties.

Māc. V. Šēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.)

Londonā, 3. febr., plkst. 4 p. p. Trīsvienības baznīcā dievkalp.

Vellandā, 15. febr., plkst. 1 p. p. Ungāru bazn. dievkalpojums.

St. Katerinā, 15. febr., plkst. 3 p. p. Kristus bazn. dievkalp.

Sarnijā, 21. febr., plkst. 6 vak. dievkalp.

Londonā, 22 febr., plkst. 4 p. p. Trīsvienības bazn. dievkalp.

Māc. E. Pavasars (1139 Cannon Str. E. Hamilton, Ont. T. 93410). **Brantfordā**, 8. febr., plkst. 4 p. p. dievkalp. YWCA's telpās.

Laulāti: Richards Moris ar Ernu Tolti.

Māc. A. Briedis (17-8th Str. Noranda, Que.)

Norandā, 8. febr., plkst. 4 p. p. dievkalp. United b-cā; **Otavā**, 15. febr., plkst. 2 p. p. dievkalp. Pāvila b-cā (210 Wilbrod Str.).

Māc. A. Lūsis (50 Dewson Str. Toronto. Ont. t. LO 2510) **Torontо Sv. Jāņa latviešu draudzē** dievkalp. Sv. Jāņa b-cā (274 Concord Ave) 8. febr., plkst. 4 pp.

Māc. A. Čops (118 Isabella St., **Toronto, Ont., tel. MI 1873). Toronto Sv. Andreja b-cā** (Carlton un Jarvis ielu stūrī). Bērnu dievkalpojums 8. febr., plkst 11.

Māc. A. Voitkus (118 Locke Str. N. Hamilton, Ont. t. 32259).

Hamiltonā, Sv. Pāvila b-cā (104 Hughson Str. N.) latviešu dievkalp. plkst. 5.30 p. p. 8. febr.

Māc. E. Bērziņš (5833-45 Ave. Red Deer, Alta), svētd. skola katru svētdienu **Red Deera** māc. mājā plkst. 11 no rīta.

Māc. E. Caune (10827 — 114 St. Edmonton, Alta, t. 41890).

Lesbridžā, 8. febr., plkst. 3 p.p. dievkalp.

Edmontonā, 15. febr., plkst. 4 p. p. dievkalp. Sv. Jāņa b-cā.

Kalgarijā, 22. febr., plkst. 3 p. p. Lielās lūdzamās dienas dievkalp. Pirmā luterāņu b-cā.

Māc. A. Gaudiņš (2105 Marlowe Ave. NDG, Montreal, Que. t. 3422). **Montreālā**, 8. febr., plkst. 4 p. p. dievkalp. Redeemer b-cā (285 Clarke Ave. Westmount.).

Māc. J. Dzirnis 8. febr. noturēs dievkalpojumu **Sadberijā.**

Archibiskapa pārst. A. Skrodelis

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalp. svētdien, 8. februārī, pl. 17, **Walmer Road** bapt. bazn. telpās. Pēc dievkalp. jaunatnes „Liecību vakars". Piektdienas vakaros, pl. 20 Bībeles un lūgšanu sapulce. Māc. R. Ekšteins.

MONTREĀLĀ

FOTO STUDIJA

OSKARS ASMENIS

1248 Mackay St., Apt. 1

Montreal, P. Q. Pilsētas centrā.

Tel. WE 5543.

Fotografēšana sarīkojumos. Grupu un kāzu uzņēmumi. Portrejas. Foto pasēm. Foto—amatieŗi, nodrošiet savas filmas attīstīšanai, kopējumiem vai palielinājumiem.

BERLĪNE

Notikumi Berlīnē sāk atkal lēnām sabiezēt, tā radot jaunajam Savienoto Valstu prezidentam pirmās galvas sāpes. Ir pat pielaižams, ka kuru katru dienu uzmanības smaguma centrs no Korejas var pārsviesties uz Vāciju. Berlīnē krievi pamazām gatavo jaunu blokādi, kas nozīmē, ka sabiedrotajiem būs vajadzīgs jauns gaisa tilts. Jau tagad ap Rietumberlīni krievi sāk novilkt tā saucamo „nāves joslu", kas ne tikvien kā atdalītu Berlīni no Rietumvācijas, bet arī pārtrauktu visu satiksmi. Pašā pilsētas iekšienē krievi arvienu vairāk sāk ierobežot satiksmi austrumu un rietumu joslu starpā un sagaida, ka drīz to pārtrauks pavisam. Jaunā blokāde, ja notikumi izvērtīsies tik tālu, būs daudz smagāka kā pagājušā. Tad vismaz strādnieki varēja iet no vienas joslas otrā strādāt vai meklēt darbu, tāpat, pārtiku sagādājot, rietumnieki varēja iet iepirkties Austrumvācijas lauksaimniecībās. Tagad tas tā vairs nebūs.

MASKAVAI IR NOPIETNI

iemesli šādai jaunai blokādei. Vispirms krievi grib apturēt Austrumvācijas bēgļu plūsmi uz rietumiem, kas tagad sasniedz līdz 1000 cilvēku dienā. Bēgļi visi izrāda pretkomūnistiskas tendences. Pārtraucot satiksmi starp pilsētas joslām, būs panākts tas, ka pretkomūnistiski noskaņotiem Rietumberlīnes strādniekiem nebūs iespējams rīkot sabotāžas Austrumberlīnes fabrikās. Šāda krievu rīcība noteikti iedzītu austrumvāciešiem bailes un viņi redzētu, ka nav nekādas nozīmes darboties pret Maskavu. Bez tam ar to pašu cirtienu krievi cer iebaidīt arī rietumvāciešus un atturēt viņus no Eiropas armijas līguma ratificēšanas. Ja ar šo jauno blokādi krieviem izdotos Rietumus no Berlīnes izstumt, tad līdz ar to būtu aizlāpīts viens no lielākajiem caurumiem dzelzs aizkarā. Bet berlīnieši nav nobijušies, jo tic, ka ASV viņus neatstās.

Bez blokādes radīšanas Berlīnē, krieviem vēl ir padomā jauna kara izprovocēšana žīdu un arabu starpā Palestīnā. To Maskava cer panākt ar propagandas palīdzību,

NO PASAULES GALVASPILSĒTĀM

pielabinot arabuš, nopelot žīdus un Izraēlas valdību. Krievi stāsta, ka karš jau patiesībā ir sācies, kura rezultātā žīdi izspiež arabus no fabrikām un paņem arabu zemi. Tai pašā laikā Amerikas žīdiem stāsta, ka Izraēla īstenībā ir pretžīdiska. Katrā ziņā tas ir grūti saprotams, bet žīdu komūnistiem ir stingri pieteikts to sagremot. Pretžīdiski noskaņotiem arābiem šāda Maskavas propaganda ir ļoti pa prātam, bet viņi tomēr vēl nav tiktāl noskaņoti, lai kristu Staļina apkampienos. Ēģipte, kas ir arabu lielākais un spēcīgākais militārais balsts, uz Maskavu skatās samērā greizi un Kairo komūnisti pašreiz piedzīvo lielas apcietināšanas.

KOMŪNISTU TĪRĪŠANAS

sāk arvien vairāk un vairāk likties kā Staļina gatavošanās kaut kam sevišķam. Viņš pašreiz mēģina aizvērt visas lūkas, lai sagatavotos visām varbūtībām kā paša Krievijā, tā arī ārpus tās. Tīrīšanas, kā tas ir skaidri redzams, notiek vienlaicīgi Padomju Savienībā un tās satelītvalstīs, kas nebūt nav sagadīšanās, bet gan ilgas un uzmanīgas plānošanas rezultāts. Kaut kur ir jābūt kādam vājuma punktam, no kā Staļinam ir bailes. Viens vājuma punkts varētu būt Staļina NKVD, kas pēdējā laikā nav spējusi sevi parādīt no labās puses. Otrs vājuma punkts būtu satelītvalstis, kas pašreiz atrodas nožēlojamā saimnieciskā stāvoklī, nesagatavotas karam un uz kuŗām Staļins vajadzības gadījumā nevar paļauties. Arī Savienotās Valstis rada bailes. Amerikas bazes ielenc Krieviju pilnīgā aplī. Jaunā ASV valdība ir izteikusi noteiktu nostāju pret Maskavu. Līdz ar to Staļins ir lielā neziņā, kāds būs amerikāņu nākošais gājiens. Lai no kuŗas puses arī skatītos, vienmēr jānonāk pie viena un tā paša secinājuma — tīrīšanas ir Maskavas vājuma pazīme un pierādījums, ka aukstajā karā viss nenotiek tā, kā Staļins to būtu vēlējies.

NO ITALIJAS ZIŅO

ka pat mūžīgā Roma ir sākusi šaubīties, vai viņa ir pietiekami mūžīga, lai pārdzīvotu pirātismu Itālijas parlamentā. Trīsdesmit septiņas dienas komūnisti terrorizēja parlamentu, protestēdami pret ministru prezidenta de Gasperi vēlēšanu reformas projekta pieņemšanu. Komūnisti reformu projektā pieprasīja 2,300 dažādus labojumus un gribēja par tiem visiem debatēt. Diendienā viņi sūtīja runātāju straumes, un parlamenta sesijas ievilkās līdz rīta ausmai. Kad balsis aizsmaka, lietoja dūres un krēslus. Reiz, kad ar vēlēšanām bija jāizšķir kāds svarīgs jautājums, komūnistu vadonis Toliati norīkoja veselu baru savu piekritēju ap vēlēšanu urnu un nelaida nevienu cauri. Kad pārējiem deputātiem beidzot izdevās aizspiesties līdz urnai un nodot savu balsi, komūnisti urnu vienkārši apgāza un salauza, izlasīdami baltās bumbiņas un aizstājot tās ar melnājām, t. i. pretbalsotāju. Tikai balsis skaitot, izrādījās, ka urnā bijis vairāk melno bumbiņu nekā parlamentā deputātu.

Lai arī kā komūnisti censtos, de Gasperi tiek uzskatīts par vēlēšanu favorītu. Bet katrā ziņā cīņa būs ļoti asa un par tās rezultātiem neviens nevar būt drošs.

LONDOŅĀ UZTRAUKTAS

balsis runā, ka angli Ēģiptē var zaudēt, tāpat kā Persijā. Priekš dažām nedēļām Anglijai bija izdevība izlīgt ar ģen. Nagibu kā Suecas, tā Sudānas jautājumos. Bet Anglijas ārlietu ministrs Antonijs Īdens vilcinājās. Domādams, ka Anglija ir pietiekami spēcīga, viņš nevienā jautājumā negribēja piekāpties, cerībā, ka viņam izdosies piespiest ģen. Nagibu Anglijai daudz izdevīgākā darījumā. Tikai tagad nu ģen. Nagibs ir pacēlis savu balsi un sācis runāt daudz pretangliskāku valodu, tā ka Īdenam neatliek nekas cits kā atzīt Ēģiptes prasības vai zaudēt galīgi.

(Nobeigums sekos)

BRUNO PURIŅŠ

BIEDRS TORONTO NEKUSTAMO ĪPAŠUMU APVIENĪBĀ

MĀJU PĒRKOT
MĀJU PĀRDODOT
AIZDEVUMU SAGĀDE

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO MĀJU SARAKSTU
3 MODERNI BIROJI UN 60 LABĀKIE PĀRDEVĒJI JŪSU RĪCĪBĀ
PAR 2¾ % GADĀ

Birojs atvērts katru dienu no plkst. 9 rītā līdz plkst. 10 vakarā

O. E. CARSON

VIENS NO LIELĀKIEM KANADAS REALTORIEM

2283 YONGE ST., TORONTO Tel. BIROJĀ MA 7651 Tel. MĀJĀS ME 2790

SEKOJIET IK DIENAS SLUDINĀJUMIEM VIETĒJOS LAIKRAKSTOS

DV KV 1952. G. PĀRSKATS UN JAUNAIS BUDŽETS

LAIKRAKSTS UN GRĀMATNĪCA

Delegātu pilnsapulce, noklausījusies ziņojumus par laikraksta LA stāvokli, atzina, ka laikraksta saimniecība vadīta lietpratīgi, materiālais stāvoklis nostiprinājies un darbības gads noslēdzies ar atlikumu.

Apstiprināja apgāda bilanci uz 1952. g. 31. dec. un budžetu par 3 mēn. periodu.

Apstiprināja DV Kanadas grāmatnīcas pārskatu uz 1952. g. 20. septembri.

PASKAIDROJUMS

Albertas nod. DV deleg. P. Poļņa lūdz paskaidrot, ka viņa ziņojumā DV delegātu pilnsapulcē, Toronto, 24. un 25. janvārī minēts, ka nodaļa vēlas sadarboties ar politiskām partijām. (Skat. LA 8.-133. n-ru).

Laikraksta LA izdotie

SIENAS KALENDĀRI

saņemami laikraksta redakcijā
123 Huron St., Toronto, Ont.

Ziedojumi	Saņemts	Nosūtīts uz Vāciju	Izsniegti pab. un aizsd. Kanadā	Atlikums uz 1953. 1. 1.
Atlikums uz 1952. g. 1. I.	1.079.06	1.079.06	-	-
Ziedojumi ar noteikumu par izlietošanu	779.08	735.58	-	43.50
Vienas stundas darba algas ziedojumi	35.--	35.--	-	-
Ziedojumi Invalidu Namam „Bērzaine"	5.034.39	4.942.39	-	92.--
Ziemassvētku ārtava	760.--	673.--	-	87.--
Ceļa naudas fonds	179.13	-	155.73	23.40
Vispārējai aprūpei	1.084.30	876.80	192.50	15.--
Kopā:	8.950.96	8.341.83	348.23	260.90

1. Ceļa naudas fonds: $154.13 iemaksāti LNAK invalida V. Plēsuma ģimenes ceļa naudai, $1,60 izdots Plēsuma ģimenes pārvešanai no stacijas uz DV namu, 123 Huron Str., Toronto.
2. Vispārējai aprūpei: a) Izmaksāti neatmaksājami pabalsti Kanadā $38.--
   b) Medikamenti (1000 tabl. Rimifons, bij. fronte māsai Gautingas TBC sanatorijā, Vācijā) $24.50
   c) Izsniegti 3 gad. atmaksājami pabalsti trūkumā nonākušiem tautiešiem Kanadā — $190.--, no kuŗiem $60.-- uz 53. 1. 1. saņemti atpakaļ. Atlikums uz 1953. 1. 1. ..... $130.--

Piezīme: Kancelejas, pasta un naudas pārvešanas izdevumi uz Vāciju nav ņemti no ziedotām summām, bet segti no DV Kanadas valdes budžeta summām.

V. Mukts
Aprūpes daļas vadītājs

A. Putniņš,
Kasieris

DV Kanadas valdes budžeta izpildījuma pārskats par 1952. gadu:

Ieņēmumi:

Budžeta posteņi	Budžetā paredzēts	Ieņemts
1. Iemaksas no nodaļām	450.--	419.83
2. Dažādi ieņēmumi	50.--	1.029.13
Kopā:	500.--	1.448.96

Izdevumi:

Budžeta posteņi	Budžetā paredzēts	Izdots
1. Kancelejas, pasta u. c. sīki izdevumi	150.--	134.50
2. Iemaksas DVCV budžetam	112.50	104.96
3. Ceļa naudas delegātiem un v. loc.	75.--	120.39
4. Neparedzēti izdevumi	162.50	466.74
5. Apbalvojumi	-	37.60
6. Inventāra iegāde	-	175.--
Kopā:	500.--	1.039.19

Ieņemts 1448,96
Izdots 1039.19
Budžeta atlikums 409.77

A. Putniņš
DV Kanadas valdes kasieris

DV Kanadas Valdes Budžets 1953. gadam.
Pieņemts DV delegātu pilnsapulcē 1953. g. 24.-25. janv.

Ieņēmumi

1. Iemaksas no nodaļām $600.--
2. Dažādi ieņēmumi $100.--

Kopā: $700.--

Izdevumi

1. Kancelejas, pasta u. c. sīki izdevumi $150.--
2. Iemaksa DV CV budžetam $200.--
3. Ceļa naudas delegātiem un valdes loc. $100.--
4. Inventāra iegādei $50.--
5. Neparedzēti izdevumi $200.--

Kopā: $700.--

A. Putniņš
DV Kanadas valdes kasieris

VILIBALDS DROSMIŅŠ TRADICIONĀLAIS DAUGAVAS VANAGU

KARNEVĀLS

13. FEBRUĀRĪ, PLST. 20.00, 62 CLAREMONT IELĀ, TORONTO.

- KARNEVĀLA CEPURES
- ĶĪNIEŠU KRODZIŅŠ
- PUĶU MEITENES
- BALONI
- SERPENTĪNS

LABA BUFETE. LAIPNA APKALPOŠANA

KOREJĀ TIKAI REZERVĒTI GALDIŅI

Telpas piemēroti dekorējuši mākslinieki P. KĀRKLIŅŠ un A. KOPMANIS

Galdiņi rezervējami pa tel. GL 3066 un OX 9146

MASKU GODALGOŠANA AR PUBLIKAS LĪDZDALĪBU. ĻOTI LABA EIROPIEŠU MŪZIKA

IEEJA $1.50 MASKĀS $1.00

Apmeklēt līdz DAUGAVAS VANAGU saime

Nav labākas zāles, kā RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY

Ja jūs ciešat no vēdersāpēm, žults, aknu, pūšļa un nieru slimībām, uzpūsta vēdera, spiediena zem lāpstiņas, gāzēm, vai no skābes kuņģī, ēstgribas trūkuma, sāpēm zem ribām, vai kreisos sānos, rūgtuma mutē — tad neatlieciet uz rītdienu, jo rītdien var būt par vēlu ārstēties ar vislabākajām zālēm. Jau tagad no sirds ieteicam jums, ieņemt pa tējkarotei, RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY, pirms katras maltītes 3 reiz dienā, lai nenonāktu līdz nopietnākai slimībai. Jūtams noteikts atvieglinājums pēc pirmās pudeles. Katram cilvēkam jāizlieto viena vai divas pudeles šo zāļu, lai līdzīgi mašīnai iztīrītu kuņģi, zarnas un žulti. Tad jūs būsit pilnīgā pārliecībā par savu veselību. Pudeles cena $6.00.

Uzmanību! Pārdošanā tikai Kanadā!

A S T M A ' S

TŪLĪTĒJAI NOMIERINĀŠANAI

Ja ir grūtības ar klepošanu, elpošanu un elpas trūkums, ņemiet

Templeton's RAZ-MĀH

tabletes, speciāli pagatavotas pret astmu, lai varētu labāk un patīkamāk elpot, jo tās iedarbojas regulāri un sāgādā mierīgu miegu naktī

$0.65, $1.35

R-53

Mizarha zalbe — reumatisma ienaidnieks. Mizarh salve — Mizarha zalbe

Pret reumatiskām, artritiskām vai muskuļu sāpēm, sāpēm plecos, lāpstiņās, kaklā, rokās, plaušu sasaldēšanu, sāpēm krustos, išiāsu, sāpēm gūžās, pret ceļu locītavu uztūmu, sāpēm kājās no vēnu paplašināšanās, zilumiem miesā, aukstām kājām un pret šermuļiem. MIZARHA zalbe saaukstēšanos izvelk miesas virspusē augoņu veidā un tūdaļ pēc ieziešanas atvieglina sāpes. Brīdinājums — galvu un seju ar MIZARHA zalbi nedrīkst ieziest. Otras tādas kā MIZARHA zalbe, nekur Kanadā nav. Citas zalbes ir atdarinājums, un mēs tās neesam gatavojuši. Podiņš maksā $5. Mūsu adrese:

Uzmanību pārdošanā tikai Kanadā! LUSCOE PRODUCTS LIMITED, 559 Bathurst St., Toronto 4, Ontario

JA SĀPES PĀRSTEIDZ

Pie pirmām reumatisma sāpēm — ņemiet

Templeton's T-R-C's

Vairāk kā miljons T-R-C's tiek izlietots katru mēnesi ātrai reumatisma, krusta reumatisma, kā arī citu šādu sāpju remdināšanai

Kāpēc ciest nevajadzīgi?

Turiet T-R-C's pie rokas un lietojiet tās noteikti

Tikai $0.65, $1.35 katrā aptiekā

T-842

NESŪTIET ZĀLES UZ EIROPU

pirms neesat iepazinušies ar mūsu jauno cenrādi.

Pieprasiet 1953. g. cenrādi, kas ir jau iespiests. Mūsu cenas ir daudz zemākas nekā citur Kanadā —

RIMIFONS — $2.10 par 100 tabl.
STREPTOMICINS — $0.50 gramā.

Sūtām no Eiropas uz visām pasaules malām, pat uz zemēm viņpus dzelzs priekškara. Pasta izdevumi ierēķināti. (99)

STARKMAN — CHEMISTS
463 Bloor St., West Toronto

MĀJAS, FARMAS, VEIKALUS lielā izvēlē visos rajonos piedāvā

LAURENTIDE REALTIES Co, Montreal

Pārstāvis O. KRĀDZIŅŠ, 1414 Fort St,
Montreal, Que. Tel. GL 2158 «361»

ATMINIES DRAUDZĪGO AICINĀJUMU

O. Freivalda — LIELĀ SĀPJU DRAUDZE	—	4.25
M. Goppera — O. NORĪTIS, 10 g. nāves atc.	5.60	—
Z. Mauriņas — SĀPJU NOSLĒPUMS, eseja	1.50	2.10
Z. Mauriņas — FRANČESKA, rom.	—	3.60
E. Grīnvalda — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1., 2., 3.	3.50	—
J. Veseļa — TRĪS LAIMES, romāns	3.00	3.70
J. Veseļa — VIESTURS VARAPOGA, rom.	—	2.50
K. Skalbes — PUSSY'S WATER MILL, pas. ill.	—	1.80
A. Kamī — MĒRIS	2.60	3.20
A. Gailita — VAI ATCERIES, MANA MĪĻĀ, rom.	2.20	2.80
A. Gailita — SKARBĀ JŪRA, rom.	2.20	2.80
I. Grebzdes — INGA, romāns	2.20	2.80
K. Hamsuna — PĀNS, rom.	—	3.00
K. Kundziņa — LAIKI UN LIKTEŅI	2.40	3.00
K. Gudmundsona — DĪVES RĪTS, rom.	2.40	3.00
S. Hola — OKTOBRA DIENA, rom.	2.40	3.00
V. Morberga — LIKTENĪGĀ LIECĪBA, rom.	2.40	3.00
A. Niedras — PASAULES PLAUKSTA, st., illustr.	2.80	3.40
T. Zeltiņa — SLAZDĀ, rom.	2.40	3.00
A. Rupaiņa — MĀRA MOSTAS, I, II, vēst. romāns	6.90	8.00
R. Blaumanis — KOPOTI RAKSTI, 5 sējumi	15.00	18.00
LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS, I sēj.	4.70	5.70

Prēmiju grāmatas 10 proc. apmērā no agrākajiem izdevumiem pēc katra izvēles par brīvu visiem janvāra mēn. grāmatu pasūtinātājiem. Grāmatas dodam arī uz nomaksu

APGĀDS UN GRĀMATNĪCA

LATVJU GRĀMATA

P.O. Box 332, Waverly, Iowa

UZMANĪBU DĀMAS!

Uzaču un skropstu krāsa HENNA atkal krājumā

DĀMU FRIZĒTAVA

AUSTRA ŠMITS

737 Bloor St., W., Toronto. Tel. LL 6792

10% ATLAIDE 10%

PAŠREIZĒJIEM PASŪTINĀJUMIEM

DĀMU un KUNGU

APĢĒRBIEM

V. KUČĀNS

94 Gloucester St., Toronto, Ont.

JAUNĀKIE AUDUMI PAVASARA SESONAI

KATRU DIENU NO 9—21

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Z. Mauriņa — DANTE	ies. 2.60
Tagore — GĀJU PUTNI	ies. 2.10
J. Širmanis — PĪKSTĪTE	
J. Širmanis — KRIKSIS (ar krāsainām illustr.)	2.60
B. Bjernsons — PA DIEVA CEĻIEM, romāns	2.50
K. Raudīve — DER CHAOSMENSCH	4.25
Dr. Z. Mauriņa — DIE WEITE FAHRT	2.45

Sagatavošanā:
P. Dāle — VĒROJUMI UN PĀRDOMAS
Prof. T. Celms — TAGADNES PROBLĒMAS

(951) Pastāvīgi krājumā jaunākās grāmatas un notis
A. KALNĀJA apgāds, 1521 N Clybourn Ave, Chicago 10, Ill.

W. M. HASNERS

DIPLOMĒTA MASIERE (136)

Pieņem vakaros no pl. 7—10. Pirmdienās no pl. 9—9 vakarā.
Bijušiem karavīriem — invalidiem ar ārsta parakstu izdaru pakalpojumus bez maksas
Esmu iegādājusies ultra violeto un infra sarkanās lampas
392 PALMERSTON BLVD. TORONTO, Tel. PR 2756

MĒBEĻU VEIKALS

Bagāta, daudzpusīga, mājas un kantora mēbeļu izvēle
Dažāda veida elektriskie aparāti mājas vajadzībām
Sakarā ar atklāšanu speciāli pazeminātas cenas
Ienāciet un pārliecinieties! Runājam krieviski
Atvērts līdz pulksten 8 vakarā

BURLACOFF'S FURNITURE

619 QUEEN ST., W., TORONTO, Ont. TEL. WA 6812 (496)

Gatavojieties KARNEVĀLAM Hamiltonā 14. februārī 1953. g.